

อิทธิพลของประสบการณ์การถูกกีดกันต่อภาวะซึมเศร้าในคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถี
โดยมีการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักร่วมเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนเป็นตัวแปรส่งผ่าน
และความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนเป็นตัวแปรกำกับ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยา
คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE EFFECTS OF DISCRIMINATION ON DEPRESSION IN SEXUAL MINORITIES
WITH INTERNALIZED HOMONEGATIVITY AS A MEDIATOR AND COMMUNITY
CONNECTEDNESS AS A MODERATOR

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Psychology
FACULTY OF PSYCHOLOGY
Chulalongkorn University
Academic Year 2021
Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

อิทธิพลของประสบการณ์การถูกกีดกันต่อภาวะซึมเศร้าใน
คนกลุ่มน้อยทางเพศวิถีโดยมีการรับเอามุมมองทางลบต่อ
การรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนเป็นตัวแปร
ส่งผ่านและความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนเป็นตัวแปรกำกับ

โดย

น.ส.ณัชชา ศรีพิบูลพานิช

สาขาวิชา

จิตวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลยา พิสิษฐ์สังฆการ

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะจิตวิทยา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐสุดา เต็มพันธ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.พูลทรัพย์ อารีกิจ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลยา พิสิษฐ์สังฆการ)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)

ณัชชา ศรีพิบูลพานิช : อิทธิพลของประสบการณ์การถูกกีดกันต่อภาวะซึมเศร้าในคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถีโดยมีการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนเป็นตัวแปรส่งผ่านและความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนเป็นตัวแปรกำกับ. (THE EFFECTS OF DISCRIMINATION ON DEPRESSION IN SEXUAL MINORITIES WITH INTERNALIZED HOMONEGATIVITY AS A MEDIATOR AND COMMUNITY CONNECTEDNESS AS A MODERATOR) อ.ที่ปรึกษาหลัก : ผศ. ดร.กัญญา พิสิษฐ์สังฆการ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การถูกกีดกัน ภาวะซึมเศร้า การรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน และ ความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนในคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถี เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามทางช่องทางออนไลน์ในกลุ่มตัวอย่างคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถี จำนวน 263 คน มีอายุเฉลี่ย 27.06 ปี ($SD = 6.21$) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) ข้อคำถามคัดกรอง 2) แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป 3) แบบวัดภาวะซึมเศร้า 4) แบบวัดประสบการณ์การถูกกีดกัน 5) แบบวัดการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน และ 6) แบบวัดความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชน วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติเชิงพรรณนา สถิติสัมพันธ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และสมการถดถอยเชิงพหุ ตามแนวคิด Conditional PROCESS Model เพื่อทดสอบอิทธิพลส่งผ่านที่มีอิทธิพลกำกับ ผลการวิจัยพบว่าประสบการณ์การถูกกีดกันมีอิทธิพลทางตรงต่อภาวะซึมเศร้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($b = .359, p < .05$) แต่ไม่พบอิทธิพลทางอ้อมของประสบการณ์การถูกกีดกันต่อภาวะซึมเศร้าผ่านการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน ($b = .012, p = .101$) และไม่พบอิทธิพลกำกับของความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนในความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การถูกกีดกันกับภาวะซึมเศร้า ($b = -.087, p = .114$) และความสัมพันธ์ระหว่างการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนกับภาวะซึมเศร้า ($b = .098, p = .329$)

สาขาวิชา จิตวิทยา

ปีการศึกษา 2564

ลายมือชื่อนิสิต .....

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก .....

6270007938 : MAJOR PSYCHOLOGY

KEYWORD: discrimination, depression, internalized homonegativity, community connectedness, sexual minority, homosexual

Nutcha Sripiboonpanich : THE EFFECTS OF DISCRIMINATION ON DEPRESSION IN SEXUAL MINORITIES WITH INTERNALIZED HOMONEGATIVITY AS A MEDIATOR AND COMMUNITY CONNECTEDNESS AS A MODERATOR.

Advisor: Asst. Prof. KULLAYA PISITSUNGKAGARN, Ph.D.

This research aimed to examine the relationship between Discrimination, Depression, Internalized Homonegativity, and Community Connectedness in sexual minorities. Participants were 263 sexual minorities with an average age of 27.06 ($SD = 6.21$) who completed the online survey consisting of 1) screening questions, 2) demographic questions, 3) Center for Epidemiological Studies-Depression Scale (CES-D), 4) discrimination subscale from Daily Heterosexist Experiences Questionnaire (DHEQ), 5) Internalized Homophobia Scale (IHP), and 6) Connectedness to the LGBT Community Scale (CCS). Data obtained were analyzed using descriptive statistics, Pearson's product-moment correlation coefficient, and the conditional PROCESS model for testing moderated mediation effect. The results reveal significant direct effect of discrimination on depression ($b = .087, p < .05$) although no indirect effect of discrimination through internalized homonegativity on depression ($b = .012, p = .101$). Also, no moderating effect of community connectedness in the relationship between discrimination and depression ($b = -.087, p = .114$) and in the relationship between internalized homonegativity and depression ($b = .098, p = .329$)

Field of Study: Psychology

Student's Signature .....

Academic Year: 2021

Advisor's Signature .....

กิตติกรรมประกาศ

ตลอดเวลาที่ได้ทำวิทยานิพนธ์ รวมถึงขณะนี้ที่ได้สอบป้องกันวิทยานิพนธ์เล่มนี้จนสำเร็จลุล่วง ข้าพเจ้าตระหนักดีว่าแม้บนหน้าปกจะปรากฏเพียงชื่อของข้าพเจ้าแต่งานนี้มีใจของข้าพเจ้าเพียงคนเดียว หากแต่มาจากความช่วยเหลือของบุคคลมากมายที่ร่วมสนับสนุนการศึกษาครั้งนี้

ลำดับแรก ข้าพเจ้าขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษยา พิสิทธิ์สังขการ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์นิเทศของข้าพเจ้า ผู้เป็นทั้งกำลังใจและแรงบันดาลใจ เป็นแบบอย่างคนสำคัญในชีวิตของข้าพเจ้า เป็นผู้ที่อยู่เคียงข้าง ชี้แนะแนวทาง และให้พื้นที่แก่ข้าพเจ้าอย่างเต็มที่เสมอ ขอขอบคุณคณาจารย์แขนงวิชาจิตวิทยาการปรึกษาทุกท่าน ผู้เป็นผู้ที่มอบความรู้ในทักษะและกระบวนการเยียวยา ความใส่ใจ ความเข้าใจ สร้างสภาพแวดล้อมอันปลอดภัยและเอื้อต่อการเติบโตให้ข้าพเจ้าและนิสิตทุกคน ขอขอบคุณคณาจารย์คณะจิตวิทยาทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ ข้าพเจ้าในระดับปริญญาบัณฑิต อันเป็นฐานที่สำคัญในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นและหล่อหลอมให้ข้าพเจ้าเป็นตัวตนดังที่เป็นในวันนี้ และขอขอบคุณบุคลากรสายสนับสนุนทุกท่านที่ช่วยเหลือข้าพเจ้าอย่างเอื้อเพื่อเสมอมา

ลำดับถัดมา ข้าพเจ้าขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในงานวิจัยนี้ทุกท่าน ทั้งคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน ผู้แปลย้อนกลับและตรวจสอบภาษา ผู้ให้คำปรึกษาในด้านการวิจัยและสถิติ ผู้เข้าร่วมการวิจัยทุกท่านที่เห็นความสำคัญของการศึกษาและเสียสละเวลาในการเข้าร่วมการวิจัย รวมไปถึงผู้วิจัยก่อนหน้าที่ได้ร่วมสร้างองค์ความรู้อันเป็นฐานของการศึกษาครั้งนี้ ทุกท่านเป็นแรงบันดาลใจของข้าพเจ้าในการร่วมเข้าใจและสร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้นในสังคมต่อไป

นอกจากในมิติของการศึกษาวิจัยแล้ว ข้าพเจ้าขอขอบคุณบุคคลรอบข้างคนสำคัญ ขอขอบคุณอาจารย์นิเทศและพี่ ๆ ทุกท่านจากศูนย์สุขภาพทางจิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และศูนย์บริการทางจิตวิทยาและการปรึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รวมถึงผู้รับบริการทุกท่าน ผู้ช่วยพิมพ์และขัดเกลาตัวตนของข้าพเจ้าในฐานะนักจิตวิทยาการปรึกษา ขอขอบคุณครอบครัว คุณแม่ คุณพ่อ น้องสาว และน้องชาย ที่สนับสนุนทุกทางเดินของข้าพเจ้าอย่างไม่มีเงื่อนไขตลอดมา ขอขอบคุณเพื่อนคนสำคัญ คนรัก รุ่นพี่ รุ่นน้อง ทั้งจากคณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และโรงเรียนสตรีวิทยา ผู้อยู่เคียงข้างไม่ว่าจะจากที่ใกล้หรือที่ไกล ทุก ๆ คนคือส่วนสำคัญในชีวิตที่เติมเต็มโลกของข้าพเจ้าให้มีความหมายยิ่ง

และสุดท้ายนี้ ขอขอบคุณสำนักงานวิจัยแห่งชาติ การศึกษานี้ได้รับการสนับสนุนทุนอุดหนุนการวิจัยและนวัตกรรมทุนวิจัยมหาบัณฑิต วช.ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์จากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ 2565

ณัชชา ศรีพิบูลพานิช

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	12
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
1. แนวคิดเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ	15
2. แนวคิดเกี่ยวกับภาวะซึมเศร้า	17
2.1. ความหมายของภาวะซึมเศร้า.....	17
2.2. อาการและผลกระทบของภาวะซึมเศร้า	18
2.3. สาเหตุของภาวะซึมเศร้า.....	20
3. แนวคิดแบบจำลองความเครียดของคนกลุ่มน้อย	23
3.1. การกีดกัน.....	26
3.2. การรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันเป็นส่วนหนึ่งของตน.....	29
3.3. ความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชน	32
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33
วัตถุประสงค์การวิจัย	36
กรอบแนวคิดในการวิจัย	36
สมมติฐานการวิจัย	37

ขอบเขตการวิจัย	37
คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย	37
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	38
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	39
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	39
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	39
ขั้นตอนการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพมาตรวัด	46
การพิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่าง	46
การเก็บรวบรวมข้อมูล	47
การวิเคราะห์ข้อมูล	48
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
ข้อมูลเชิงประชากรของกลุ่มตัวอย่าง	51
ค่าสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรที่ศึกษา	53
การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการทดสอบสมมติฐานทางการวิจัย	55
การวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติม	60
บทที่ 5 อภิปรายผล	65
การวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติม	70
ข้อจำกัดในการวิจัย	73
ข้อเสนอแนะในการวิจัย	75
ข้อเสนอแนะในการประยุกต์ใช้	75
บรรณานุกรม	77
ภาคผนวก	86
ภาคผนวก ก ผลการตรวจสอบและวิเคราะห์คุณภาพของมาตรวัดที่ใช้ในงานวิจัยในชั้นพัฒนามาตรวัด	87

ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	100
ประวัติผู้เขียน.....	114

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลเชิงประชากรของกลุ่มตัวอย่าง	52
ตารางที่ 2 ค่าสถิติเชิงพรรณนาของอายุและจำนวนปีที่เปิดเผยเพศวิถีของกลุ่มตัวอย่าง	53
ตารางที่ 3 ค่าสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรที่ศึกษา	54
ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค	55
ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลทางตรงในความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การถูกกีดกันและ ภาวะซึมเศร้า	56
ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลทางตรงในความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การถูกกีดกันและ การรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน	57
ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลทางอ้อมผ่านการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมา เป็นส่วนหนึ่งของตน ในความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การถูกกีดกันและภาวะซึมเศร้า	58
ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลกำกับของความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชน	59
ตารางที่ 9 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษาและข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	62
ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างเพศกำเนิดในตัวแปรที่ศึกษา	64
ตารางที่ 11 การเปลี่ยนกลับมาตรวจวัดประสบการณ์การถูกกีดกัน	88
ตารางที่ 12 การเปลี่ยนกลับมาตรวจวัดการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วน หนึ่งของตน	90
ตารางที่ 13 การเปลี่ยนกลับมาตรวจวัดมาตรฐานความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชน	92
ตารางที่ 14 ข้อกระทงที่มีการปรับปรุงด้านภาษาและการใช้ในบริบทข้ามวัฒนธรรม	95
ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในของมาตรวัดประสบการณ์การ ถูกกีดกัน	97
ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในในมาตรวัดการรับเอามุมมองทาง ลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน	97

ตารางที่ ก17 ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในของมาตรวัดความรู้สึกเชื่อมโยง
กับชุมชน 98

ตารางที่ ก18 ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในของมาตรวัดภาวะซึมเศร้า..... 99

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 แบบจำลองความเครียดของคนกลุ่มน้อย.....	26
ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	36
ภาพที่ 3 โมเดลอิทธิพลอิทธิพลทางอ้อมผ่านการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็น ส่วนหนึ่งของตน ในความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การถูกกีดกันและภาวะซึมเศร้า.....	58
ภาพที่ 4 อิทธิพลกำกับของความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนในโมเดลอิทธิพลทางอ้อม.....	60

บทที่ 1

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาวะซึมเศร้า เป็นภาวะที่ผู้ประสบต้องเผชิญกับความรู้สึกทางลบเช่น เศร้า ซึมเศร้า อ่อนเพลีย ไม่มีพลังงาน หหมดความสนใจในกิจกรรมที่เคยทำ สิ้นหวัง เห็นคุณค่าในตนเองต่ำ มีมุมมองทางลบต่อตนเองและสถานการณ์ต่าง ๆ ทำให้เกิดการตอบสนองในทางความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมไปในทางลบ ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตให้ไม่สามารถดำเนินไปได้อย่างปกติ รวมถึงอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพร่างกายและสัมพันธภาพกับบุคคลรอบข้างของผู้มีภาวะซึมเศร้า (Katz, 1996 อ้างถึงในจุติพร ทองสัมฤทธิ์, 2554) และหากภาวะนี้ไม่ได้รับการรักษาหรือดูแลตามความเหมาะสมอาจพัฒนาไปเป็นโรคซึมเศร้าได้ โรคซึมเศร้า (Depressive Disorder) เป็นหนึ่งในความเจ็บป่วยทางจิตใจที่พบได้มากที่สุด มีประชากรกว่า 264 ล้านคนทั่วโลกและ 1 ล้านคนในประเทศไทยที่ได้รับผลกระทบจากโรคซึมเศร้า (Roberts et al., 2019; ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข HDC)

แม้ว่าภาวะซึมเศร้าและโรคซึมเศร้าจะเป็นความเจ็บป่วยทางจิตใจที่พบได้มากในประชากรทั่วโลก แต่ยังมีประชากรบางกลุ่มที่มีความเสี่ยงต่อภาวะซึมเศร้ามากกว่าคนทั่วไป หนึ่งในนั้นคือกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTQ) โดยจากการศึกษาในสหรัฐอเมริกาชี้ให้เห็นว่าผู้มีความหลากหลายทางเพศมีความเสี่ยงในการประสบภาวะซึมเศร้าและความวิตกกังวลสูงกว่าประชากรทั้งหมด 1.5 เท่า รวมถึงการที่เกย์และชายรักสองเพศมีอัตราเสี่ยงในการฆ่าตัวตายสูงกว่าประชากรทั่วไป 4 เท่า (King et al., 2008) และวัยรุ่นซึ่งเป็นผู้มีความหลากหลายทางเพศมีความเสี่ยงที่ประสบกับภาวะซึมเศร้ามากกว่าวัยรุ่นทั่วไปถึง 6 เท่า (Anxiety and Depression Association of America, 2018) ความแตกต่างนี้อาจอธิบายได้ด้วยแบบจำลองความเครียดของคนกลุ่มน้อย (Minority Stress Model) โดย Meyer (1995) แบบจำลองนี้อธิบายถึงกระบวนการเกิดความเครียดเรื้อรังที่เพิ่มเติมขึ้นมาจากความเครียดทั่วไปของบุคคลซึ่งมีสถานะเป็นคนกลุ่มน้อยในสังคม และส่งผลกระทบต่อจนเกิดความเจ็บป่วยทางจิตใจ โดยอธิบายว่ามีปัจจัยก่อความเครียดที่จำเพาะเจาะจงต่อสถานะและอัตลักษณ์การเป็นคนกลุ่มน้อย ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยก่อความเครียดที่มีระยะห่างจากตัวตน (distal stressor) เช่น การกีดกัน หรือ ปัจจัยก่อความเครียดที่ใกล้ชิดกับตัวตน (proximal stressor) เช่น การรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน

การกีดกัน (Discrimination) คือ การปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมหรืออย่างมีอคติต่อบุคคลหรือกลุ่มเนื่องจากคุณลักษณะประการใดประการหนึ่ง (American Psychological Association, 2019) การศึกษาพบว่าผู้มีความหลากหลายทางเพศต้องประสบกับความเจ็บป่วยซึ่งเชื่อมโยงกับอคติทางสังคม การถูกกีดกัน และการถูกปฏิเสธสิทธิในฐานะพลเมืองและในฐานะมนุษย์ และยังพบว่าการกีดกันมีความสัมพันธ์กับโรคทางจิตเวช การใช้สารเสพติด และการฆ่าตัวตายของผู้มีความหลากหลายทางเพศ โดย Pascoe และ Smart Richman (2009) เสนอว่าประสบการณ์การถูกกีดกันมีผลต่อสุขภาพของบุคคลผ่านการกระตุ้นความเครียดทางจิตใจและร่างกาย รวมถึงมีผลต่อพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพที่ลดลงและพฤติกรรมทำลายสุขภาพที่เพิ่มมากขึ้น จนเกิดเป็นผลกระทบต่อสุขภาพทางจิตและร่างกายของบุคคล และอาจนำไปสู่การรับเอาความเชื่อเหล่านั้นมาเป็นของตน การรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน (Internalized Homonegativity: IH) คือ มุมมองทางลบของคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถีที่มีต่อตัวตนและเพศวิถีของตนซึ่งเรียนรู้และรับเอามาจากสังคมรักต่างเพศที่ไม่ยอมรับการรักเพศเดียวกัน ทำให้เกิดความรู้สึกไม่สบายใจ ไม่ยอมรับ หรือหลีกเลี่ยงความรู้สึกดีงคู่ต่อเพศเดียวกันของตน (Meyer, 2003) การรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนจึงเป็นประสบการณ์ร่วมในกระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์ทางเพศของกลุ่มคนรักเพศเดียวกันและรักสองเพศที่เติบโตในสังคมรักต่างเพศ การก้าวผ่านการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนเป็นส่วนสำคัญในการสร้างอัตมโนทัศน์แห่งตนในทางบวกและแข็งแรง (Cass, 1979) อย่างไรก็ตามการเชื่อทางลบเหล่านี้ เมื่อถูกรับมาแล้วสามารถคงทนและแผ่ขยาย รวมถึงส่งผลกระทบต่อทางลบต่อบุคคลรักเพศเดียวกันได้ยาวนาน

นอกเหนือจากปัจจัยก่อความเครียด แบบจำลองความเครียดของคนกลุ่มน้อยยังเสนอว่าคนกลุ่มน้อยเองยังมีปัจจัยปกป้อง (protective factor) เป็นการเผชิญปัญหาและแหล่งสนับสนุนซึ่งเข้ามาทำกับผลกระทบของความเครียดต่อสุขภาพของคนกลุ่มน้อย โดย Meyer (2003) เสนอว่า นอกจากคุณลักษณะภายในตัวบุคคลนั้นเองแล้ว ทรัพยากรเหล่านี้อาจมีที่มาจากการศึกษาที่คนกลุ่มนั้นเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม มีความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนผู้มีความหลากหลายทางเพศหรือคนกลุ่มน้อยด้วยกัน (Community Connectedness) ซึ่งสามารถนำไปสู่การมีแหล่งสนับสนุนทางจิตใจและสังคมในการเผชิญความเครียดของคนกลุ่มน้อย ช่วยในการปรับความคิดและการประเมินตนเองและสถานการณ์ใหม่ รวมถึงช่วยในการเข้าถึงทรัพยากรระดับกลุ่มต่าง ๆ ทั้งที่จับต้องได้และไม่ได้

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าภาวะซึมเศร้าและความเครียดในคนกลุ่มน้อยเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถี อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จะเห็นว่าในประเทศไทยยังมีการศึกษาเกี่ยวกับความเครียดและปัญหาทางจิตใจที่เฉพาะเจาะจงต่อคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถีที่จำกัด รวมถึงยังไม่แสดงถึงกลไกที่ความเครียดมีผลต่อปัญหาทางจิตใจหรือภาวะซึมเศร้าของคนกลุ่มน้อย แม้จะมีการศึกษาจำนวนหนึ่งเกี่ยวกับกลไกที่เฉพาะเจาะจงดังกล่าวในต่างประเทศ แต่การแผ่ขยายผลการวิจัยยังมีข้อควรคำนึงถึงความแตกต่างทางบริบททางสังคมและวัฒนธรรม เช่น ทัศนคติและความเชื่อต่อความหลากหลายทางเพศของคนในสังคม หรือลักษณะความเป็นปัจเจกนิยม-คตินิยมหมู่ ซึ่งส่งผลต่อความสัมพันธ์ของบุคคลต่อกลุ่มและสังคมในวัฒนธรรมนั้น ๆ (Hofstede, 1991)

ท้ายที่สุด แม้การศึกษาในต่างประเทศส่วนใหญ่จะพบความเชื่อมโยงระหว่างเครียดในคนกลุ่มน้อยกับปัญหาทางสุขภาพจิต เช่น ภาวะซึมเศร้า ความวิตกกังวลและการฆ่าตัวตาย (Fergusson et al., 1999; Lucassen et al., 2017 อ้างถึงใน Dürrbaum & Sattler, 2020) แต่ยังมีพื้นที่ในการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยก่อความเครียดแต่ละรูปแบบ รวมถึงปัจจัยปกป้องที่เข้ามาช่วยกำกับผลของความเครียดต่อสุขภาพจิตของคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถี การศึกษานี้จึงเกิดขึ้นเพื่อสร้างองค์ความรู้ที่ใช้ในการทำความเข้าใจถึงภาวะซึมเศร้าของคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถีในสังคมไทย และเพื่อศึกษาปัจจัยปกป้องต่อความเครียดของคนกลุ่มน้อย เป็นแนวทางในการให้ความช่วยเหลือทางจิตใจแก่คนกลุ่มน้อยทางเพศวิถีในอนาคต โดยมีสมมติฐานว่าประสบการณ์การถูกกีดกันมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อระดับภาวะซึมเศร้าของคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถีโดยมีการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนเป็นตัวแปรส่งผ่าน และมีความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนเป็นปัจจัยปกป้องที่มากำกับความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การถูกกีดกันกับภาวะซึมเศร้าและการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนกับภาวะซึมเศร้า

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษานี้ ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรม เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ
2. แนวคิดเกี่ยวกับภาวะซีมีเศร่า
  - 2.1. ความหมายของภาวะซีมีเศร่า
  - 2.2. อาการและผลกระทบของภาวะซีมีเศร่า
  - 2.3. สาเหตุของภาวะซีมีเศร่า
3. แนวคิดแบบจำลองความเครียดของคนกลุ่มน้อย
  - 3.1. การกีดกัน
  - 3.2. การรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวเป็นมาเป็นส่วนหนึ่งของตน
  - 3.3. ความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ

แม้ในสังคมจะมีความคุ้นชินกับเพศที่แบ่งเป็น 2 เพศคือเพศชายและเพศหญิงเท่านั้น แต่จากการศึกษาในหลายสาขาวิชา พบว่าเพศมีความซับซ้อนและสลับไหลมากกว่าแค่ 2 เพศ โดยสามารถทำความเข้าใจผ่านมิติย่อยทางเพศได้ดังนี้ (อดิสร จันทรสุษ และคณะ, 2564)

- 1) เพศในมิติของร่างกาย อาจเรียกว่า เพศสรีระ เพศทางชีววิทยา หรือเพศกำเนิด ในมิตินี้เพศขึ้นอยู่กับอวัยวะเพศที่บ่งบอกความเป็นชายหรือหญิง แต่ในบางครั้งอวัยวะเพศอาจมีความกำกวมหรือมีทั้งสองเพศ (intersex) ได้เช่นกัน
- 2) เพศในมิติของจิตใจ อัตลักษณ์ทางเพศ คือการที่บุคคลรับรู้เพศของตนโดยไม่ได้ขึ้นอยู่กับเพศกำเนิดหรือร่างกาย หากบุคคลรับรู้เพศของตนตรงกับเพศกำเนิดจะเรียกว่า บุคคลตรงเพศ (cisgender) และหากบุคคลรับรู้เพศของตนแตกต่างกับเพศกำเนิดจะเรียกว่า บุคคลข้ามเพศ (transgender)

- 3) เพศในมิติของสังคม อาจเรียกว่าเพศภาวะ เพศสภาพ คือการรับรู้ของสังคมต่อเพศของบุคคล นั้นว่าเป็นเพศอะไร และยังรวมไปถึงความคาดหวังของสังคมต่อบทบาทหน้าที่ ท่าทาง การแสดงออก และคุณลักษณะอื่น ๆ ให้เป็นไปตามบรรทัดฐานของเพศนั้น ๆ ในสังคมนั้น
- 4) เพศในมิติของการแสดงออก หรือการแสดงออกทางเพศ คือการแสดงออกของบุคคล ซึ่งรวมไปถึงบุคลิกภาพและการแต่งตัวของบุคคลนั้น โดยการแสดงออกทางเพศไม่จำเป็นต้อง สอดคล้องกับเพศสรีระหรืออัตลักษณ์ทางเพศของบุคคลนั้น
- 5) เพศในมิติความรัก หรืออาจเรียกว่ารสนิยมทางเพศ เพศวิถี (sexual orientation) คือมิติที่ บ่งบอกว่าบุคคลมีความรู้สึกรักหรือความดึงดูดทางเพศต่อเพศใด อาจมีความรู้สึกดึงดูดต่อคน ต่างเพศ (heterosexual) ต่อคนเพศเดียวกัน (homosexual) ต่อคนทั้งสองเพศ (bisexual) มีความดึงดูดที่ไม่ขึ้นอยู่กับเพศ (pansexual) หรือไม่มีความดึงดูดต่อเพศใดเลย (asexual) โดยที่ความดึงดูดนี้ไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับมิติทางเพศอื่น ๆ

จะเห็นได้ว่าเพศในแต่ละมิติไม่จำเป็นต้องสอดคล้องหรือสัมพันธ์กับมิติอื่น ๆ เสมอไป แต่ใน สังคมที่ยังมีค่านิยมแบบชายจริงหญิงแท้ (heteronormativity) ซึ่งกำหนดเพศและหน้าที่ทางเพศจาก ความแตกต่างระหว่างชายหญิงแบบสองขั้ว (gender binary) และเพศสัมพันธ์ระหว่างคนต่างเพศ สามารถนำไปสู่การตีตราอัตลักษณ์ทางเพศและเพศวิถีที่แตกต่างจากค่านิยมกระแสหลักดังกล่าว (อดิสร จันทรสุษ และคณะ, 2564)

อย่างไรก็ดีภายในกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศเองก็ยังเผชิญกับความท้าทายใน รายละเอียดที่แตกต่างกัน ตัวอย่างเช่นบุคคลข้ามเพศสามารถพบปัญหาเชิงรูปธรรม เช่น ความ ยากลำบากในการใช้ชีวิตภายใต้สังคมที่แบ่งระบบเพศเป็นสองขั้ว อย่างเช่นการดำเนินการทางเอกสาร หรือแม้แต่การใช้ห้องน้ำ (Chodzen et al., 2019) ได้มากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ในขณะที่บุคคลรักเพศ เดียวกันมักเผชิญกับตราบาป (stigma) ที่เกี่ยวข้องกับการมีความสัมพันธ์ (Frost & Meyer, 2009) และบุคคลรักสองเพศมักเผชิญกับความเครียดที่ใกล้ชิดตัวตนและมาจากภายใน เช่น ความรู้สึกโดด เดี่ยว (isolation) ไม่เชื่อมโยงกับชุมชนผู้มีความหลากหลายทางเพศ และการปิดบังเพศวิถีมากกว่า บุคคลรักเพศเดียวกันที่อาจเผชิญกับความเครียดที่มีระยะห่างจากตัวตนและมาจากภายนอกมากกว่า (Balsam et al., 2013; Balsam & Mohr, 2007) โดยในการศึกษาปัจจุบันจะมุ่งศึกษากระบวนการ เกิดภาวะซึมเศร้าในคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถี ซึ่งคือบุคคลรักเพศเดียวกันและบุคคลรักสองเพศเป็นหลัก

2. แนวคิดเกี่ยวกับภาวะซึมเศร้า

2.1. ความหมายของภาวะซึมเศร้า

จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่าในการศึกษาทางจิตวิทยามีการศึกษาความซึมเศร้า (Depression) ใน 2 ลักษณะใหญ่ สอดคล้องกับที่ Boyd and Weissman (1981) ได้เสนอว่าคำว่า ‘ซึมเศร้า’ อาจมีความหมายอย่างน้อย 2 ความหมาย ความหมายแรกคือความซึมเศร้าในฐานะโรค (depressive syndrome) หรืออาจเรียกว่าความซึมเศร้าในระดับคลินิก (clinical depression) สองคืออารมณ์ซึมเศร้า (depressive mood) หรืออาการซึมเศร้า (depressive symptoms) ซึ่งความซึมเศร้าในกลุ่มหลังนี้ไม่ได้บ่งบอกถึงการเป็นโรคเช่นในแบบแรก เรียกรวมว่าเป็นภาวะซึมเศร้า

ความซึมเศร้าในรูปแบบแรกจะเป็นการศึกษาความซึมเศร้าในฐานะโรคในหมวดหมู่โรคทางอารมณ์ (mood disorder) โดยทั่วไปแล้วจะหมายถึง โรคซึมเศร้า (Major Depressive Disorder: MDD) แต่ในบางครั้งอาจใช้เรียกรวมกลุ่มโรคซึมเศร้าอื่น ๆ เช่น Disruptive Mood Dysregulation Disorder, Persistent Depressive Disorder, Premenstrual Dysphoric Disorder เข้ามาด้วย โดยลักษณะร่วมของโรคในกลุ่มนี้ คือ อารมณ์เศร้า รู้สึกว่างเปล่า หงุดหงิด อาจมีอาการทางกายหรือการเปลี่ยนแปลงในกระบวนการทางปัญญา (พิชัย อภิภูสกุศล และ ศิริไชย หงษ์สงวนศรี, 2558)

ในรูปแบบที่สองจะเป็นการศึกษาความซึมเศร้าในฐานะภาวะทางอารมณ์ (mood) หรืออาการ (symptom) โดย National Mental Health Institution (2022) ระบุว่าภาวะซึมเศร้าเป็นภาวะอารมณ์ดิ่ง (low mood) เศร้า และหลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในขณะที่ นันทิรา หงษ์ศรีสุวรรณ (2559) บรรยายว่าภาวะซึมเศร้าคือภาวะที่ไม่มีความสุข เศร้า หดหู่ ท้อแท้ หมดหวัง วิตกกังวล มองโลกในแง่ลบ และอาจมีอาการทางกายอย่างการนอนไม่หลับ เบื่ออาหาร ขาดสมาธิ สอดคล้องกับ อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย (2553) ที่บรรยายว่าภาวะซึมเศร้า คือภาวะที่ผู้ประสบมีความผิดปกติทางอารมณ์อย่างเห็นได้ชัด รู้สึกเศร้ามากผิดปกติ โดยอาจมีความรู้สึกมีดมน เหนื่อยอ่อนเพลีย ไปจนถึงท้อแท้ สิ้นหวัง และไร้คุณค่าร่วมด้วย หลีกเลี่ยงการเข้าสังคม อาจมีความรู้สึกไม่อยากมีชีวิตต่อไปและอาจทำร้ายตนเอง และ Gilbert (2007) ที่ระบุว่าอาการสำคัญคือภาวะซึมเศร้า คือภาวะสิ้นยินดี ซึ่งหมายถึงการสูญเสียความสนใจหรือพึงพอใจในกิจกรรมที่เคยทำ

นอกจากนี้ ในนักวิจัยหลายท่านมีการนิยามภาวะซึมเศร้าในเชิงสาเหตุ เช่น Peterson and Seligman (1984) ที่อธิบายว่าภาวะซึมเศร้าเป็นภาวะที่บุคคลรู้สึกสิ้นหวังจากการมีอุปสรรคขัดขวางจนไม่สามารถทำตามเป้าหมายที่ตั้งใจไว้ได้ ทำให้บุคคลรู้สึกเศร้าเสียใจและไม่มีคุณค่า Beck (1979) เกิดจากการที่บุคคลมีสมมติฐานเกี่ยวกับตนเอง โลก และอนาคตในเชิงลบ นำไปสู่แบบแผนความคิดในแง่ลบ (negative schema) ที่ทำให้บุคคลมีความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมตอบสนองต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ในทางลบ และมีความเปราะบางต่อปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ Beck (2005) ยังขยายความว่าภาวะซึมเศร้าเกิดจากการตีความอย่างมีอคติต่อเหตุการณ์ในชีวิต

จะเห็นว่าแม้จะมีการนิยามภาวะซึมเศร้าในขอบเขตที่แตกต่างกันเล็กน้อย แต่ก็มีจุดร่วมในการเป็นภาวะที่มีความรู้สึกเศร้า ซึมเศร้า อ่อนเพลีย ไม่มีพลังงาน สิ้นหวัง เห็นคุณค่าในตนเองต่ำ มีมุมมองทางลบต่อตนเองและสถานการณ์ต่าง ๆ ทำให้เกิดการตอบสนองในทางความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมไปในทางลบ และส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต ซึ่งแตกต่างจากโรคซึมเศร้าที่เป็นความเจ็บป่วยทางจิตใจ มีระยะเวลาการดำเนินโรคและเกณฑ์วินิจฉัยที่ชัดเจน โดยในการศึกษานี้จะมุ่งศึกษาที่ภาวะซึมเศร้าที่เกิดขึ้นในคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถี

2.2. อาการและผลกระทบของภาวะซึมเศร้า

อาการของภาวะซึมเศร้าสามารถปรากฏได้ทางร่างกาย พฤติกรรม ความรู้สึกและกระบวนการคิดที่เปลี่ยนไป (Gilbert, 2007; ภาณุ สหัสสานนท์, 2558 อ้างถึงใน อธิวัฒน์ ยิ่งสูง, 2562)

- 1) ด้านอาการทางกาย ความอยากอาหารเพิ่มหรือลดลง ส่งผลถึงน้ำหนักตัวให้เพิ่มขึ้นหรือลดลง การนอนไม่หลับหรือนอนมากเกินไป อ่อนเพลีย อารมณ์ทางเพศลดลง
- 2) ด้านพฤติกรรม ผู้ที่ประสบภาวะซึมเศร้าอาจมีพฤติกรรมแยกตัวจากสังคม ลดหรือเลิกทำกิจกรรมที่เคยสนใจต่าง ๆ มีอาการเซื่องซึม เหม่อลอย พุดซ้าลง เคลื่อนไหวซ้าลง หรือในบางครั้งอาจมีพฤติกรรมพึงพึงคนอื่น
- 3) ด้านกระบวนการคิด ผู้ที่ประสบภาวะซึมเศร้าอาจมีความสามารถในการคิดและตัดสินใจลดลง ไม่มีสมาธิและหลงลืมได้ง่าย ความคิดมีลักษณะวน (rumination) มีความคิดแง่ลบ

โทษตัวเองและประเมินสถานการณ์ในแง่ลบ ในบางรายอาจมีความคิดและการพยายามฆ่าตัวตายได้

- 4) ด้านอารมณ์ความรู้สึก มีอารมณ์ทางลบเพิ่มมากขึ้น ความรู้สึกซึมเศร้า โกรธ หงุดหงิด วิตกกังวล ละอวยใจ หรือรู้สึกผิด มีความรู้สึกร่วมและแรงบันดาลใจลดลง รู้สึกว่างเปล่าและไม่มีคุณค่า

ภาวะซึมเศร้านอกจากจะส่งผลกระทบต่อทางตรงในรูปแบบของอาการดังที่บรรยายข้างต้นแล้วยังสามารถส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้มีภาวะซึมเศร้า เช่น เกิดภาวะขาดสารอาหาร ร่างกายอ่อนเพลียและระดับภูมิคุ้มกันลดลง เนื่องจากผู้มีภาวะซึมเศร้ามักมีปัญหาในการรับประทานอาหารและการนอน มีความเสี่ยงในการประสบอุบัติเหตุมากขึ้น เนื่องจากการตื่นตัวต่ำ มีความสนใจต่อสิ่งรอบข้างและการดูแลตนเองลดลง นอกจากนี้บุคคลที่มีภาวะซึมเศร้ามักมีพฤติกรรมแยกตัวจากคนอื่น ทำให้ขาดการสนับสนุนทางสังคม (social support) ซึ่งมีผลต่อการเจ็บป่วยทางร่างกายและทางจิตใจให้คงอยู่หรือรุนแรงขึ้น (Katz, 1996 อ้างถึงในจิตพร ทองสัมฤทธิ์, 2554) และหากภาวะนี้ไม่ได้รับการรักษาหรือดูแลตามความเหมาะสมอาจพัฒนาไปเป็นโรคซึมเศร้าได้ โดยโรคซึมเศร้าเป็นหนึ่งในความเจ็บป่วยทางจิตใจที่พบได้มากที่สุด มีประชากรกว่า 264 ล้านคนทั่วโลกที่ได้รับผลกระทบจากโรคซึมเศร้า (Roberts et al., 2019) โรคซึมเศร้าสามารถส่งผลกระทบต่อความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมของคน นำไปสู่ปัญหาทางจิตใจและร่างกาย รวมถึงลดความสามารถในการใช้ชีวิตประจำวันและในการทำงาน อ้างอิงจากเกณฑ์วินิจฉัยโรค Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (DSM-5) ของ American Psychiatric Association (2013) บรรยายว่าอาการของผู้ป่วยโรคซึมเศร้าคือมีอารมณ์เศร้าหรือซึมเศร้า สูญเสียความสนใจในกิจกรรมที่เคยชอบหรือสนใจ มีความเปลี่ยนแปลงในระดับความอยากอาหารทั้งเพิ่มขึ้นหรือลดลง ซึ่งอาจส่งผลต่อน้ำหนักตัวที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงตามมา มีปัญหาในการนอนหลับ มีความรู้สึกเหนื่อยล้า ไม่มีเรี่ยวแรง มีการเคลื่อนไหวที่ไม่มีจุดหมาย (เช่น ไม่สามารถนั่งอยู่เฉยได้ เดินไปมา บิดมือ) หรือเคลื่อนไหวช้าลง พูดช้าลงอย่างเห็นได้ชัด มีความรู้สึกไม่มีค่า รู้สึกผิด มีความสามารถในการจดจ่อ การคิด หรือการตัดสินใจลดลง มีความคิดเกี่ยวกับความตายหรือการฆ่าตัวตาย โดยที่อาการเหล่านี้ต้องปรากฏอยู่ไม่ต่ำกว่า 2 สัปดาห์ และมีผลกระทบถึงการใช้ชีวิตจึงจะถือว่าถึงเกณฑ์วินิจฉัยของโรคซึมเศร้า

2.3. สาเหตุของภาวะซึมเศร้า

ภาวะซึมเศร้าสามารถเกิดขึ้นได้จากหลายสาเหตุ ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยด้านชีวภาพ จิตใจ หรือสังคม (biopsychosocial factors) ที่มีปฏิสัมพันธ์กัน โดยแต่ละปัจจัยและปฏิสัมพันธ์อาจมีผลต่อแต่ละบุคคลในระดับที่แตกต่างกัน (ดวงใจ กษานติกุล, 2542) โดยมีรายละเอียดและงานวิจัยที่สนับสนุนดังนี้

2.3.1. ปัจจัยด้านชีวภาพ

จากการศึกษาพบว่ามีหลายปัจจัยทางชีวภาพที่มีความสัมพันธ์กับอาการโรคซึมเศร้า ได้แก่ พันธุกรรม (Sullivan et al., 2000) ความผิดปกติของสารสื่อประสาท (เช่น Norepinephrine, Serotonin, Dopamine) และตัวรับที่เกี่ยวข้อง ระบบต่อมไร้ท่อ (เช่น Hypothalamic-Pituitary-Adrenal axis ทำงานเพิ่มขึ้น, Growth Hormone น้อยกว่าปกติ, ระดับของ Thyroid Stimulating Hormone ผิดปกติ) ความผิดปกติทางประสาทสรีรวิทยาการนอน (เช่น เวลาการนอนโดยรวมลดลง ช่วงหลับลึกลดลง เข้าสู่การนอนช่วง Rapid Eye Movement เร็วขึ้น) (พิชัย อภิภูสกุล และ ศิริไชย หงษ์สงวนศรี, 2558)

2.3.2. ปัจจัยด้านสังคม

ประสบการณ์ทางลบในชีวิตสามารถส่งผลถึงภาวะซึมเศร้าได้เช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นประสบการณ์การสูญเสีย การถูกทอดทิ้ง การถูกทำร้ายในวัยเด็ก ที่สามารถส่งผลถึงภาวะซึมเศร้าในผู้ใหญ่ (Heim et al., 2008) หรือประสบการณ์ที่ยากลำบากที่กำลังดำเนินอยู่ในปัจจุบัน เช่น ปัญหาจากสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม (socio-economic disadvantage) การขาดแคลนปัจจัยที่จำเป็นการดำรงชีวิต ทำให้เกิดความเครียดและความรู้สึกไร้อำนาจควบคุมในชีวิต นอกจากนี้ปัญหาในงาน ความสัมพันธ์ การแยกจากและการสูญเสีย (Rashid & Haider, 2008) การรับรู้การถูกกีดกัน (Noh et al., 1999) การกลั่นแกล้งรังแก (Wang et al., 2011) ยังเป็นเหตุการณ์ที่นำไปสู่ภาวะซึมเศร้าได้เช่นกัน

Hammen (2005) อธิบายว่าสถานการณ์ทางลบในชีวิตสามารถมีผลต่อภาวะซึมเศร้าและโรคซึมเศร้าผ่านการเกิดความเครียด โดยความเครียดสามารถแบ่งได้เป็น 2 รูปแบบใหญ่ ได้แก่ ความเครียดฉับพลัน (acute stress) ซึ่งมาจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและจบลงไปแล้วโดยมีเนื้อหาเหตุการณ์ทางลบหรือไม่น่าพึงพอใจ ทำให้เกิดความเครียด จัดเป็นปัจจัยก่อความเครียดรายกรณี (episodic stressors) และความเครียดในอีกรูปแบบคือความเครียดเรื้อรัง (chronic stress) ซึ่งเป็นความเครียดที่สะสมและคงอยู่ในช่วงเวลาที่ยาวนานกว่า และในการศึกษาเนื้อหาหรือรูปแบบของเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความเครียดและภาวะซึมเศร้า หนึ่งในเหตุการณ์สำคัญคือความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสูญเสียในความสัมพันธ์นั้น ไม่ว่าจะเป็นการเสียชีวิต การแยกจาก การจบความสัมพันธ์ หรือแม้แต่ความเสี่ยงในการจบความสัมพันธ์ จากการศึกษาวิจัยพบว่าเหตุการณ์เหล่านี้มักเป็นเหตุการณ์นำของภาวะซึมเศร้าและพบได้บ่อยในกลุ่มผู้ป่วยโรคซึมเศร้ามากกว่าโรคอื่น ๆ (Paykel, 1992 อ้างถึงใน Hammen, 2005) และในบางครั้งยังพบการสูญเสียในรูปแบบอื่น ๆ นอกจากความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เช่น การสูญเสียความนับถือในตนเอง การสูญเสียบทบาททางสังคม ซึ่งสามารถนำไปสู่การสูญเสียคุณค่าในตนเอง สิ้นหวัง และเกิดภาวะซึมเศร้าได้ (Brown et al., 1995 อ้างถึงใน Hammen, 2005)

2.3.3. ปัจจัยด้านจิตใจ

ในทางจิตวิทยา มีหลายแนวคิดทฤษฎีที่อธิบายถึงสาเหตุของภาวะซึมเศร้าจากมุมมองที่แตกต่างกัน ตัวอย่างเช่น ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic theory) ที่อธิบายว่าภาวะซึมเศร้าเกิดจากการที่อีโก้ (Ego) ไม่สามารถสร้างสมดุลระหว่างอิด (Id) และซูเปอร์อีโก้ (Superego) ให้เกิดขึ้นได้ ไม่สามารถทำตามความคาดหวังของสังคม แนวทาง หรือคุณธรรมที่ถูกปลูกฝังมาได้ จึงเกิดเป็นความรู้สึกผิด โกรธ เกลียดหันความก้าวร้าวเข้าหาตนเอง (aggression turn-inward) จนนำไปสู่การเกิดภาวะซึมเศร้าในที่สุด (ดวงใจ กสานติกุล, 2542; พิชัย อภิภูสกุล และ ศิริไชย หงษ์สงวนศรี, 2558)

ทฤษฎีปัญญาและพฤติกรรมนิยม (Cognitive Behavioral Theory) อธิบายความซึมเศร้าผ่านแบบจำลองการเรียนรู้ (Learning Model) และทฤษฎีการเสริมแรง (Reinforcement Theory) โดยอธิบายว่าเมื่อบุคคลไม่ได้รับการเสริมแรงทางบวกทั้งจากตนเองและสิ่งแวดล้อม จะนำไปสู่การเกิด

การเรียนรู้ว่าตนไร้อำนาจในการควบคุมจัดการสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิต เกิดเป็นภาวะสิ้นหวังจากการเรียนรู้ (Learned helplessness) ทำให้หมดกำลังใจและความกระตือรือร้นในการทำสิ่งต่าง ๆ เกิดการตำหนิตนเอง เห็นคุณค่าของตนเองลดลง นำไปสู่ภาวะซึมเศร้า (ดวงใจ กษานติกุล, 2542)

ทฤษฎีปัญญานิยม (Cognitive Theory) ที่อธิบายภาวะซึมเศร้าผ่านแบบจำลองทางปัญญาของภาวะซึมเศร้า (Cognitive Model of Depression) โดย Beck (1979) ระบุว่าสาเหตุของภาวะซึมเศร้ามาจากปัจจัย 3 ประการ ประกอบด้วย

- 1) ความคิดแง่ลบสามด้าน (Cognitive Triad) ได้แก่ ความคิดแง่ลบต่อตนเอง สังคม และอนาคต ความคิดแง่ลบต่อตนเองคือการที่บุคคลมองและตำหนิตนเองในข้อจำกัดที่มี เชื่อว่าตนเองไม่มีความสามารถ ไม่มีคุณค่า และไม่เป็นที่ต้องการของคนอื่น โดยปราศจากการพิจารณาถึงเหตุผลและคำอธิบายทางอื่น ความคิดแง่ลบต่อสังคมคือการที่บุคคลเลือกรับรู้และตีความสถานการณ์แวดล้อมในทางลบเพียงอย่างเดียว เชื่อว่าสังคมเป็นอุปสรรคและไม่เอื้อต่อการทำตามเป้าหมายของตน และความคิดแง่ลบต่ออนาคตคือการที่บุคคลเชื่อว่าสถานการณ์ทางลบที่เผชิญอยู่ในปัจจุบันจะดำเนินต่อเนื่องไปในอนาคต นำมาซึ่งความรู้สึกท้อแท้และสิ้นหวัง โดยความคิดแง่ลบสามด้านนี้เป็นความคิดในระดับหลักความเชื่อ (Core belief) ที่ส่งผลถึงความคิดในระดับอื่น ๆ
- 2) แบบแผนความคิดแง่ลบ (Negative Schema) แบบแผนความคิดเป็นมุมมองที่บุคคลรับรู้โลกและสิ่งต่าง ๆ โดยถูกสั่งสมจากประสบการณ์ตั้งแต่วัยเด็ก แบบแผนความคิดทำให้แต่ละบุคคลมีการเลือกรับรู้ การให้ความหมาย และทำความเข้าใจประสบการณ์ที่ประสบแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล ดังนั้นเมื่อบุคคลมีแบบแผนความคิดด้านลบต่อตนเอง บุคคลจะรับรู้และตีความสถานการณ์ผ่านกรอบความเข้าใจนั้น ส่งผลให้เกิดความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมในทางลบ ซึ่งเป็นสิ่งที่เสริมแรงให้ภาวะซึมเศร่ายังคงอยู่ต่อไป
- 3) กระบวนการคิดที่บิดเบือน (Faulty information processing) เป็นกระบวนการคิดที่ผิดพลาดของบุคคลที่มีภาวะซึมเศร้า ทำให้บุคคลตีความสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในทางลบและไม่ตรงกับความเป็นจริง ตัวอย่างของกระบวนการคิดบิดเบือน ได้แก่ การด่วนสรุปแม้ไม่มีหลักฐาน (Arbitrary Inference), การคาดการณ์เหตุการณ์เลวร้ายเกินจริง (Catastrophizing), การตีตราบุคคล (Labeling), การแผ่ขยายข้อมูลหรือความเชื่อจากต่าง

บริบทย่างไม่เหมาะสม (Overgeneralization), การอนุมานสาเหตุมาที่ตนเองแม้ไม่มีหลักฐาน (Personalization), ความเชื่อแบบสองขั้ว (Dichotomous Thinking), การเลือกรับข้อมูลเพียงบางส่วน และทำให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน (Selective Abstraction)

นอกจากปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดภาวะซึมเศร้าในบุคคลทั่วไปแล้ว ยังมีทฤษฎีที่อธิบายถึงการเกิดภาวะซึมเศร้าของประชากรเฉพาะกลุ่ม ตัวอย่างเช่น แบบจำลองความเครียดของคนกลุ่มน้อย (Meyer, 1995) ซึ่งใช้ในการทำความเข้าใจกระบวนการเกิดปัญหาทางจิตใจของคนกลุ่มน้อยทางสังคม เช่น คนกลุ่มน้อยทางชาติพันธุ์ ผู้มีความหลากหลายทางเพศ

3. แนวคิดแบบจำลองความเครียดของคนกลุ่มน้อย

แบบจำลองความเครียดของคนกลุ่มน้อย (Minority Stress Model) ถูกนำเสนอโดย (Meyer, 1995) ดัดแปลงจากแบบจำลองความเครียด (Stress Model) ของ Dohrenwend (1998) ประยุกต์ใช้ร่วมกับทฤษฎีทางสังคมวิทยาและจิตวิทยาต่าง ๆ เพื่อใช้อธิบายความเครียดเรื้อรังของบุคคลซึ่งมีสถานะเป็นคนกลุ่มน้อยในสังคม ไม่ว่าจะเป็นอัตลักษณ์ทางเพศ เพศวิถี เชื้อชาติ ศาสนา หรือสถานะทางสังคมอื่น ๆ มีลักษณะจำเพาะต่อสถานะทางสังคมของบุคคล เพิ่มเติมขึ้นมาจากความเครียดทั่วไปที่ทุกคนต้องเผชิญ และส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิตของคนกลุ่มน้อย โดยในการศึกษานี้จะใช้แบบจำลองนี้เป็นฐานในการทำความเข้าใจสภาวะจิตใจของกลุ่มคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถี ซึ่งจัดว่าเป็นคนกลุ่มน้อยในสังคมที่มีการรักต่างเพศเป็นบรรทัดฐาน

ความเครียด (Stress) หมายถึง ภาวะที่เหตุการณ์หรือปัจจัยภายนอกเป็นภาระและเกินความสามารถที่บุคคลจะทานทนได้ สามารถทำให้เกิดความเจ็บป่วยทางร่างกายหรือจิตใจ (Dohrenwend, 1998 อ้างถึงใน Meyer, 2003) ปัจจัยก่อความเครียด (Stressor) จึงหมายถึง เหตุการณ์หรือเงื่อนไขที่สร้างความเปลี่ยนแปลงและทำให้บุคคลต้องปรับตัวต่อสถานการณ์นั้น (Meyer, 2003) ความเครียดของคนกลุ่มน้อยเป็นความเครียดทางสังคมที่เกิดขึ้นจากการรับรู้ค่านิยมกระแสหลัก (dominant values) ไปพร้อมกับค่านิยมของคนกลุ่มน้อย (minority values) ที่แตกต่างกัน จนเกิดความรู้สึกขัดแย้งภายในตัวบุคคลที่เป็นสมาชิกของคนกลุ่มน้อยกับสภาพแวดล้อมในสังคมที่อาศัยอยู่ (Ross & Mirowsky, 1989 อ้างถึงใน Meyer, 1995) ซึ่งความไม่สอดคล้องระหว่างความต้องการของบุคคลกับโครงสร้างทางสังคมนี้เองที่เป็นที่มาของความเครียดและปัญหา

ทางจิตใจของบุคคลที่มีสถานะเป็นคนกลุ่มน้อยในทางใดทางหนึ่ง ความเครียดของคนกลุ่มน้อยมีลักษณะจำเพาะ เรื้อรัง และมีฐานมาจากสังคม (socially based)

Meyer (2003) อธิบายกระบวนการเกิดความเครียดในคนกลุ่มน้อยเริ่มจากภูมิหลังของบุคคลและสภาพแวดล้อม เริ่มจากสถานการณ์ใน (ก) สภาพแวดล้อมที่บุคคลอาศัยอยู่, (ข) สถานะการเป็นคนกลุ่มน้อย คือการมีคุณลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งที่แตกต่างจากบรรทัดฐานหรือคนส่วนใหญ่ในสังคมนั้น (เช่น อัตลักษณ์ทางเพศ เชื้อชาติ) ซึ่งทำให้เกิด (จ) อัตลักษณ์การเป็นคนกลุ่มน้อย คือ การที่บุคคลรับรู้ว่าเป็นคนกลุ่มน้อยและแตกต่างจากคนส่วนใหญ่หรือค่านิยมกระแสหลักในสังคม ซึ่งปัจจัยด้านภูมิหลังและสภาพแวดล้อมนี้เองที่นำไปสู่ความเครียดที่คนกลุ่มน้อยต้องเผชิญ

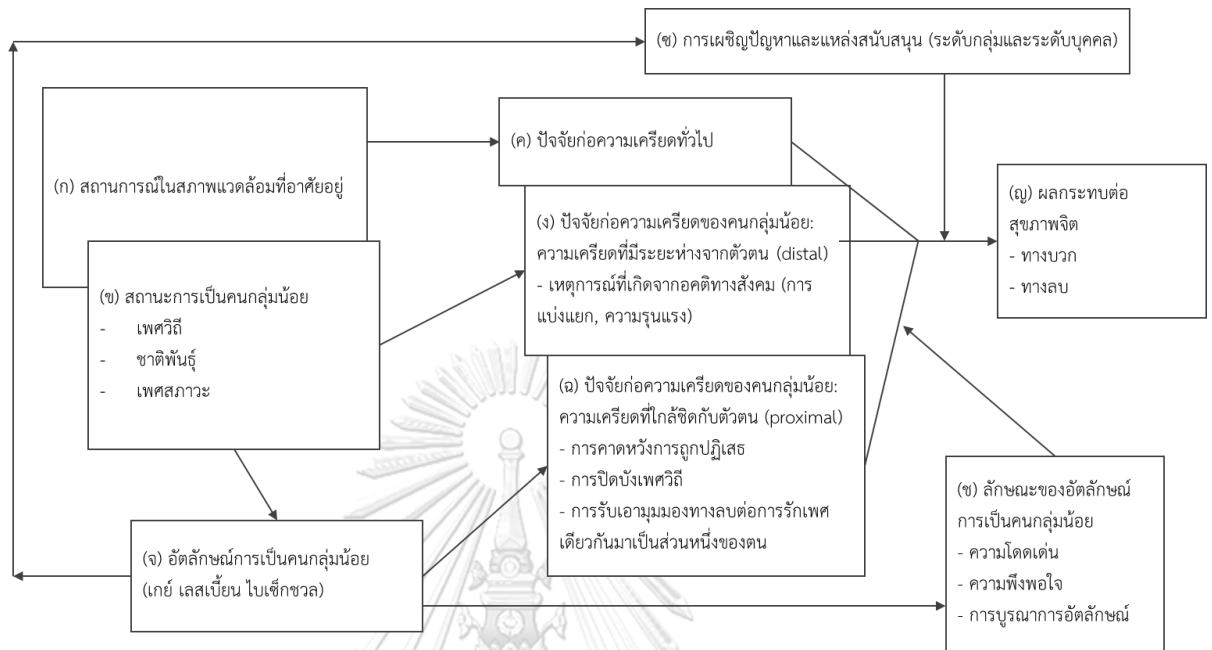
แบบจำลองนี้ได้แบ่งความเครียดเป็น 3 รูปแบบ ได้แก่ (ค) ความเครียดทั่วไป เป็นความเครียดที่ทุกคนไม่ว่าจะเป็นคนกลุ่มน้อยหรือไม่ต้องพบในชีวิตประจำวันผ่านสภาพแวดล้อมหรือสถานการณ์ต่าง ๆ จากนั้นจึงเป็นความเครียดที่จำเพาะเจาะจงต่อคนกลุ่มน้อย โดยแบ่งตามระยะห่างจากตัวตน (self) ของบุคคล ซึ่งอ้างอิงมาจากแนวคิดของ Lazarus and Folkman (1984) ได้แก่ (ง) ปัจจัยก่อความเครียดที่มีระยะห่าง (distal stressor) คือ เหตุการณ์หรือปัจจัยภายนอกที่เป็นภววิสัย ไม่ได้ขึ้นอยู่กับลักษณะหรือการกระทำของบุคคล แต่เกิดจากอคติทางสังคมที่มีต่อคนกลุ่มน้อย เช่น การถูกเหมารวม การมีอคติ การถูกกีดกัน อคติทางสังคมจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดความเครียดในคนกลุ่มน้อยและสามารถนำไปสู่ (ฉ) ปัจจัยก่อความเครียดที่ใกล้ชิดกับตัวตนของบุคคล (proximal stressor) ผ่านกระบวนการรู้คิดที่รับรู้และคาดการณ์เหตุการณ์เหล่านั้น ปัจจัยก่อความเครียดที่ใกล้ชิดกับตัวตน ได้แก่ การที่คนกลุ่มน้อยทางเพศวิถิประเมินว่าสภาวะแวดล้อมเป็นภัยคุกคาม ไม่ปลอดภัยนำไปสู่การคาดหวังว่าจะถูกปฏิเสธ (expectation of rejection) ทำให้คนกลุ่มน้อยหลีกเลี่ยงการมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ (Park, 2016 อ้างถึงใน ปริยศ กิตติธีระ ศักดิ์, 2562) มีการปิดบังเพศวิถิ (concealment) เพื่อหลีกเลี่ยงอคติทางสังคมที่จะได้รับเมื่อถูกรับรู้ว่าเป็นคนกลุ่มน้อย ไปจนถึงการรับเอาความเกลียดกลัวการรักเพศเดียวกันจากสังคมมาเป็นของตน (internalized homonegativity) ซึ่งความเครียดเหล่านี้นำไปสู่ปัญหาทางสุขภาพจิตของคนกลุ่มน้อย เป็นปัจจัยเสี่ยงที่เพิ่มเติมขึ้นมาจากบุคคลทั่วไป

อย่างไรก็ดี แม้ (จ) อัตลักษณ์การเป็นคนกลุ่มน้อยจะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิด (ฉ) ความเครียดที่ใกล้ชิดกับตัวตน แต่ก็เป็นตัวแปรกำกับสำคัญที่สามารถนำไปสู่การลดผลกระทบต่อสุขภาพจิตเช่นกัน (ช) ลักษณะของอัตลักษณ์การเป็นคนกลุ่มน้อย เช่น ความโดดเด่นของอัตลักษณ์ (prominence), ความพึงพอใจในอัตลักษณ์ (valence), และ ระดับการบูรณาการอัตลักษณ์การเป็นคนกลุ่มน้อยนั้นเข้ากับอัตลักษณ์ตัวตนอื่น ๆ (integration) มีผลต่อความเครียดทั้งในทางที่ส่งเสริมและยับยั้ง อ้างอิงจากคำอธิบายของ Thoits (2013) ว่า “ยิ่งบุคคลมีการนิยามตน ผูกพันตน หรือมีแบบแผนความคิดที่ถูกพัฒนาจนชัดเจนต่อแง่มุมใดแง่มุมหนึ่งในชีวิตแล้ว บุคคลจะยิ่งได้รับผลกระทบจากปัจจัยก่อความเครียดที่เกิดขึ้นในแง่มุมนั้น ๆ” การที่บุคคลรับรู้อัตลักษณ์ในการเป็นคนกลุ่มน้อยของตนโดดเด่นกว่าอัตลักษณ์ในชีวิตหรือสังคมอื่น ๆ มีแนวโน้มที่บุคคลจะมีความเปราะบางต่อความเครียดที่กระทบต่ออัตลักษณ์นั้นมากขึ้น ในทางกลับกัน การที่บุคคลสามารถบูรณาการแต่ละอัตลักษณ์ของตนเข้าหากันได้เป็นรูปแบบหนึ่งของการยอมรับในตนเองอย่างแท้จริง ยอมรับในอัตลักษณ์การเป็นคนกลุ่มน้อยในฐานะส่วนหนึ่งของชีวิต ทำให้บุคคลมีโครงสร้างบุคลิกภาพที่ซับซ้อน ไม่ยึดโยงกับอัตลักษณ์แบบใดแบบหนึ่ง สอดคล้องกับแบบจำลองพัฒนาการเพศวิถีของบุคคลรักเพศเดียวกัน (Homosexual Identity Formation) ของ (Cass, 1979) ซึ่งเสนอให้การบูรณาการอัตลักษณ์ (Identity synthesis) เป็นขั้นสุดท้ายของกระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์

นอกจากนี้อัตลักษณ์การเป็นคนกลุ่มน้อย (จ) ยังสามารถก่อให้เกิดแหล่งสนับสนุน (ช) ได้ หากอัตลักษณ์นี้นำไปสู่ความเชื่อมโยงผูกพันกับกลุ่ม การสนับสนุนทางสังคม หรือเกิดกลวิธีเผชิญความเครียดในรูปแบบต่าง ๆ (Miller & Major, 2000 อ้างถึงใน Meyer, 2003) โดยอาจแบ่งแหล่งสนับสนุนที่ช่วยในการเผชิญความเครียดเป็น 2 ระดับ คือ ระดับบุคคลและระดับกลุ่ม สำหรับการรับมือในระดับบุคคล คนกลุ่มน้อยมีการใช้รูปแบบการเผชิญความเครียด ความสามารถในการฟื้นคืนพลัง (resilience) ความทรหด (hardiness) และคุณสมบัติต่าง ๆ ในการรับมือกับปัจจัยก่อความเครียดคล้ายคลึงกับที่คนส่วนใหญ่ต้องใช้เมื่อเผชิญความเครียด แต่เพิ่มเติมจากการรับมือในระดับบุคคลเหล่านี้ แหล่งสนับสนุนในระดับกลุ่มยังเป็นทรัพยากรที่คนกลุ่มน้อยสามารถใช้ในการเผชิญความเครียด เป็นประโยชน์ต่อสุขภาพจิตของบุคคลได้ (Peterson et al., 1996)

ภาพที่ 1

แบบจำลองความเครียดของคนกลุ่มน้อย (Meyer, 1995)

3.1. การกีดกัน

การกีดกัน (Discrimination) คือ การปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมหรืออย่างมีอคติ (prejudicial) ต่อบุคคลหรือกลุ่มเนื่องจากคุณลักษณะประการใดประการหนึ่งของเขา เช่น ชาติพันธุ์ อายุ เพศ หรือ เพศวิถี (American Psychological Association, 2019) คนกลุ่มน้อยทางเพศวิถีเป็นหนึ่งในกลุ่มที่ถูกกีดกันและปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมเนื่องจากอคติทางสังคม ผลจากการศึกษาของ Mays and Cochran (2001) ที่เปรียบเทียบประสบการณ์ในการถูกกีดกันระหว่างบุคคลรักเพศเดียวกันและบุคคลรักต่างเพศ พบว่าบุคคลรักเพศเดียวกันมีความเสี่ยงที่จะถูกกีดกันมากกว่าบุคคลรักต่างเพศ อย่างมีนัยสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นแง่มุมของเหตุการณ์การถูกกีดกันที่เคยประสบในชีวิต (lifetime events) เช่น การถูกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมหรือถูกปฏิเสธสิทธิต่าง ๆ ในบริบทของการทำงานและการรับบริการ หรือการกีดกันที่ต้องประสบในชีวิตประจำวัน (day-to-day discrimination) เช่น การถูกปฏิบัติเสมือนว่าเป็นผู้ที่ด้อยกว่า และการกีดกันยังมีความสัมพันธ์ทางบวกกับปัญหาทางสุขภาพจิต สอดคล้องกับการศึกษาอื่น ๆ ที่พบความสัมพันธ์ระหว่างการถูกกีดกันกับภาวะซึมเศร้า ความเครียด ความวิตกกังวล สุขภาวะทางจิต รวมถึงปัญหาทางกาย เช่น ความดันโลหิตสูง ความเสี่ยงต่อโรคอ้วน และการใช้สารเสพติด โดย Pascoe and Smart Richman (2009) พบว่าการกีดกันมีผลต่อสุขภาพของบุคคลผ่านการกระตุ้นความเครียดทางจิตใจและร่างกาย รวมถึงมีผลต่อพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ

ที่ลดลงและพฤติกรรมทำลายสุขภาพที่เพิ่มมากขึ้น จนเกิดเป็นผลกระทบต่อสุขภาพทางจิตและร่างกายของบุคคล

สอดคล้องกับ Meyer (2003) ที่ระบุว่าการศึกษาเป็นหนึ่งปัจจัยก่อความเครียดของคนกลุ่มน้อยที่ชัดเจนที่สุด จัดเป็นปัจจัยก่อความเครียดที่มีระยะห่างกับตัวตน (distal stressor) กล่าวคือเป็นปัจจัยภายนอกที่เป็นภววิสัย ไม่ได้ขึ้นอยู่กับตัวบุคคลแต่เกิดจากอคติทางสังคมและการตีตรา (stigmatization) ที่มีต่อคนกลุ่มน้อย ระดับความเครียดจึงมีความสัมพันธ์กับความรุนแรงของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม (Operario & Fiske, 2001 อ้างถึงใน Meyer, 2003) ซึ่งสามารถนำไปสู่ปัญหาทางสุขภาพจิตในคนกลุ่มน้อยได้ อย่างไรก็ตาม Meyer (1995) ได้อธิบายว่าแง่มุมที่สำคัญที่สุดของความรุนแรงและการกีดกันต่อคนรักเพศเดียวกันคือความหมายของมันภายใต้บริบทของการกีดกันการรักเพศเดียวกันในสังคม (societal heterosexism) และการกดขี่คนกลุ่มน้อย (minority oppression) การที่เหตุการณ์เหล่านี้มีพลังอย่างมากจึงไม่ใช่เพียงเพราะตัวเหตุการณ์หรือสิ่งที่เกิดขึ้น หากแต่เป็นความหมายทางวัฒนธรรมที่แฝงเร้นอยู่

Hatzenbuehler (2009) ยังเสนอแนวคิดต่อยอดจากแบบจำลองความเครียดของคนกลุ่มน้อย (Meyer, 1995) ในแง่ของกลไกที่ความเครียดของคนกลุ่มน้อยส่งผลต่อสุขภาพจิตของคนรักเพศเดียวกัน โดยเสนอว่ากลุ่มคนรักเพศเดียวกันมีโอกาสมากที่จะมีกระบวนการเกิดความเครียดที่จำเพาะเจาะจงต่อสถานะการเป็นคนรักเพศเดียวกันเพิ่มขึ้นมาจากความเครียดทั่วไปที่บุคคลในทุกเพศวิถีต้องเผชิญ ปัจจัยก่อความเครียดซึ่งเกิดจากการถูกตีตราทำให้คนกลุ่มน้อยมีความเครียดที่สูงขึ้น ส่งผลต่อปัญหาในกระบวนการทางจิตใจ ทั้งในกระบวนการทั่วไป (general psychological processes) เช่น ความผิดปกติในการกำกับอารมณ์ กระบวนการทางปัญญา ปัญหาในความสัมพันธ์กับบุคคลและสังคม และในกระบวนการที่จำเพาะต่อคนรักเพศเดียวกัน (group-specific minority stressors) เช่น Internalized homophobia ซึ่งปัญหาเหล่านี้ทำให้เกิดความเสี่ยงต่อโรคทางจิตเวชสูงขึ้น กระบวนการเหล่านี้จึงเป็นตัวแปรส่งผ่านระหว่างปัจจัยก่อความเครียดจากภายนอกไปสู่โรคทางจิตเวชในตัวบุคคล

แม้สังคมโลกและสังคมไทยในปัจจุบันจะมีการรณรงค์สนับสนุนความเท่าเทียมของผู้มีความหลากหลายทางเพศและเกิดความเปลี่ยนแปลงทางสังคมขึ้นในหลายส่วน แต่ก็คงปฏิเสธไม่ได้ว่ายังมี การกีดกันและอคติต่อคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถีอยู่ จากรายงาน Being LGBT in Asia: Thailand

Country Report (UNDP, 2014) ซึ่งเป็นรายงานเกี่ยวกับข้อกฎหมายรวมถึงสภาพสังคมที่แวดล้อมผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทย และ รายงานการศึกษารูปแบบการสนับสนุน LGBTI+ และ 4P (อติศร จันทรสุข และคณะ, 2564) รายงานไปในทิศทางที่สอดคล้องกันว่าสถานการณ์และท่าทีของประเทศไทยต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศค่อนข้างซับซ้อนและย้อนแย้ง ด้วยภาพลักษณ์ภายนอกที่ยอมรับ เปิดกว้างให้บุคคลข้ามเพศมีบทบาทโดดเด่นในสังคมมากกว่าในหลายประเทศ รวมถึงมีการส่งเสริมภาพลักษณ์ในฐานะ สรวงสวรรค์ของเกย์ (gay paradise) สำหรับการท่องเที่ยว แต่ในสังคมยังมีอคติและความไม่เป็นมิตรต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศแฝงอยู่ ยังไม่สามารถพูดคุยเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศได้อย่างกว้างขวางและยังไม่มีการเรียนการสอนเกี่ยวกับเพศศึกษา และความหลากหลายทางเพศในหลักสูตรของโรงเรียน ทำให้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศในไทยอยู่ในระดับต่ำ ผู้มีความหลากหลายทางเพศยังถูกคาดหวังและจำกัดให้อยู่ในบทบาทต่าง ๆ ที่แตกต่างจากคนทั่วไปทั้งในทางบวกและลบ รวมถึงกฎหมายและนโยบายที่ไม่ได้ส่งเสริมสิทธิของผู้มีความหลากหลายทางเพศให้เท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป นอกจากนี้บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศมีแรงกดดันในการเป็นพลเมืองและสมาชิกที่ดีของครอบครัว ซึ่งเป็นขอบเขตที่จำกัดให้บุคคลเป็นเพศตามบรรทัดฐานที่สังคมยอมรับ หนึ่งในความท้าทายของผู้มีความหลากหลายทางเพศในสังคมไทยจึงเป็นการเปิดเผยอัตลักษณ์ทางเพศที่แตกต่างไปจากบรรทัดฐานของสังคมต่อครอบครัว

จะเห็นว่าในสังคมไทยยังไม่ได้มีความเข้าใจและยอมรับความหลากหลายทางเพศอย่างแท้จริง นัก ทำให้ผู้มีความหลากหลายทางเพศยังต้องเผชิญกับการกีดกัน การกลั่นแกล้งรังแก การกีดกันและถูกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม ทั้งการกีดกันที่มีลักษณะชัดเจนและการกีดกันที่แอบแฝง ทำให้ผู้มีความหลากหลายทางเพศบางส่วนเลือกที่จะปิดซ่อนอัตลักษณ์ทางเพศของตนเพื่อหลีกเลี่ยงการกีดกันเหล่านั้น การปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศในสังคมไทยมักไม่ได้เป็นไปในลักษณะที่ชัดเจน มองเห็นได้ (overt) แต่ในขณะเดียวกันก็ไม่ได้ยอมรับได้ทั้งหมด อยู่ในรูปแบบของการอดทนอดกลั้น (tolerant) ตราบเท่าที่ผู้มีความหลากหลายทางเพศยังปฏิบัติตัวตามบรรทัดฐานสังคมบางประการ (UNDP, 2014) สอดคล้องกับ American Psychological Association (2019) ที่ระบุว่า การกีดกันในระดับที่เล็กน้อยหรือไม่ชัดเจน เช่น ถูกปฏิบัติด้วยอย่างไม่เคารพหรือไม่มีมารยาท หรือแสดงความคิดเห็นที่บ่งบอกถึงการไม่ยอมรับหรือกีดกันบุคคลนั้นออกไป สามารถพบได้ง่ายและบ่อยครั้งกว่าการกีดกันในระดับที่รุนแรงหรือชัดเจนกว่า เช่น การเลิกจ้างไม่เป็นธรรม โดยอาจเรียกว่า

เป็นการคุกคามขนาดย่อม (microaggression) ซึ่งอาจไม่ได้มาจากความตั้งใจของผู้กระทำ อย่างไรก็ตาม แม้จะเป็นการกีดกันในระดับที่ไม่รุนแรงเท่าเหตุการณ์ใหญ่ ๆ แต่การกีดกันระดับเล็กและทั่วไปเหล่านี้สามารถส่งผลกระทบต่อสุขภาพทางจิตของผู้ที่ถูกกีดกันได้ไม่แพ้กัน โดยทำให้คนกลุ่มน้อยรู้สึกถึงความไม่ปลอดภัย ต้องระแวงระวังและคาดหวังการถูกกีดกันอยู่เสมอจนเกิดเป็นความเครียดเรื้อรังที่ส่งผลกระทบต่อจิตใจในระยะยาว

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นควรว่าการพิจารณาประสบการณ์การถูกกีดกันในฐานะปัจจัยก่อความเครียดจะทำให้เข้าใจสถานะทางจิตใจของคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถีแบบรสนิยมไทยได้มากขึ้น

3.2. การรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันเป็นส่วนหนึ่งของตน

การรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันเป็นส่วนหนึ่งของตน (Internalized Homonegativity: IH) โดยใจความแล้วหมายถึงความรู้สึกทางลบต่อการรักเพศเดียวกันในตนเอง หากแต่มีความแตกต่างในการนิยามขอบเขตทั้งในเชิงทฤษฎีและการนิยามเชิงปฏิบัติการระหว่างแต่ละการศึกษาและแนวคิด (Herek et al., 1998 อ้างถึงใน Herek, 2004) โดยมีสองแนวคิดหลักที่ใช้ในการศึกษาและสร้างกรอบแนวคิดเกี่ยวกับ การรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันเป็นส่วนหนึ่งของตน (Szymanski et al., 2008) แนวคิดแรก คือ แนวคิดสตรีนิยม (Feminist theory) ซึ่งอธิบายว่าบุคคลคือการเมือง ความยากลำบากของบุคคลจึงเชื่อมโยงกับการเมือง วัฒนธรรม สังคม และเศรษฐกิจที่ล้อมรอบบุคคลอยู่ และปัญหาหลายอย่างที่เกิดขึ้นกับบุคคลที่มีอำนาจจำกัดอาจเรียกได้ว่าเป็นผลที่ตอบสนองต่อการถูกกดขี่ สอดคล้องกับหลักการดังกล่าว การกีดกันการรักเพศเดียวกัน (Heterosexism) จึงมีผลกระทบต่อคนรักเพศเดียวกันผ่านประสบการณ์การถูกมองข้าม ถูกปฏิเสธ ถูกล่วงละเมิด ถูกเลือกปฏิบัติ หรือถูกใช้ความรุนแรง ซึ่งผลกระทบจากการกีดกันที่แฝงอยู่ในวัฒนธรรมนี้บุคคลรักเพศเดียวกันรับเอาทัศนคติทางลบและการกีดกันคนรักเพศเดียวกันเป็นส่วนหนึ่งของตนและส่งผลกระทบต่อปัญหาทางจิตของบุคคล (Szymanski, 2005) นอกจากนี้แนวคิดสตรีนิยมยังสนใจประเด็นของการถูกกดขี่ในหลายอัตลักษณ์ (multiple oppression) และผลกระทบที่สามารถส่งถึงบุคคลได้ (Szymanski et al., 2008)

แนวคิดที่สองคือแบบจำลองความเครียดของคนกลุ่มน้อยซึ่งมีรายละเอียดดังที่เสนอไปเบื้องต้น การรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันเป็นส่วนหนึ่งของตนจัดเป็นความเครียดที่ใกล้ชิดตัวตนในแบบจำลองนี้ Meyer (1995) ได้อธิบายถึงการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศ

เดียวกันเป็นส่วนหนึ่งของตนก็คือทัศนคติทางลบของคนรักเพศเดียวกันที่มีต่อตัวตนของตนซึ่งเรียนรู้และรับเอามาจากสังคม กระบวนการนี้เริ่มขึ้นตั้งแต่ก่อนที่บุคคลจะตระหนักรู้การเป็นคนรักเพศเดียวกันของตน บุคคลค่อย ๆ ซึมซับเอาทัศนคติจากสังคมที่มีการรักต่างเพศเป็นบรรทัดฐานและต่อต้านการรักเพศเดียวกัน จนกระทั่งบุคคลเริ่มรับรู้ความดึงดูดใจต่อเพศเดียวกันของตน เริ่มมีการนิยามตนเองว่าเป็นคนรักเพศเดียวกัน และในขณะเดียวกันนั้น ทัศนคติทางลบที่เรียนรู้จากสังคมเกี่ยวกับการเป็นคนรักเพศเดียวกันก็ถูกรับเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของตัวตนไปพร้อมกัน

การรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนเป็นประสบการณ์ร่วมของกลุ่มคนรักเพศเดียวกันในกระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์ทางเพศ การก้าวผ่านมุมมองทางลบที่รับเอามาเป็นส่วนสำคัญในการสร้างอัตมโนทัศน์แห่งตนที่แข็งแกร่ง (Cass, 1979) อย่างไรก็ตาม มุมมองและความรู้สึกทางลบต่อการรักเพศเดียวกันอาจไม่ได้ถูกขจัดได้หมดสิ้นแม้บุคคลนั้นจะสามารถเปิดเผยการเป็นคนรักเพศเดียวกันแก่บุคคลอื่นได้แล้ว เนื่องจากประสบการณ์การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในช่วงแรกเริ่มที่บุคคลยังไม่ได้มีตัวตนที่แข็งแกร่งนัก ทั้งยังมีโอกาสที่จะต้องเผชิญกับทัศนคติต่อต้านการรักเพศเดียวกันอย่างต่อเนื่อง และถึงแม้ว่ามุมมองทางลบนี้อาจเกิดจากทัศนคติของสังคมภายนอก แต่เมื่อบุคคลรับเข้ามาเป็นความเชื่อของตนเองแล้ว มันจะสามารถต่อ ยอดขยายตนเองและอยู่คงทนแม้ไม่มีปัจจัยภายนอกมากระตุ้นแล้วก็ตาม (Frost & Meyer, 2009) การรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถส่งผลต่อการปรับตัวของบุคคลรักเพศเดียวกันตลอดช่วงชีวิต

จะเห็นว่าในแนวคิดแบบจำลองความเครียดของคนกลุ่มน้อยและแนวคิดสตรีนิยมมีจุดร่วมกันในส่วนของปัจจัยทางสังคมที่เข้ามามีผลต่อการเกิดการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันเป็นส่วนหนึ่งของตนและปัญหาทางจิตใจของคนรักเพศเดียวกัน จุดที่แตกต่างคือการที่แนวคิดสตรีนิยมมองการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันเป็นส่วนหนึ่งของตนและปัญหาของคนรักเพศเดียวกันในบริบทสังคมวัฒนธรรมและการเมืองมากกว่า ในขณะที่แนวคิดแบบจำลองความเครียดของคนกลุ่มน้อยมองที่กระบวนการทางจิตใจของปัจเจกบุคคลมากกว่า นอกจากนี้ยังมีความแตกต่างในการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันเป็นส่วนหนึ่งของตน สุขภาพจิต และตัวแปรอื่น ๆ โดยแนวคิดสตรีนิยมเสนอว่าการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันเป็นส่วนหนึ่งของตนส่งผลต่อสุขภาพจิตทางตรงและทางอ้อมผ่านการเผชิญความเครียด

และการสนับสนุนทางสังคม ในขณะที่แบบจำลองความเครียดของคนกลุ่มน้อยเสนอว่าการเผชิญปัญหาและความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนเป็นตัวแปรกำกับความสัมพันธ์ระหว่างการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันเป็นส่วนหนึ่งของตน และสุขภาพจิต เป็นคุณลักษณะของบุคคลที่มีอยู่ก่อนไม่ได้ถูกกระตุ้นด้วยการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันเป็นส่วนหนึ่งของตน หรือปัจจัยก่อความเครียดอื่น ๆ ที่เข้ามาในแต่ละครั้ง (Meyer, 2015; Szymanski et al., 2008)

นอกจากเรื่องกรอบแนวคิดเกี่ยวกับ การรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันเป็นส่วนหนึ่งของตน ยังมีประเด็นเรื่องการระบุค่าที่แสดงถึงความรู้สึกทางลบต่อการรักเพศเดียวกันในตนเองที่มีการใช้คำเรียกที่หลากหลาย โดยเริ่มจาก Internalized Homophobia คำว่า Homophobia ถูกใช้ครั้งแรกโดย Weinberg (1972) เพื่อสื่อถึงความกลัวหรือกังวลที่ไร้เหตุผลของคนรักต่างเพศที่มีต่อคนรักเพศเดียวกัน และคำว่า Internalized Homophobia เพื่อสื่อถึงความเกลียดกลัวตนเอง (self-loathing) และอัตลักษณ์ทางเพศของตนของคนรักเพศเดียวกัน อย่างไรก็ตาม คำว่า Homophobia ถูกวิพากษ์วิจารณ์ในแง่ของขอบเขตที่แคบ สนใจเพียงแค่ความกลัวและการหลีกเลี่ยงคนรักเพศเดียวกัน ทั้งยังใช้ภาษาที่สื่อถึงโรค ('phobia') ในการสื่อความ ทำให้ลักษณะการเกลียดกลัวนี้ถูกสื่อสารในลักษณะของโรค ซึ่งไม่ตรงกับผลจากการศึกษาต่าง ๆ เช่นในการศึกษาของ Herek (2004) ที่ทำการทดลองโดยให้คนรักต่างเพศดูรูปของผู้ชายที่มีเพศสัมพันธ์กับผู้ชาย รายงานว่าไม่พบความหวาดกลัวอย่างรุนแรง (phobia) ขณะที่ดูรูป ประกอบกับการศึกษาอื่นที่พบว่าความรังเกียจและโกรธเป็นศูนย์กลางต่อทัศนคติทางลบต่อคนเพศเดียวกันมากกว่าที่จะเป็นความกลัวหรือวิตกกังวล (Bernat et al., 2001 อ้างถึงใน Herek, 2004)

เนื่องจากข้อวิพากษ์ในประเด็นดังกล่าวนี้เองทำให้มีการเสนอชื่อเรียกใหม่มาทดแทน (Szymanski et al., 2008) ตัวอย่างเช่น Homonegativity (Hudson & Ricketts, 1980) ซึ่งหมายถึงทัศนคติและความรู้สึกทางลบของบุคคลต่อคนรักเพศเดียวกัน และถูกเพิ่มเติมเป็น Internalized Homonegativity (Mayfield, 2001) ในขอบเขตนิยามของการรับเอามุมมองทางลบนั้นเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของตน นอกจากนี้ยังปรากฏการใช้ Heterosexism (Herek et al., 1998) และ Internalized Heterosexism (Szymanski & Chung, 2003) ซึ่งต้องการเน้นความสำคัญไปที่ลักษณะของการตีตราผู้ที่ไม่ใช่คนรักต่างเพศอย่างเป็นระบบผ่านโครงสร้างทางสังคมทุกระดับมากกว่าแค่ระดับปัจเจกบุคคล ตามมุมมองกรอบคิดสตรีนิยม และ Internalized Sexual Stigma (Herek,

2004) ซึ่งหมายถึงการที่บุคคลรับเอาความเชื่อในสังคมที่เกี่ยวข้องกับคนรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน โดยไม่ได้มุ่งเน้นว่าเป็นความเชื่อในทิศทางใด

ในการศึกษาปัจจุบันจะศึกษา การรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันเป็นส่วนหนึ่งของตน ในกรอบแนวคิดของแบบจำลองความเครียดของคนกลุ่มน้อย (Meyer, 1995) เนื่องจากเป็นแนวคิดที่ถูกใช้และศึกษาร่วมกับตัวแปรทางจิตวิทยาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างแพร่หลาย และเลือกใช้ชื่อเรียกการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน (Internalized Homonegativity) เพื่อสื่อสารถึงทัศนคติทางลบต่อการรักเพศเดียวกันของคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถี โดยไม่ได้มีนัยในลักษณะของโรค

3.3. ความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชน

ความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชน (Community connectedness) ซึ่งถูกนิยามว่าเป็นการที่บุคคลได้เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มสังคมที่ใหญ่กว่าตนเอง มีความสัมพันธ์กับกลุ่มสังคมนั้น ได้รับรางวัลหรือการตอบสนองความต้องการบางอย่าง และเกิดความเชื่อมโยงทางอารมณ์ระหว่างกัน (McMillan, 1996 อ้างถึงใน Frost & Meyer, 2012) ความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนจึงเป็นประโยชน์กับบุคคลที่รับรู้ว่าเป็นสมาชิกของกลุ่ม โดยเฉพาะในคนกลุ่มน้อยซึ่งต้องอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ค่านิยมกระแสหลักแตกต่างจากค่านิยมของตน ต้องเผชิญกับความเครียดและปรับตัวอยู่เสมอ

Jones และคณะ (1984) บรรยายถึงกระบวนการเผชิญปัญหา 2 รูปแบบที่เกิดขึ้นได้จากการที่คนกลุ่มน้อยเข้าร่วมเป็นหนึ่งเดียวกัน ประการแรกคือการที่บุคคลที่ถูกตีตราเนื่องจากสถานะทางสังคมได้มีพื้นที่และปฏิสัมพันธ์ที่ปราศจากการตีตรา และประการที่สองคือการได้รับการสนับสนุนในการรับมือกับการตีตรา (Jones, 1984 อ้างถึงใน Meyer, 2003) สอดคล้องกับคำอธิบายจากทฤษฎีการประเมินทางสังคม (Social Evaluation Theory) (Pettigrew, 1967) ที่เสนอว่าคนกลุ่มน้อยที่มีความรู้สึกผูกพันเหนียวแน่นกับกลุ่มของตนจะประเมินตนเองเปรียบเทียบกับคนในกลุ่มเดียวกันที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันมากกว่าที่จะเปรียบเทียบกับคนนอกกลุ่มบนพื้นฐานของค่านิยมกระแสหลักซึ่งมีการตีตราคนกลุ่มน้อยแฝงอยู่ สภาพแวดล้อมภายในกลุ่มจะช่วยให้เกิดการประเมิน (reappraisal) สถานการณ์หรือเงื่อนไขที่ตึงเครียดใหม่ ซึ่งช่วยลดผลกระทบของความเครียดนั้นต่อสภาวะทางจิตใจ และผ่านการประเมินใหม่นี้เองที่กลุ่มจะช่วยให้ทำความเข้าใจและยอมรับประสบการณ์หรือความรู้สึกที่แปลกแตกต่างจากสังคมของบุคคลที่เป็นสมาชิก

และในแบบจำลองความเครียดของคนกลุ่มน้อย (Meyer, 2003) เสนอว่านอกเหนือจากทรัพยากรระดับบุคคลที่คนกลุ่มน้อยแต่ละคนใช้ในการเผชิญความเครียดแล้ว ทรัพยากรระดับกลุ่มเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยกำกับผลกระทบจากความเครียดที่นำไปสู่ความเจ็บป่วยทางจิตใจได้ แหล่งสนับสนุนระดับกลุ่มหมายถึงบรรทัดฐาน ค่านิยม ตัวแบบ โอกาสในการเข้าถึงแหล่งสนับสนุนทางสังคมของคนกลุ่มน้อย รวมถึงทรัพยากรต่าง ๆ ที่ช่วยส่งเสริมตัวตนของบุคคลและลดผลกระทบของการตีตรา สามารถรวมไปถึงสิ่งที่จับต้องได้ เช่น การเข้าถึงคลินิกเฉพาะทางและกลุ่มสนับสนุน ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ รวมถึงกฎหมายหรือแนวปฏิบัติที่ถูกขับเคลื่อนโดยองค์กร และสิ่งที่จับต้องไม่ได้ เช่น การปรับมุมมอง (reframe) ค่านิยมหรือบรรทัดฐานทางสังคมของบุคคล จากค่านิยมกระแสหลักสู่ค่านิยมของคนกลุ่มน้อย ซึ่งสอดคล้องกับคุณค่าของบุคคลนั้นมากกว่า อย่างไรก็ตาม แหล่งสนับสนุนระดับกลุ่มมีความสัมพันธ์กับอัตลักษณ์ทางสังคมในฐานะคนกลุ่มน้อยและการรวมเป็นหนึ่งเดียวกับชุมชน เพราะถึงแม้ว่าทรัพยากรระดับกลุ่มบางอย่าง (เช่น การแก้กฎหมายการสมรส) จะสามารถเข้าถึงได้จากทุกคน แต่ทรัพยากรบางอย่างต้องอาศัยการเข้าถึงและนำไปใช้ของบุคคล ซึ่งต้องผ่านการที่บุคคลนั้นเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม รู้สึกเชื่อมโยงกับกลุ่ม นิยามตนเองเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม จึงจะสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรเหล่านั้นได้ (Meyer, 2015) ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนมีประโยชน์กับคนกลุ่มน้อยทั้งในทางตรงเป็นการได้รับการสนับสนุนทางจิตใจและสังคม และทางอ้อมในการเข้าถึงทรัพยากรระดับกลุ่มต่าง ๆ

แม้ว่าความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนจะมีลักษณะใกล้เคียงและทับซ้อนกับการมีแหล่งสนับสนุนทางสังคม (social support) หากแต่ Meyer (2015) ได้จำแนกความแตกต่างเอาไว้ว่าในขณะที่การได้รับการสนับสนุนทางสังคมหมายถึงการได้รับความช่วยเหลือหรือสนับสนุนจากคนอื่นในทางใดทางหนึ่ง ความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนก็อาจนำมาซึ่งการได้รับสนับสนุนเช่นกันแต่ไม่ใช่ส่วนที่สำคัญ ส่วนที่สำคัญคือความรู้สึกเชื่อมโยงโดยตัวมันเองที่ทำให้บุคคลสามารถรับมือกับปัญหาในชีวิตได้ (Hobfoll et al., 2002 อ้างถึงใน Meyer, 2015)

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาทางจิตใจที่จำเพาะเจาะจงในผู้มีความหลากหลายทางเพศและคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถี พบว่ามีการศึกษาที่ใช้กรอบแนวคิดแบบจำลองความเครียดของคนกลุ่มน้อยในการศึกษาต่อยอดและทดสอบสมมติฐานตามแนวคิดนี้ ตัวอย่างเช่น

งานวิจัยของ Walch และคณะ (2016) ซึ่งทดสอบโมเดลโดยการวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้าง (Structural Equation Model: SEM) พบว่าการรับรู้การถูกกีดกัน การรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อสุขภาพจิตและสุขภาพกาย และยังพบว่าในผู้ที่มีการเปิดเผยตนเองต่อทุกคน (entirely out) มีระดับการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนที่น้อยกว่า และไม่มีอิทธิพลในฐานะตัวแปรส่งผ่านระหว่าง การรับรู้การถูกกีดกันและสุขภาพจิต บ่งบอกถึงความสำคัญของการเปิดเผยอัตลักษณ์ทางเพศต่อสุขภาพจิต

ในการศึกษาของ Frost and Meyer (2009) พบว่าการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนมีผลต่อคุณภาพความสัมพันธ์ที่ลดลงในคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถีทั้งทางตรงและทางอ้อมผ่านความซึมเศร้า นอกจากนี้งานวิจัยนี้ยังเป็นงานที่สนับสนุนกรอบแนวคิดของแบบจำลองความเครียดของคนกลุ่มน้อยว่าการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน แยกจากภาวะซึมเศร้า การเปิดเผยอัตลักษณ์ทางเพศ และความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชน เป็นเพียงภาวะสันนิษฐานที่มีความสัมพันธ์กัน แต่ไม่ใช่ภาวะสันนิษฐานเดียวกันหรือมีติดต่อกัน และกัน

และการศึกษาของ Feinstein, Goldfried, และ Davila (2012) ที่พบว่าการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนและความอ่อนไหวต่อการปฏิเสธ (Rejection sensitivity) เป็นตัวแปรส่งผ่านอิทธิพลของประสบการณ์การถูกกีดกันไปยังภาวะซึมเศร้าและความวิตกกังวลทางสังคม และการแสดงออกทางเพศที่ไม่ตรงกับความคาดหวังของสังคม (Childhood gender nonconformity) ยังนำไปสู่ประสบการณ์การถูกกีดกันในปัจจุบัน

สำหรับการศึกษาในประเทศไทย พบบางงานวิจัยเชิงสำรวจที่ศึกษาอิทธิพลของปัจจัยก่อความเครียดตามกรอบแนวคิดแบบจำลองความเครียดของคนกลุ่มน้อยในผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทยจำนวน 411 คน โดย Kittiteerasack และคณะ (2020) ผลพบว่าปัจจัยด้านประชากรศาสตร์และสังคมวิทยา ความเครียดทั่วไป รูปแบบการเผชิญความเครียด และความเครียดที่จำเพาะเจาะจงต่อคนกลุ่มน้อยสามารถร่วมกันทำนายความแปรปรวนของภาวะซึมเศร้าได้ถึง 47.2% ($F [16,367] = 20.48, p < .001$) โดยตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อภาวะซึมเศร้าอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ความเครียดทั่วไป ($\beta = 0.81, p < .001$), ประสบการณ์ทางลบเนื่องจากสถานะการเป็นผู้มีความ

หลากหลายทางเพศ ($\beta = 1.53, p < .05$), ประสบการณ์การถูกกีดกัน ($\beta = 0.43, p < .01$), การเป็นโรคเรื้อรัง ($\beta = 1.20, p < .05$), การเผชิญปัญหาแบบหลีกเลี่ยง ($\beta = 2.85, p < .01$) และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับภาวะซึมเศร้า ได้แก่ การเปิดเผยอัตลักษณ์ทางเพศ ($\beta = -0.54, p < .05$), การเผชิญปัญหาแบบจัดการปัญหา ($\beta = -1.88, p < .001$), และการเผชิญปัญหาโดยการหาแหล่งสนับสนุนทางสังคม ($\beta = -1.12, p < .05$) ซึ่งการศึกษานี้ช่วยให้เห็นระดับอิทธิพลและทิศทางของปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดและปัจจัยปกป้อง รวมถึงเป็นการทดสอบกรอบแนวคิดแบบจำลองของคนกลุ่มน้อยในประชากรผู้มีความหลากหลายทางเพศชาวไทย

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่ทดลอง ผลของกลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยาเพื่อยืนยันความเป็นตัวตนของชายรักชายต่อความรู้สึกต่อค่าจากการรักเพศเดียวกันของชายรักชาย โดย รัตนกร รัตนชีวร (2556) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของกลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยาเพื่อยืนยันความเป็นตัวตนของชายรักชาย (Gay Affirmative Therapy) ในการลดความรู้สึกต่อค่าจากการรักเพศเดียวกันของชายรักชาย (Internalized Homophobia) ลดภาพทางลบต่อการเป็นชายรักชาย เกิดภาพต่อตนเองในแบบใหม่และสามารถยอมรับตัวตนของตนได้มากขึ้น (Crisp & McCave, 2007; Herek & Garnets, 2007; Isay, 2010 อ้างถึงใน รัตนกร รัตนชีวร, 2556) โดยผลพบว่ากลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยาเพื่อยืนยันความเป็นตัวตนของชายรักชายมีผลต่อความรู้สึกต่อค่าจากการรักเพศเดียวกันของชายรักชายให้ลดลง ($t = 3.85, p < .002$) และแตกต่างจากกลุ่มควบคุม ($t = -2.55, p < .016$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ งานวิจัยนี้ได้ให้ข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณที่บ่งบอกถึงระดับความรู้สึกต่อค่าจากการรักเพศเดียวกันของชายรักชาย และข้อมูลเชิงคุณภาพในกระแสการดำเนินกลุ่ม ขั้นตอนที่กลุ่มการปรึกษาเอื้อให้เกิดพื้นที่ในการเปลี่ยนแปลง เป็นอีกหนึ่งที่หลักฐานที่ยืนยันแนวคิดความรู้สึกต่อค่าจากการรักเพศเดียวกันและการที่การให้ความช่วยเหลือทางจิตใจสามารถช่วยลดผลกระทบของความรูสึกนี้ได้

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในข้างต้นจะเห็นว่าในประเทศไทยยังมีการศึกษาเกี่ยวกับความเครียดและปัญหาทางจิตใจที่เฉพาะเจาะจงต่อคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถีที่จำกัด รวมถึงยังไม่แสดงถึงกลไกที่ความเครียดมีผลต่อปัญหาทางจิตใจหรือภาวะซึมเศร้าของคนกลุ่มน้อย แม้จะมีการศึกษาจำนวนหนึ่งเกี่ยวกับกลไกที่เฉพาะเจาะจงดังกล่าวในต่างประเทศ แต่การแผ่ขยายผลการวิจัยยังมีข้อควรคำนึงถึงความแตกต่างทางบริบททางสังคมและวัฒนธรรม และแม้การศึกษาในต่างประเทศส่วนใหญ่จะพบ

ความเชื่อมโยงระหว่างเครียดในคนกลุ่มน้อยกับปัญหาทางสุขภาพจิต เช่น ภาวะซึมเศร้า) ความวิตกกังวลและการฆ่าตัวตาย (Fergusson et al., 1999; Lucassen et al., 2017 อ้างถึงใน Dürrbaum & Sattler, 2020) แต่ยังมีพื้นที่ในการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยก่อความเครียดแต่ละรูปแบบ รวมถึงปัจจัยปกป้องที่เข้ามาช่วยกำกับผลของความเครียดต่อสุขภาพจิตของคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถี การศึกษานี้จึงเกิดขึ้นเพื่อสร้างองค์ความรู้ที่ใช้ในการทำความเข้าใจถึงภาวะซึมเศร้าของคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถีในสังคมไทย และเพื่อศึกษาปัจจัยปกป้องต่อความเครียดของคนกลุ่มน้อย เป็นแนวทางในการให้ความช่วยเหลือทางจิตใจแก่คนกลุ่มน้อยทางเพศวิถีในอนาคต

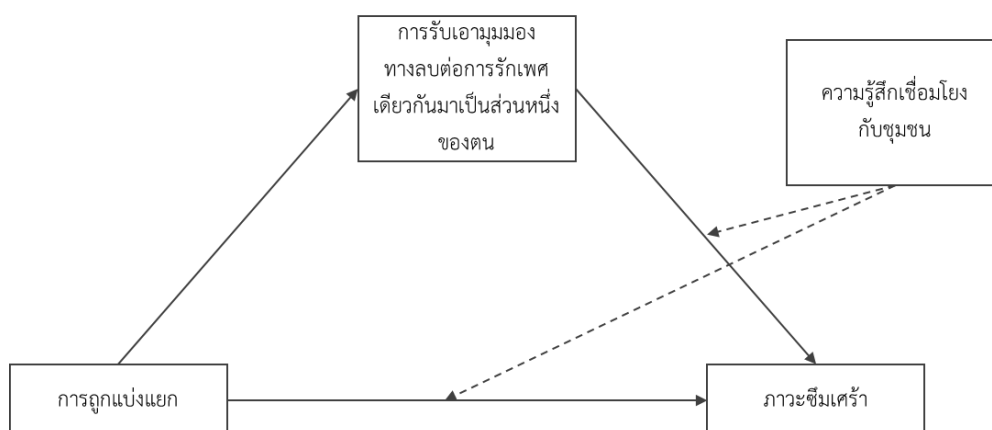
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การถูกกีดกัน ภาวะซึมเศร้า การรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน และความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนในคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถี
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนในความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การถูกกีดกัน ภาวะซึมเศร้า และการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 2

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

จากกรอบแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานดังต่อไปนี้

1. ประสบการณ์การถูกกีดกันมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อระดับภาวะซึมเศร้าของคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถีโดยมีการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนเป็นตัวแปรส่งผ่าน
2. ความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนเป็นตัวแปรกำกับในความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การถูกกีดกันกับภาวะซึมเศร้า ดังที่ระบุใน 1)
3. ความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนเป็นตัวแปรกำกับในความสัมพันธ์ระหว่างการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนกับภาวะซึมเศร้า ดังที่ระบุใน 1)

ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research design) ที่มุ่งศึกษาอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมของประสบการณ์การถูกกีดกันที่มีต่อภาวะซึมเศร้าโดยมีการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนเป็นตัวแปรส่งผ่าน และศึกษาความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนในฐานะปัจจัยปกป้องที่มากำกับความสัมพันธ์ที่ประสบการณ์การถูกกีดกันกับภาวะซึมเศร้าและการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนมีกับภาวะซึมเศร้า ในคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถีที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป โดยมีตัวแปรที่ศึกษาคือ

ตัวแปรต้น (Independent variable) คือ ประสบการณ์การถูกกีดกัน

ตัวแปรตาม (Dependent variable) คือ ภาวะซึมเศร้า

ตัวแปรส่งผ่าน (Mediator) คือ การรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน

ตัวแปรกำกับ (Moderator) คือ ความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชน

คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย

ภาวะซึมเศร้า (Depression) หมายถึง อาการและอารมณ์ซึมเศร้าของคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถีซึ่งเป็นผลมาจากความเครียดของคนกลุ่มน้อย ส่งผลกระทบต่อความคิด ความรู้สึก พฤติกรรมและ

อาการทางกาย โดยในการศึกษาปัจจุบัน ภาวะซึมเศร้า วัดโดยแบบวัด Center for Epidemiological Studies-Depression Scale (Radloff, 1977)

ประสบการณ์การถูกกีดกัน (Discrimination) หมายถึง ประสบการณ์ที่คนกลุ่มน้อยทางเพศวิถีได้รับการปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมเนื่องจากอคติทางสังคมต่อเพศวิถีของบุคคลนั้น โดยในการศึกษาปัจจุบัน ประสบการณ์การถูกกีดกัน วัดโดยมิติการกีดกัน (Discrimination) ของ Daily Heterosexist Experiences Questionnaire (Balsam et al., 2013)

การรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน (Internalized Homonegativity) หมายถึง มุมมองทางลบของคนรักเพศเดียวกันที่มีต่อตัวตนและเพศวิถีของตนซึ่งเรียนรู้และรับเอามาจากสังคมรักต่างเพศ ทำให้เกิดความรู้สึกไม่สบายใจ ไม่ยอมรับ หรือหลีกเลี่ยงความรู้สึกดึงดูดต่อเพศเดียวกันของตน และในการศึกษาปัจจุบัน การรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน วัดโดยแบบวัด Internalized Homophobia Scale (Herek et al., 1998)

ความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชน (Community Connectedness) ความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนคนกลุ่มน้อยทางเพศของบุคคลที่เป็นคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถี มีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม โดยกลุ่มได้ตอบสนองความต้องการบางอย่างของบุคคล และเกิดความเชื่อมโยงทางอารมณ์ระหว่างกัน โดยในการศึกษาปัจจุบัน ความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชน วัดโดยแบบวัด Community Connectedness Scale (Frost & Meyer, 2012)

คนกลุ่มน้อยทางเพศวิถี หมายถึง บุคคลที่มีความรู้สึกรักหรือดึงดูดทางเพศต่อเพศเดียวกันในระดับใดและรับรู้ว่าเป็นเพศใดก็ได้ โดยในการศึกษานี้จะใช้หมายถึงบุคคลรักเพศเดียวกันและบุคคลรักสองเพศซึ่งเป็นคนกลุ่มน้อยในสังคมที่มีการรักต่างเพศเป็นบรรทัดฐาน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อสร้างองค์ความรู้ที่ใช้ในการทำความเข้าใจถึงภาวะซึมเศร้าของคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถี
2. เพื่อเป็นแนวทางในการให้ความช่วยเหลือทางจิตใจแก่คนกลุ่มน้อยทางเพศวิถีในอนาคต

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research design) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การถูกกีดกันกับภาวะซึมเศร้า โดยมีการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนเป็นตัวแปรส่งผ่าน และมีความสามารถในการฟื้นฟูพลังและความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนเป็นตัวแปรกำกับ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในงานวิจัยครั้งนี้ คือ คนกลุ่มน้อยทางเพศวิถี อายุ 18 ปีขึ้นไป

กลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการคำนวณจากโปรแกรมสำเร็จรูป G*Power ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำเท่ากับ 150 คน คำนวณจากอำนาจการทดสอบระดับ .80 และขนาดอิทธิพล (effect size) 0.089 โดยอ้างอิงจากการศึกษาของ Kittiteerasack และคณะ (2020) ซึ่งเป็นการศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้าในผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทย และเก็บข้อมูลสำรอง 10 คน เพื่อความครบถ้วนของข้อมูล รวมทั้งหมดเป็น 160 คน กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการเก็บข้อมูลจริงมีจำนวน 263 คน โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ คือ คนกลุ่มน้อยทางเพศวิถี อายุ 18 ปีขึ้นไป

เกณฑ์คัดเลือกได้แก่

1. ผู้เข้าร่วมวิจัยมีอายุ 18 ปีขึ้นไป
2. ผู้เข้าร่วมวิจัยเป็นคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถี กล่าวคือมีความรู้สึกรักหรือดึงดูดทางเพศต่อเพศเดียวกัน ตามวิธีการประเมินของ Almeida และคณะ (2009)
3. ผู้เข้าร่วมวิจัยยินยอมและให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้คือแบบสอบถามที่แบ่งออกเป็น 6 ตอน ได้แก่ ข้อคำถามคัดกรองแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบวัดภาวะซึมเศร้า แบบวัดประสบการณ์การถูกกีดกัน แบบวัดการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน แบบวัดความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชน

โดยมีทั้งมาตรฐานถูกแปลและพัฒนาเป็นฉบับภาษาไทยแล้วและมาตรที่ผู้วิจัยขออนุญาตและนำมาพัฒนา
สำหรับการศึกษานี้ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ข้อคำถามคัดกรอง อายุ เพศวิถีของผู้ตอบแบบสอบถาม การคัดกรองเพศวิถี ทำโดยวิธีการ
ของ Almeida และคณะ (2009) ผ่านข้อคำถามให้ผู้เข้าร่วมวิจัยประเมินตนเอง คือ ตัวเลือก
ในข้อใดต่อไปนี้ที่สามารถบรรยายความรู้สึกดังุดของคุณได้ดีที่สุด 1) มีความรู้สึกดังุดต่อ
คนต่างเพศเท่านั้น 2) มีความรู้สึกดังุดต่อคนต่างเพศมากกว่าคนเพศเดียวกัน 3) มีความรู้สึก
ดังุดต่อคนต่างเพศและคนเพศเดียวกันเท่า ๆ กัน 4) มีความรู้สึกดังุดต่อคนเพศเดียวกัน
มากกว่าคนต่างเพศ 5) มีความรู้สึกดังุดต่อคนเพศเดียวกันเท่านั้น 6) ไม่แน่ใจ โดยผู้ตอบที่มี
อายุ 18 ปีขึ้นไปและตอบตัวเลือก 2) 3) 4) และ 5) ในข้อคำถามเกี่ยวกับเพศวิถีเป็นผู้ที่มี
คุณสมบัติเป็นผู้เข้าร่วมการวิจัย

หลังจากผู้เข้าร่วมการวิจัยได้อ่านรายละเอียดเกี่ยวกับงานวิจัยเรียบร้อยแล้วจะเป็น
ข้อคำถามคัดกรองเพื่อตรวจสอบคุณสมบัติในการเข้าร่วมการวิจัยตามที่บรรยายข้างต้น หาก
ผู้เข้าร่วมวิจัยมีคุณสมบัติตรงกับเกณฑ์คัดเข้า ระบบจะนำผู้เข้าร่วมการวิจัยไปยัง
แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปและแบบวัดอื่น ๆ ตามลำดับ แต่หากผู้เข้าร่วมการวิจัยขาด
คุณสมบัติประการใดประการหนึ่ง ระบบจะนำส่งแบบฟอร์มโดยที่ผู้เข้าร่วมการวิจัยไม่ต้อง
ตอบคำถามใดเพิ่มเติม

2. แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเก็บข้อมูลเชิงประชากรของกลุ่มตัวอย่างและ
คัดกรองกลุ่มตัวอย่างที่ตรงตามเกณฑ์ ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับเพศกำเนิด เพศวิถี
ระดับการศึกษา รายได้ สถานะการมีความสัมพันธ์ ระดับการเปิดเผยเพศวิถีของตนต่อคน
รอบข้าง (แปลจากข้อคำถามต้นฉบับโดย Walch และคณะ (2016)) และช่วงเวลานับจาก
เปิดเผยเพศวิถีของตนเป็นครั้งแรก เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประกอบการทำความเข้าใจข้อมูล
3. แบบวัดภาวะซึมเศร้า ฉบับภาษาไทย พัฒนาโดย ภาณุ สหัสสานนท์ (2558) จากแบบวัด
ต้นฉบับ Center for Epidemiological Studies-Depression Scale (CES-D) โดย
Radloff (1977) เป็นแบบวัดภาวะซึมเศร้าโดยเน้นที่อาการและระดับความรู้สึกซึมเศร้า เป็น
มาตรแบบรายงานตนเอง (self-reported) ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการคัดกรอง ไม่ใช่เพื่อ
วินิจฉัยโรค

CES-D เป็นมาตรฐานค่าแบบ Likert Scale 4 ระดับ โดยให้ผู้ตอบประเมินว่าตนเองประสบกับอาการในแต่ละข้อบ่อยแค่ไหนในช่วง 1 สัปดาห์ที่ผ่านมา โดยที่ (0) คือ ไม่เลยหรือน้อยกว่า 1 วัน (1) นาน ๆ ครั้งหรือเกิดขึ้น 1-2 วัน (2) ค่อนข้างบ่อยหรือเกิดขึ้น 3-4 วัน (3) บ่อยครั้งหรือเกิดขึ้น 5-7 วัน โดยมีข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ มีข้อคำถามทางลบ 2 ข้อ มีคะแนนรวมอยู่ในช่วง 0-30 คะแนน โดยคะแนนที่มากหมายถึงระดับอารมณ์ซึมเศร้าที่มากขึ้น

คุณสมบัติทางจิตมิติ (psychometric properties) ของ CES-D ฉบับ 10 ข้อ พบว่ามีค่าความเที่ยงจากความสอดคล้องภายใน (Internal consistency) ในระดับดี (Cronbach's Alpha: = .85 และ .90 ในประชากรทั่วไปและผู้ป่วยตามลำดับ) (Radloff, 1977) ค่า CITC ของข้อคำถาม 10 ข้ออยู่ระหว่าง .45-.85 ในประชากรผู้ป่วยจิตเวช มีความตรงเชิงเหมือน (Convergent validity) โดยคะแนนจาก CES-D มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับคะแนนจากมิติภาวะซึมเศร้าของ BASIS-24 และความสัมพันธ์ทางลบกับสุขภาพทางจิต รวมถึงพบว่าผู้ที่ถูกวินิจฉัยโรคซึมเศร้าที่แสดงอาการอยู่มีคะแนนสูงกว่ากลุ่มอื่น มีความตรงเชิงจำแนก (Discriminant validity) โดยพบความสัมพันธ์ขนาดเล็กมากกับมิติอื่น ๆ (โรคทางจิต, การใช้สารเสพติด) ของ BASIS-24 มีความตรงเชิงภาวะสันนิษฐาน จากการวิเคราะห์องค์ประกอบแบบยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) พบว่าองค์ประกอบที่เหมาะสมที่สุดคือ 1 องค์ประกอบ และมีความสัมพันธ์กับ CES-D ฉบับ 20 ข้อในระดับดี (Kappa Statistic = .82) (Björgevinsson et al., 2013) ในแบบวัดภาวะซึมเศร้าฉบับภาษาไทยยังมีความตรงตามเนื้อหา มีค่า CITC อยู่ระหว่าง .31-.67 ซึ่งสูงกว่าค่าวิกฤต (critical $r = .165$, $df = 100$, $p < .05$) ทุกข้อ และเมื่อนำไปใช้กับกลุ่มชายรักชายผู้ติดเชื้อ HIV พบว่า และมีความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในในระดับเป็นที่พอใจ ($\alpha = .79$) (ภาณุ สหสสานนท์, 2558)

ผู้วิจัยเลือกใช้แบบวัดภาวะซึมเศร้า (CES-D) เนื่องจากมีจำนวนข้อคำถามที่กระชับ มีความนิยมในการใช้ในการศึกษาภาวะซึมเศร้าในกลุ่มประชากรผู้มีความหลากหลายทางเพศ ทั้งยังมีความเที่ยงและความตรงของคะแนนเมื่อนำไปใช้ในกลุ่มตัวอย่างชายรักชายชาวไทย ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่ใกล้เคียงกับประชากรในการศึกษาปัจจุบัน โดยผลจากการเก็บข้อมูลเพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัดในคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถีจำนวน 61 คน พบว่า

คะแนนจากแบบวัดภาวะซึมเศร้ามีความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในของทั้งแบบวัดอยู่ในระดับดี ($\alpha = .829$) และค่า CITC ของข้อคำถามทั้ง 10 ข้อผ่านเกณฑ์ (มีค่าระหว่าง .257-.690) ดังตารางที่ ๓5 และในรอบเก็บข้อมูลจริงพบความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในในระดับดี ($\alpha = .852$) เช่นกัน

4. แบบวัดประสบการณ์การถูกกีดกัน พัฒนาจากมิตีย่อยการกีดกัน (Discrimination) ของแบบวัด Daily Heterosexist Experiences Questionnaire (DHEQ) โดย Balsam และคณะ (2013) เป็นแบบวัดความเครียดของคนกลุ่มน้อยของผู้มีความหลากหลายทางเพศในแง่มุมต่าง ๆ รวมทั้งหมด 9 แง่มุม ได้แก่ การแสดงออกทางเพศ (gender expression), ความระแวดระวัง (vigilance), การเลี้ยงดูบุตร (parenting), การถูกกีดกัน/การถูกคุกคาม (discrimination/harassment), การบาดเจ็บแทนตัว (vicarious trauma), ครอบครัว (family of origin), โรคเอดส์ (HIV/AIDS), การตกเป็นเหยื่อ (victimization), และ ความโดดเดี่ยว (isolation) โดยผู้พัฒนาระบุว่าสามารถเลือกใช้บางมิตีย่อยของแบบวัดตามความเหมาะสมของการศึกษา

DHEQ เป็นแบบวัดที่มีความยืดหยุ่นในการรายงานคำตอบ โดยสามารถเลือกให้ผู้ตอบตอบการมีประสบการณ์ (มีหรือไม่มี) หรือตอบความถี่ที่พบเจอกับประสบการณ์ในช่วงเวลาหนึ่ง หรือเป็นระดับความทุกข์ใจ (distress) หรือความรบกวนต่อจิตใจจากการเผชิญกับเหตุการณ์นั้นในลักษณะมาตราประมาณค่าแบบ Likert Scale ก็สามารถทำได้ ในการศึกษาปัจจุบันจะเลือกใช้การตอบระดับความทุกข์ใจจากเหตุการณ์ในแต่ละข้อคำถามในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา โดยที่ (0) คือ ไม่เคยประสบเหตุการณ์นี้ (1) คือ เคยประสบเหตุการณ์นี้แต่ไม่ได้รับกวนใจ (2) คือ เคยประสบเหตุการณ์นี้และมันรบกวนใจเล็กน้อย (3) คือ เคยประสบเหตุการณ์นี้และมันรบกวนใจปานกลาง (4) คือ เคยประสบเหตุการณ์นี้และมันรบกวนใจค่อนข้างมาก (5) คือ เคยประสบเหตุการณ์นี้และมันรบกวนใจมาก โดย DHEQ มีข้อคำถามทั้งหมดข้อ 50 ข้อ และข้อคำถามในมิติการกีดกันจำนวน 6 ข้อ

คุณสมบัติทางจิตมิติของ DHEQ พบว่ามีความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในในระดับดี ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาครวมทั้งฉบับเท่ากับ .92 และในมิติการกีดกันเท่ากับ .85 มีหลักฐานความตรงเชิงภาวะสันนิษฐานจากการทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันคะแนนจากข้อคำถามทั้งหมด พบว่าการแบ่งองค์ประกอบแบบ 10 องค์ประกอบเป็น

รูปแบบที่เหมาะสมกับหลักฐานเชิงประจักษ์ที่สุด ซึ่งในแต่ละมิติมีความตรงกับทฤษฎีเกี่ยวกับความเครียดของคนกลุ่มน้อยที่มีการศึกษาก่อนหน้า และคะแนนรวมยังมีความสัมพันธ์ระดับปานกลางกับปัญหาทางจิตใจ (ระดับความซึมเศร้า วิตกกังวล ความเครียด ความเครียดหลังผ่านเหตุการณ์ร้ายแรง) ตรงกับที่ระบุไว้ในทฤษฎี มีความตรงตามสภาพ (Concurrent validity) โดยพบความสัมพันธ์กับข้อความถามเกี่ยวกับการกีดกันในภาพรวม นอกจากนี้ในกระบวนการพัฒนาแบบวัดและสร้างข้อความถามยังบ่งบอกถึงความตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้พัฒนาสร้างข้อความถามจากข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม (focus group) และการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้มีความหลากหลายทางเพศ นำมาวิเคราะห์หาค่าประกอบเชิงยืนยัน คัดเลือกข้อความถามนำไปทดลองใช้และรับความคิดเห็นของผู้ตอบที่เป็นผู้มีความหลากหลายทางเพศมาปรับปรุงข้อความถามและนำไปทดสอบอีกครั้ง โดย Morrison และคณะ (2016) ซึ่งได้ศึกษาและตรวจสอบมาตรฐานเกี่ยวกับการกีดกันต่อคนกลุ่มน้อยทางเพศจำนวน 162 มาตรฐาน รายงานว่า DHEQ มีคุณสมบัติทางจิตมิติครบใน 5 ด้าน (ความเที่ยง โครงสร้างองค์ประกอบ ความตรงเชิงเนื้อหา ความตรงเชิงเกณฑ์ และความตรงเชิงภาวะสันนิษฐาน) และเป็นมาตรฐานที่คุณภาพดีที่สุดในการตรวจสอบนั้น

ผู้วิจัยเลือกใช้มิติประสบการณ์การถูกกีดกันจากมาตร DHEQ เนื่องจากเป็นมาตรฐานที่มีคุณสมบัติทางจิตมิติครบถ้วน และสอดคล้องกับกรอบแนวคิดความเครียดของคนกลุ่มน้อยที่ใช้เป็นแนวทางในการศึกษาครั้งนี้ โดยผลจากการเก็บข้อมูลเพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัดในคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถีจำนวน 61 คน พบว่าคะแนนจากแบบวัดประสบการณ์การถูกกีดกัน (ฉบับภาษาไทย) มีความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในของทั้งแบบวัดอยู่ในระดับดี ($\alpha = .849$) และค่า CITC ของข้อความถามทั้ง 6 ข้อผ่านเกณฑ์ (มีค่าระหว่าง .437-.788) ดังตารางที่ ๓5 และในรอบเก็บข้อมูลจริงพบความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในในระดับดี ($\alpha = .894$) เช่นกัน

5. แบบวัดการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน พัฒนาจากแบบวัด Internalized Homophobia Scale (IHP) โดย Herek และคณะ (1998) ซึ่งดัดแปลงมาจากข้อความถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ของ Martin และ Dean (1992) เป็นแบบวัดระดับการปฏิเสธเพศวิถีของตนของบุคคลรักเพศเดียวกัน ความรู้สึกไม่สบายใจในความดึงดูดที่มีต่อบุคคลเพศเดียวกัน และการหลีกเลี่ยงความรู้สึกดึงดูดรวมถึงความรู้สึกทางเพศต่อ

บุคคลรักเพศเดียวกัน (Herek & Glunt, 1995; Meyer, 1995 อ้างถึงใน Frost & Meyer, 2009) เดิมถูกสร้างขึ้นเพื่อใช้กับชายรักชาย แต่ในฉบับของ Herek และคณะ (1998) ได้มีการปรับปรุงข้อคำถามเพื่อให้สามารถใช้กับหญิงรักหญิงและไบเซ็กชวลได้ด้วย

IHP เป็นมาตรฐานค่าแบบ Likert Scale 5 ระดับ โดยให้ผู้ตอบประเมินว่าตนเองเห็นด้วยกับข้อคำถามในแต่ละข้อเท่าไร โดยที่ (1) คือ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง (2) ไม่เห็นด้วย (3) เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยเท่ากัน (4) เห็นด้วย (5) เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีข้อคำถามจำนวนข้อ 9 ข้อ มีคะแนนรวมอยู่ในช่วง 5-45 คะแนน โดยคะแนนที่มากหมายถึงระดับความการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นของตนที่มากขึ้น

คุณสมบัติทางจิตมิติของ IHP มีหลักฐานยืนยันความตรงเชิงเหมือนจากการพบความสัมพันธ์ทางลบกับความนับถือตัวเอง ความนับถือตัวเองจากกลุ่ม (collective self-esteem) การมีส่วนร่วมกับชุมชน การเปิดเผยตนเอง และทางบวกกับความไม่พึงพอใจกับชุมชนคนรักเพศเดียวกัน นอกจากนี้ผู้ชายที่มีคะแนนจาก IHP สูงจะมีความเชื่อรวมถึงทัศนคติที่ช่วยลดความเสี่ยงต่อ HIV น้อยกว่ากลุ่มอื่น ๆ (Herek & Glunt, 1995) ส่วนความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ .86 ในกลุ่มตัวอย่างคนรักเพศเดียวกันและคนรักสองเพศ (Frost & Meyer, 2009)

ผู้วิจัยเลือกใช้มาตร IHP เนื่องจากเป็นมาตรที่มีจำนวนข้อคำถามที่กระชับ และเป็นมาตรที่วัด IH โดยไม่ทับซ้อนกับภาวะสันนิษฐานอื่น (เช่น การเปิดเผยเพศวิถี ภาวะซึมเศร้า) ซึ่งสอดคล้องกับกรอบแนวคิดความเครียดของคนกลุ่มน้อยที่ใช้เป็นแนวทางในการศึกษาครั้งนี้ โดยผลจากการเก็บข้อมูลเพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัดในคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถีจำนวน 61 คน พบว่าคะแนนจากแบบวัดการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน (ฉบับภาษาไทย) มีความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในของทั้งแบบวัดอยู่ในระดับดี ($\alpha = .808$) และค่า CITC ของข้อคำถามทั้ง 9 ข้อผ่านเกณฑ์ (มีค่าระหว่าง .364-.697) ดังตารางที่ 6 และในรอบเก็บข้อมูลจริงพบความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในในระดับดี ($\alpha = .846$) เช่นกัน

6. แบบวัดความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชน พัฒนาจากแบบวัด Connectedness to the LGBT Community Scale (CCS) โดย Frost and Meyer (2012) แบบวัดความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนผู้มีความหลากหลายทางเพศ ผ่านองค์ประกอบของความมั่งรู้สึกเชื่อมโยง เช่น

ความรู้สึกใกล้ชิด (closeness) ความรู้สึกทางบวก (positivity) และมุมมองต่อความเชื่อมโยงในฐานะสิ่งที่เป็นประโยชน์และสามารถช่วยแก้ไขปัญหาได้ (problem-focused) ดัดแปลงมาจากแบบวัด Community Affiliation (Barrett & Pollack, 2005; Stall et al., 2001)

CCS เป็นมาตราประมาณค่าแบบ Likert Scale 4 ระดับ โดยให้ผู้ตอบประเมินว่าตนเองเห็นด้วยกับข้อความในแต่ละข้อเท่าไร โดยที่ (1) คือ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง (2) ไม่เห็นด้วย (3) เห็นด้วย (4) เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีข้อความจำนวนข้อ 8 ข้อ มีคะแนนรวมอยู่ในช่วง 8-32 คะแนน โดยคะแนนที่มากหมายถึงความรู้สึกเชื่อมโยงที่มากขึ้น

คุณสมบัติทางจิตมิติของแบบวัด CCS พบว่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในของทั้งแบบวัดอยู่ในระดับดี ($\alpha = .81$) และค่า CITC ของข้อความ 8 ข้ออยู่ในระดับยอมรับได้ (อยู่ระหว่าง .38-.68) มีความตรงเชิงเหมือน โดยคะแนนจาก CSS มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับความนับถือตนเองจากกลุ่ม (Collective self-esteem), อัตลักษณ์ความเป็นกลุ่มคนรักเพศเดียวกัน (Gay group identity), และการมีส่วนร่วมในชุมชนผู้มีความหลากหลายทางเพศ มีความตรงเชิงจำแนก โดยไม่พบความสัมพันธ์กับการเข้าสังคมทั่วไปและอัตลักษณ์ความเป็นกลุ่มเชื้อสายแอฟริกัน-อเมริกันและละติน แต่หลักฐานสำหรับความตรงเชิงทำนาย (Predictive validity) ยังไม่แข็งแรงนัก เนื่องจากพบความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนกับสุขภาวะทางจิตและสุขภาวะทางสังคมในบางกลุ่มย่อยของกลุ่มตัวอย่างเท่านั้น (Frost & Meyer, 2012)

ผู้วิจัยเลือกใช้มาตร CCS เนื่องจากเป็นมาตรที่มีคุณสมบัติทางจิตมิติดี และเป็นมาตรที่มีเนื้อหาจำเพาะต่อความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนผู้มีความหลากหลายทางเพศ โดยผลจากการเก็บข้อมูลเพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัดในคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถีจำนวน 61 คน พบว่าคะแนนจากแบบวัดความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชน (ฉบับภาษาไทย) มีความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในของทั้งแบบวัดอยู่ในระดับดี ($\alpha = .884$) และค่า CITC ของข้อความทั้ง 8 ข้อผ่านเกณฑ์ (มีค่าระหว่าง .439-.755) ดังตารางที่ 7 และในรอบเก็บข้อมูลจริงพบความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในในระดับดี ($\alpha = .871$) เช่นกัน

ขั้นตอนการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพมาตรวัด

ผู้วิจัยได้พัฒนาแบบวัดประสบการณ์การถูกกีดกัน แบบวัดการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน และแบบวัดความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชน เพื่อใช้ในการศึกษานี้ โดยมีขั้นตอนการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นองค์ความรู้ในการพัฒนามาตรวัด
2. ผู้วิจัยนำมาตรที่ได้ขออนุญาตจากผู้วิจัยผู้เป็นเจ้าของมาตรแล้วมาแปลเป็นภาษาไทย เรียบเรียง และปรับปรุงให้เข้ากับบริบทรวมถึงวัฒนธรรมของกลุ่มตัวอย่าง
3. นำข้อคำถามที่ถูกแปลแล้วผ่านกระบวนการแปลย้อนกลับ (back-translation) โดยผู้แปลท่านอื่น เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ดังตารางที่ ก11, ก12, และ ก13 รวมถึงตรวจสอบภาษาและการใช้ในบริบทวัฒนธรรม ดังตารางที่ ก14
4. นำมาตรวัดที่ถูกแปลแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มตัวอย่างคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถีจำนวน 61 คน เพื่อนำมาวิเคราะห์คุณภาพรายข้อ โดยพิจารณาจากค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับคะแนนรวมของข้อคำถามอื่น (Corrected Item-Total Correlation: CITC) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และตรวจสอบความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในของมาตรวัด โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha: α) พบผลดังตารางที่ ก15, ก16, ก17, และ ก18
5. นำมาตรที่ได้รับการพัฒนาและตรวจสอบประสิทธิภาพแล้วมารวมกับข้อคำถามคัดกรอง และแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป เพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

1. ผู้วิจัยนำเสนอโครงการวิจัยเพื่อขอรับพิจารณาให้ดำเนินการจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โดยได้รับการพิจารณาอนุมัติ เลขที่โครงการวิจัย 2141.1/64
2. ผู้วิจัยอธิบายรายละเอียดของโครงการวิจัยในส่วนของวัตถุประสงค์การวิจัย ระยะเวลาที่ใช้ในการตอบ รวมถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการตอบแบบสอบถาม มีการขอความยินยอมจาก

กลุ่มตัวอย่างในการเข้าร่วมการวิจัย เปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างสามารถสอบถามในประเด็นที่ไม่เข้าใจ และแจ้งถึงสิทธิในการยุติการตอบแบบสอบถามได้ทุกเมื่อที่ต้องการ

3. ข้อมูลทุกอย่างของกลุ่มตัวอย่างมีการเก็บเป็นความลับ ผู้วิจัยเป็นผู้เดียวที่สามารถเข้าถึงข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามทางออนไลน์ และเมื่อเสร็จสิ้นการวิจัยข้อมูลทั้งหมดที่สามารถระบุตัวตนของผู้เข้าร่วมการวิจัยได้จะถูกลบออกจากทุกฐานข้อมูล
4. การนำเสนอผลการวิจัยจะนำเสนอเป็นภาพรวมและข้อสรุป ไม่มีข้อมูลใดที่นำไปสู่การระบุตัวตนของผู้เข้าร่วมการวิจัยได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนการเก็บข้อมูลและรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยเสนอโครงการวิจัยต่อคณะกรรมการการพิจารณาจริยธรรมในคน
2. หลังจากโครงการวิจัยผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการการพิจารณาจริยธรรมในคน ผู้วิจัยประชาสัมพันธ์และกระจายแบบสอบถามผ่านทางช่องทางออนไลน์ต่าง ๆ เช่น สื่อสังคมออนไลน์ Facebook, LINE, เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงติดต่อไปยังส่วนงานที่มีเครือข่ายกับผู้มีความหลากหลายทางเพศหรือสาธารณสุขในวงกว้างเพื่อขอให้ช่วยประชาสัมพันธ์งานวิจัย ยกตัวอย่างเช่น สมาคมฟ้าสีรุ้งแห่งประเทศไทย และจะมีการมอบของที่ระลึกให้กับตัวแทนเครือข่ายที่ช่วยนำเข้าสู่แหล่งข้อมูล (gate keeper) โดยแบบสอบถามดังกล่าวถูกสร้างและเก็บข้อมูลบนแพลตฟอร์มของ Google Form จากกลุ่มตัวอย่างที่สมัครใจเข้าร่วมการวิจัยตอบแบบสอบถามออนไลน์รวม 40 ข้อ คิดเป็นเวลาประมาณ 10-15 นาที กลุ่มตัวอย่างได้อ่านเอกสารข้อมูลที่บอกถึงรายละเอียดของงานวิจัยและสิทธิของกลุ่มตัวอย่างที่หน้าแรกของแบบฟอร์มก่อนตัดสินใจตัดสินใจยินยอมเข้าร่วมการวิจัย และเข้าสู่กระบวนการคัดกรองผู้เข้าร่วมการวิจัย

ผู้วิจัยมีการมอบของขวัญเพื่อแสดงความขอบคุณแก่ผู้เข้าร่วมการวิจัยที่ตอบแบบสอบถามครบถ้วนสมบูรณ์เป็นสิทธิ์ในการเข้าร่วมการสุ่มรางวัล บัตรของขวัญดิจิทัลแกร็บกิฟต์ (GrabGifts) สำหรับการให้บริการสั่งอาหารบนแอปพลิเคชันแกร็บ (Grab) มูลค่า 200 บาท จำนวน 10 รางวัล (มีโอกาสดำเนินการ 1 รางวัล) โดยผู้เข้าร่วมการวิจัยมีสิทธิ์ที่จะเข้าร่วมการสุ่มรางวัลหรือไม่ก็ได้

3. เมื่อเก็บข้อมูลได้ครบถ้วนตามจำนวนที่วางแผนไว้จึงนำข้อมูลไปตรวจสอบและวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ทางสถิติ ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistic)
2. การวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient)
3. การวิเคราะห์เพื่อทดสอบตัวแปรส่งผ่านและตัวกำกับ โดยวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุ (multiple regression analysis) ตามแนวคิด Conditional PROCESS Model โดย Hayes (2013) ทดสอบอิทธิพลของประสบการณ์การถูกกีดกันต่อภาวะซึมเศร้า โดยมีการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนเป็นตัวแปรส่งผ่าน และความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนเป็นตัวแปรกำกับ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้มาจากการคัดกรองข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการตอบแบบสอบถามแบบออนไลน์จำนวน 275 ชุด โดยคัดคำตอบของผู้ที่ไม่ผ่านเกณฑ์คัดเข้าจำนวน 12 ชุด ออก (อายุน้อยกว่า 18 ปี จำนวน 2 คน, เป็นผู้ที่มีความรักหรือความรู้สึกดีตูดทางเพศต่อคนต่างเพศเท่านั้น จำนวน 2 คน, และไม่แน่ใจในความรักหรือความรู้สึกดีตูดทางเพศของตน จำนวน 8 คน) ทำให้เหลือแบบสอบถามที่สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้จำนวน 263 ชุด คิดเป็น 93.64% ของแบบสอบถามที่ได้รับมาทั้งหมด โดยผลการวิเคราะห์ในครั้งนี้แบ่งได้เป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย เพศกำเนิด เพศวิถี ระดับการศึกษา รายได้ สถานะการมีความสัมพันธ์ ระดับการเปิดเผยเพศวิถีของตนต่อคนรอบข้าง อายุ และช่วงเวลานับจากเปิดเผยเพศวิถีของตนเป็นครั้งแรก

ตอนที่ 2 ค่าสถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่ามัธยฐาน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าความเบ้ และค่าความโด่ง รวมถึงการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ประสบการณ์การถูกกีดกัน ภาวะซึมเศร้า การรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน และความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชน

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการทดสอบสมมติฐานทางการวิจัย ได้แก่ การวิเคราะห์เพื่อทดสอบตัวแปรส่งผ่านและตัวกำกับ โดยวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุตามแนวคิด Conditional PROCESS Model โดย Hayes (2013) ทดสอบอิทธิพลของประสบการณ์การถูกกีดกันต่อภาวะซึมเศร้า โดยมีการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนเป็นตัวแปรส่งผ่าน และความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนเป็นตัวแปรกำกับ

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติม ประกอบด้วย การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างเพศกำเนิดในตัวแปรที่ศึกษา โดยใช้สถิติ Independent t-test

สัญลักษณ์แทนตัวแปรที่ศึกษา

DIS	หมายถึง	ประสบการณ์การถูกกีดกัน ที่ได้จากแบบวัด Daily Heterosexual Experiences Questionnaire (DHEQ)
DEP	หมายถึง	ภาวะซึมเศร้า ที่ได้จากแบบวัด Center for Epidemiological Studies-Depression Scale (CES-D)
IH	หมายถึง	การรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน ที่ได้จากแบบวัด Internalized Homophobia Scale (IHP)
CC	หมายถึง	ความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชน ที่ได้จากแบบวัด Connectedness to the LGBT Community Scale (CCS)

สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิจัย

n	หมายถึง	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
M	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของคะแนน (mean)
sd	หมายถึง	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน (standard deviation)
max	หมายถึง	ค่าสูงสุดของคะแนน
min	หมายถึง	ค่าต่ำสุดของคะแนน
sk	หมายถึง	ค่าความเบ้ของคะแนน (skewness)
ku	หมายถึง	ค่าความโด่งของคะแนน (kurtosis)
r	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient)
b	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (regression coefficient)
r	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (multiple correlation)
R^2	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (coefficient of determination)

p หมายถึง ค่าความน่าจะเป็นของค่าสถิติทดสอบ (probability)

ตอนที่ 1 ข้อมูลเชิงประชากรของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้คือคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถี อายุ 18 ปีขึ้นไป ที่ร่วมตอบแบบสอบถามผ่านทางช่องทางออนไลน์ จำนวนทั้งสิ้น 275 คน เมื่อทำการคัดกรองแล้ว เหลือผู้ที่ตอบแบบสอบถามสมบูรณ์จำนวน 263 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีเพศกำเนิดเป็นชาย ร้อยละ 32.7 และเพศหญิงร้อยละ 67.3 ส่วนมากมีการนิยามเพศวิถีของตนเป็นไบเซ็กชวล ร้อยละ 35.0 ตามด้วยเกย์หรือชายรักชาย ร้อยละ 25.5 เลสเบียนหรือหญิงรักหญิง ร้อยละ 22.8 นิยามตนเองด้วยคำอื่น ๆ ที่อยู่ได้ร่วมของ LGBTQ+ (เช่น เคเวียร์ แพนเซ็กชวล นอนไบนารี ทอม ดี้) ร้อยละ 10.6 ไม่นิยามตนเอง ร้อยละ 1.9 ไม่รู้หรือไม่แน่ใจ ร้อยละ 1.9 และนิยามตนเองด้วยคำอื่น ๆ ที่ไม่อยู่ได้ร่วมของ LGBTQ+ ร้อยละ 1.9 โดยในสองกลุ่มหลังนี้แม้จะไม่ชัดเจนในนิยามเพศวิถีของตน หรือไม่นิยามตัวเองได้ร่วมของ LGBTQ+ แต่ผ่านเกณฑ์คัดเข้าในการมีความรู้สึกรักหรือดึงดูดทางเพศต่อคนเพศเดียวกัน จึงนับว่ามีคุณสมบัติเป็นผู้เข้าร่วมการวิจัย

ในส่วนของอายุ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีอายุระหว่าง 18-50 ปี มีอายุเฉลี่ย 27.06 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.21 กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีระดับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรืออาชีวศึกษา ขึ้นไป โดยส่วนมากมีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 66.5 และส่วนมากมีรายได้ไม่น้อยกว่า 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.7

กลุ่มตัวอย่างมีสถานะการมีความสัมพันธ์ระหว่างโสดและมีคนรักใกล้เคียงกัน โดยมีสถานะเป็นโสด ร้อยละ 51.7 และมีคนรัก 48.3 โดยแบ่งเป็นมีคนรักเป็นคนเพศเดียวกัน ร้อยละ 39.2 และมีคนรักเป็นคนต่างเพศ ร้อยละ 9.1

ระดับการเปิดเผยเพศวิถีหรือความสัมพันธ์กับคนรักเพศเดียวกัน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดเผยเพศวิถีของตน โดยมีจำนวนปีที่เปิดเผยเพศวิถีเฉลี่ย 10.47 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 7.03 มีค่าระหว่าง 0.5-48 ปี โดยมีผู้ตอบข้อมูลนี้จำนวน 233 คน (ผู้ที่ไม่เคยเปิดเผยเพศวิถีจะไม่ต้องตอบคำถามข้อนี้) โดยสามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อมูลเชิงประชากรของกลุ่มตัวอย่างได้ในตารางที่ 1 และตารางที่ 2

ตารางที่ 1

จำนวนและร้อยละของข้อมูลเชิงประชากรของกลุ่มตัวอย่าง

	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศกำเนิด	ชาย	86	32.7
	หญิง	177	67.3
2. เพศวิถี	เลสเบี้ยน / หญิงรักหญิง	60	22.8
	เกย์ / ชายรักชาย	67	25.5
	ไบเซ็กชวล	92	35.0
	ไม่แน่ใจ / ไม่รู้	5	1.9
	ไม่นิยาม	5	1.9
	อื่น ๆ (LGBTQ+)	28	10.6
	อื่น ๆ (ไม่ใช่ LGBTQ+)	5	1.9
	ข้อมูลขาดหาย	1	0.4
3. ระดับการศึกษา	มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	13	4.9
	อนุปริญญา / ปวส.	2	0.8
	ปริญญาตรี / เทียบเท่า	175	66.5
	สูงกว่าปริญญาตรี	73	27.8
4. รายได้	น้อยกว่า 15000	94	35.7
	15001 - 25000	80	30.4
	25001 - 35000	41	15.6
	35001 - 45000	23	8.7
	มากกว่า 45000	25	9.5
5. สถานะการมีความสัมพันธ์	โสด	136	51.7
	มีคนรักเป็นคนเพศเดียวกัน	103	39.2
	มีคนรักเป็นคนต่างเพศ	24	9.1
6. ระดับการเปิดเผยเพศวิถี	ไม่เปิดเผยกับใครเลย	10	3.8
	เปิดเผยกับไม่ถึง	80	30.4
	เปิดเผยกับครึ่งหนึ่งของคนรู้จัก	46	17.5

เปิดเผยกับคนรู้จักส่วนใหญ่	69	26.2
เปิดเผยกับเกือบทุกคน	58	22.1
รวม	263	100.0

ตารางที่ 2

ค่าสถิติเชิงพรรณนาของอายุและจำนวนปีที่เปิดเผยเพศวิถีของกลุ่มตัวอย่าง

รายการ	M	SD	Min	Max
1. อายุ	27.06	6.21	18.00	50.00
2. จำนวนปีที่เปิดเผยเพศวิถี	10.47	7.03	0.50	48.00

หมายเหตุ. จำนวนปีที่เปิดเผยเพศวิถีมีผู้ตอบ 233 คน เนื่องจากไม่มีคำตอบของผู้ที่ไม่เคยเปิดเผยเพศวิถี

ตอนที่ 2 ค่าสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรที่ศึกษา

ค่าสถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่ามัธยฐาน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าความเบ้ และค่าความโด่ง ของตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ประสบการณ์การถูกกีดกัน ภาวะซึมเศร้า การรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน และความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชน จากกลุ่มตัวอย่างคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถีจำนวน 263 คน โดยพบผลดังนี้

ประสบการณ์การถูกกีดกัน พบว่าเฉลี่ยเลขคณิตของประสบการณ์การถูกกีดกันมีค่าเท่ากับ 0.85 โดยมีค่าต่ำสุดและสูงสุดเท่ากับ 0 และ 4.83 ตามลำดับ จากระดับคะแนนที่เป็นไปได้ 0-5 พบว่าค่าเฉลี่ยมีค่าต่ำ

ภาวะซึมเศร้า พบว่าเฉลี่ยเลขคณิตของภาวะซึมเศร้ามีค่าเท่ากับ 1.12 โดยมีค่าต่ำสุดและสูงสุดเท่ากับ 0 และ 2.90 ตามลำดับ จากระดับคะแนนที่เป็นไปได้ 0-3 พบว่าค่าเฉลี่ยมีค่าค่อนข้างสูง

การรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน พบว่าเฉลี่ยเลขคณิตของการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนมีค่าเท่ากับ 1.62 โดยมีค่าต่ำสุดและสูงสุดเท่ากับ 1 และ 1.62 ตามลำดับ จากระดับคะแนนที่เป็นไปได้ 1-5 พบว่าค่าเฉลี่ยมีค่าต่ำ

ความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชน พบว่าเฉลี่ยเลขคณิตของความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนมีค่าเท่ากับ 3.12 โดยมีค่าต่ำสุดและสูงสุดเท่ากับ 1 และ 4.00 ตามลำดับ จากระดับคะแนนที่เป็นไปได้ 1-4 พบว่าค่าเฉลี่ยค่อนข้างสูง

ในส่วนของการกระจายของข้อมูล พบว่าคะแนนภาวะซึมเศร้าและความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนมีการกระจายที่ใกล้เคียงกับโค้งปกติ ในขณะที่ประสบการณ์การถูกกีดกันและการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนมีการกระจายค่อนข้างเบ้ขวาและมีความโด่งอย่างไรก็ตาม ในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างมีขนาดใหญ่กว่า 30-40 คน การที่ข้อมูลมีการกระจายไม่เป็นโค้งปกติจะไม่ส่งผลกระทบต่อข้อตกลงเบื้องต้นมากนัก และสามารถวิเคราะห์สถิติทดสอบได้ตามปกติ (Ghasemi & Zahediasl, 2012) โดยดูรายละเอียดสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรได้ในตารางที่ 3

ตารางที่ 3

ค่าสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรที่ศึกษา (N = 263)

ตัวแปร	M	SD	Sk	Ku	Possible Range	Actual Range
1. DIS	0.85	1.08	1.62	1.97	0 - 5	0 - 4.83
2. DEP	1.12	0.63	0.30	-0.65	0 - 3	0 - 2.90
3. IH	1.62	0.66	1.37	1.88	1 - 5	1 - 1.62
4. CC	3.12	0.56	-0.60	0.41	1 - 4	1 - 4.00

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ในส่วนของการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน พบว่าประสบการณ์การถูกกีดกันมีความสัมพันธ์ทางบวกกับภาวะซึมเศร้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r(261) = .169, p < .01$) การรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน ($r(261) = .136, p < .05$) และความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชน ($r(261) = .150, p < .01$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังพบความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนกับภาวะซึมเศร้า ($r(261) = .170, p < .01$) และความสัมพันธ์ทางลบกับความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชน ($r(261) = -.224, p < .001$) อย่างไรก็ตาม ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนกับภาวะซึมเศร้า

ตารางที่ 4

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ($N = 263$)

ตัวแปร	<i>M</i>	<i>SD</i>	DIS	DEP	IH	CC
1. DIS	0.85	1.08	(.894)			
2. DEP	1.12	0.63	.169**	(.852)		
3. IH	1.62	0.66	.136*	.170**	(.846)	
4. CC	3.12	0.56	.150**	.046	-.224***	(.871)

หมายเหตุ. * $p < .05$ (ทางเดียว), ** $p < .01$ (ทางเดียว), *** $p < .001$ (ทางเดียว), ( ) = α

ในส่วนของการทดสอบสมมติฐาน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุตามแนวคิด Conditional PROCESS Model โดยเลือกใช้รูปแบบความสัมพันธ์ที่ 4 เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลของประสบการณ์การถูกกีดกันต่อภาวะซึมเศร้า โดยมีการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนเป็นตัวแปรส่งผ่าน และผู้วิจัยยังเลือกใช้รูปแบบความสัมพันธ์ที่ 15 เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลของความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนในฐานะตัวแปรกำกับในความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การถูกกีดกันกับภาวะซึมเศร้า และการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนกับภาวะซึมเศร้า

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการทดสอบสมมติฐานทางการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการทดสอบสมมติฐานทางการวิจัย ได้แก่ การวิเคราะห์เพื่อทดสอบตัวแปรส่งผ่านและตัวแปรกำกับ โดยวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุตามแนวคิด Conditional PROCESS Model ทดสอบอิทธิพลของประสบการณ์การถูกกีดกันต่อภาวะซึมเศร้า โดยมีการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนเป็นตัวแปรส่งผ่าน และความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนเป็นตัวแปรกำกับ โดยมีสมมติฐานดังต่อไปนี้

1. ประสบการณ์การถูกกีดกันมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อระดับภาวะซึมเศร้าของคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถีโดยมีการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนเป็นตัวแปรส่งผ่าน
2. ความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนเป็นตัวแปรกำกับในความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การถูกกีดกันกับภาวะซึมเศร้า ดังที่ระบุใน 1)

3. ความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนเป็นตัวแปรกำกับในความสัมพันธ์ระหว่างการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนกับภาวะซึมเศร้า ดังที่ระบุใน 1)

**การทดสอบสมมติฐานที่ 1 การวิเคราะห์หัตถิทธิพลทางตรงในความสัมพันธ์ระหว่าง
ประสบการณ์การถูกกีดกันและภาวะซึมเศร้า**

การวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 5 พบว่าประสบการณ์การถูกกีดกันสามารถทำนายภาวะซึมเศร้าได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($b = .099, t(261) = 2.764, p < .01$) ผลการวิเคราะห์นี้จึงสนับสนุนสมมติฐานที่ 1 ว่าประสบการณ์การถูกกีดกันมีอิทธิพลทางตรงต่อภาวะซึมเศร้า

ตารางที่ 5

ผลการวิเคราะห์หัตถิทธิพลทางตรงในความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การถูกกีดกันและภาวะซึมเศร้า
($N = 263$)

ตัวแปร เกณฑ์	ตัวแปร ทำนาย	b	SE	t	95% CI	R^2
DEP	DIS	.099**	.036	2.764	[.028, .169]	.028

หมายเหตุ. ** $p < .01$

**การทดสอบสมมติฐานที่ 1 การวิเคราะห์หัตถิทธิพลทางตรงในความสัมพันธ์ระหว่าง
ประสบการณ์การถูกกีดกันและการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่ง
ของตน**

การวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 6 พบว่าประสบการณ์การถูกกีดกันสามารถทำนายการรับเอา
มุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($b = .082, t(261) = 2.210, p < .05$)

ตารางที่ 6

ผลการวิเคราะห์อิทธิพลทางตรงในความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การถูกกีดกันและการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน ($N = 263$)

ตัวแปร เกณฑ์	ตัวแปร ทำนาย	b	SE	t	95% CI	R^2
IH	DIS	.082*	.136	2.210	[-.009, .155]	.018

หมายเหตุ. * $p < .05$

การทดสอบสมมติฐานที่ 1 การวิเคราะห์อิทธิพลทางอ้อมผ่านการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน ในความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การถูกกีดกันและภาวะซึมเศร้า

การวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 7 พบว่า ในส่วนของการวิเคราะห์อิทธิพลทางตรง ประสบการณ์การถูกกีดกันสามารถทำนายภาวะซึมเศร้าได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($b = .087$, $t(260) = 2.210$, $p < .05$) และการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนสามารถทำนายภาวะซึมเศร้าได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($b = .145$, $t(260) = 2.458$, $p < .05$) อย่างไรก็ตาม ไม่พบอิทธิพลทางอ้อมผ่านการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน ในความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การถูกกีดกันและภาวะซึมเศร้า ($b = .012$, $p = .101$)

จากการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุตามแนวคิด Conditional PROCESS Model รูปแบบที่ 4 พบว่าผลการวิเคราะห์สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 1 ว่าประสบการณ์การถูกกีดกันมีอิทธิพลทางตรงต่อภาวะซึมเศร้า แต่ในขณะเดียวกัน ผลการวิเคราะห์ไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 1 ในส่วนของอิทธิพลทางอ้อมผ่านการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน ในความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การถูกกีดกันและภาวะซึมเศร้า โดยพบเพียงอิทธิพลทางตรงระหว่างประสบการณ์การถูกกีดกันไปยังการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน และอิทธิพลทางตรงจากการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนไปยังภาวะซึมเศร้าเท่านั้น ดังภาพที่ 3

ตารางที่ 7

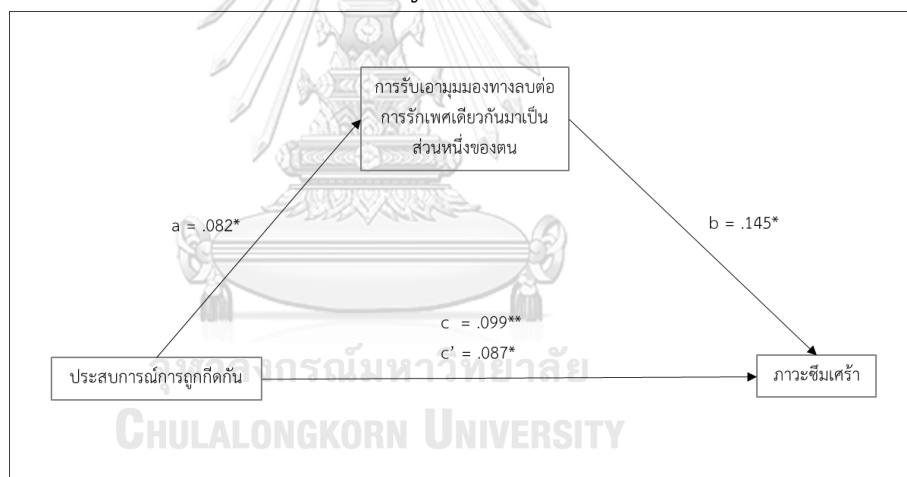
ผลการวิเคราะห์หัตถิพผลทางอ้อมผ่านการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน ในความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การถูกกีดกันและภาวะซึมเศร้า (N = 263)

ตัวแปร เกณฑ์	ตัวแปร ทำนาย	b	SE	t	95% CI	R ²
DEP	DIS	.087*	.036	2.432	[.612, 1.018]	.051
	IH	.145*	.059	2.458	[.017, .157]	

หมายเหตุ. * $p < .05$

ภาพที่ 3

โมเดลหัตถิพผลหัตถิพผลทางอ้อมผ่านการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน ในความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การถูกกีดกันและภาวะซึมเศร้า

การทดสอบสมมติฐานที่ 2 และ 3 การวิเคราะห์หัตถิพผลกำกับของความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชน

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานว่า ความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนเป็นตัวแปรกำกับในความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การถูกกีดกันกับภาวะซึมเศร้า และ ความสัมพันธ์ระหว่างการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนกับภาวะซึมเศร้า ดังที่ระบุในสมมติฐานที่ 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 8 ไม่พบว่าความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนเป็นตัวแปรกำกับในความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การถูกกีดกันกับภาวะซึมเศร้า ($b = -.087, t(257) = -1.587, p = .114$) และในความสัมพันธ์ระหว่างการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนกับภาวะซึมเศร้า ($b = .098, t(257) = .978, p = .329$) ดังภาพที่ 4

ตารางที่ 8

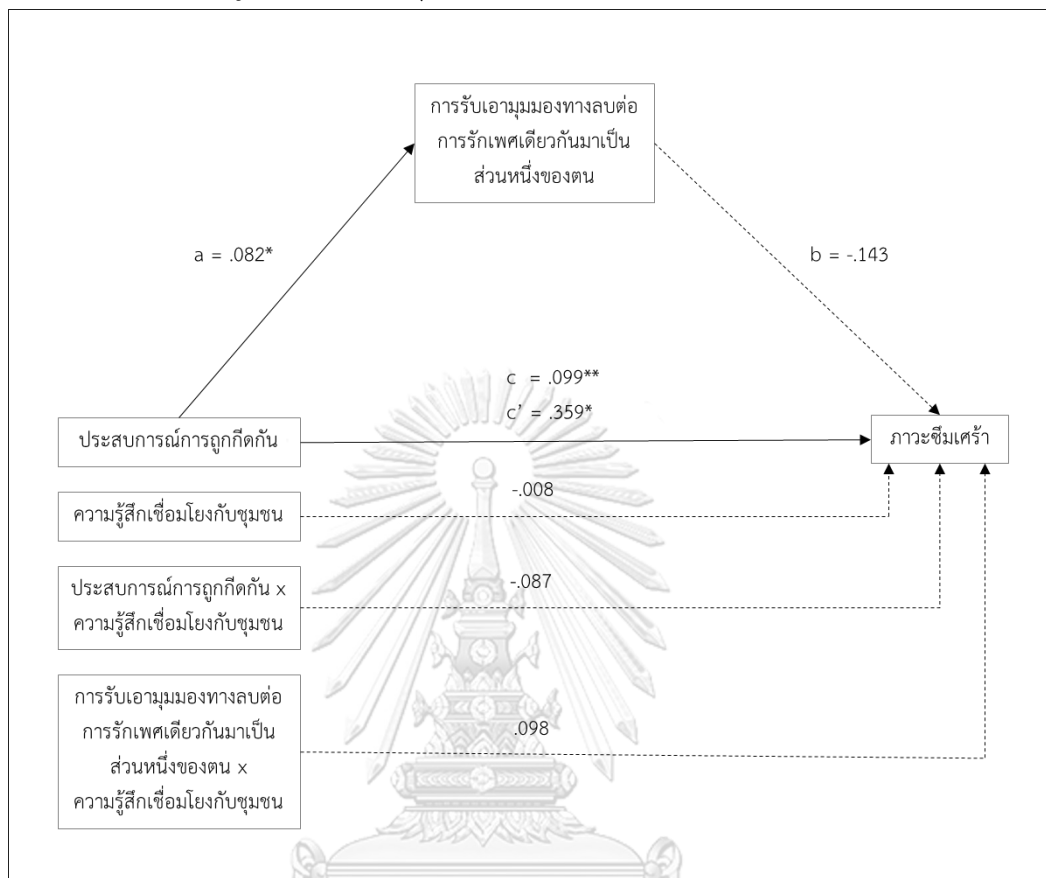
ผลการวิเคราะห์อิทธิพลกำกับของความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชน ($N = 263$)

ตัวแปร เกณฑ์	ตัวแปร ทำนาย		SE	t	95% CI	R ²
DEP	DIS	.359*	.178	2.015	[.008, .709]	.065
	IH	-.143	.307	-.465	[-.747, .461]	
	CC	-.008	.176	-.043	[-.353, .338]	
	DIS x CC	-.087	.055	-1.587	[-1.951, .021]	
	IH x CC	.098	.101	.978	[-.010, .297]	

หมายเหตุ. * $p < .05$

ภาพที่ 4

อิทธิพลกำกับของความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนในโมเดลอิทธิพลทางอ้อม

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติม

การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษาและข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

เพื่อทำความเข้าใจเพิ่มเติมถึงผลการวิจัยที่ได้รับ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ประสบการณ์การถูกกีดกัน, การรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน, ความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชน และภาวะซึมเศร้ากับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ระดับความรู้สึกดีใจต่อคนเพศเดียวกัน, ระดับการเปิดเผยเพศวิถีของตนต่อคนรอบข้าง, จำนวนปีนับจากเปิดเผยเพศวิถีครั้งแรก, อายุ, ระดับการศึกษาสูงสุดหรือระดับการศึกษาปัจจุบัน, และรายได้ โดยพบผลดังนี้

ประสบการณ์การถูกกีดกัน พบความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน ($r(261) = .136, p < .05$) ความรู้สึก

เชื่อมโยงกับชุมชน ($r(261) = .150, p < .05$) ภาวะซึมเศร้า ($r(261) = .169, p < .01$) ระดับความรู้สึกดีถึงดูต่อคนเพศเดียวกัน ($r(261) = .236, p < .001$) และระดับการเปิดเผยเพศวิถี ($r(261) = .144, p < .05$)

การรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน พบความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับประสบการณ์การถูกกีดกัน ($r(261) = .136, p < .05$) ภาวะซึมเศร้า ($r(261) = .170, p < .01$) และความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชน ($r(261) = -.224, p < .001$) และระดับการเปิดเผยเพศวิถี ($r(261) = -.283, p < .001$)

ความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชน พบความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับประสบการณ์การถูกกีดกัน ($r(261) = .150, p < .05$) และความสัมพันธ์ทางลบกับการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน ($r(261) = -.224, p < .001$) ระดับการเปิดเผยเพศวิถี ($r(261) = .133, p < .05$) อายุ ($r(261) = -.238, p < .001$) ระดับการศึกษา ($r(261) = -.145, p < .05$) และรายได้ ($r(261) = -.235, p < .001$)

ภาวะซึมเศร้า พบความสัมพันธ์ทางบวกกับประสบการณ์การถูกกีดกัน ($r(261) = .169, p < .01$) การรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน ($r(261) = .136, p < .05$) และความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับอายุ ($r(261) = -.215, p < .001$) ระดับการศึกษา ($r(261) = -.178, p < .01$) และรายได้ ($r(261) = -.151, p < .05$)

และตัวแปรที่ไม่พบความสัมพันธ์กับตัวแปรหลักที่ศึกษาเลย ได้แก่ จำนวนปีที่เปิดเผยเพศวิถี

ตารางที่ 9

ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษาและข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (N = 263)

ตัวแปร	M	SD	DIS	DEP	IH	CC	HOMO	OUT	YEAR_OUT	AGE	EDU
1. DIS	0.85	1.08									
2. DEP	1.12	0.63	.169**								
3. IH	1.62	0.66	.136*	.170**							
4. CC	3.19	0.56	.150*	0.046	-.224***						
5. HOMO	3.79	0.89	.236***	-0.042	-0.121	0.007					
6. OUT	3.32	1.23	.144*	-0.102	-.283***	.133*	.234***				
7. YEAR_OUT	10.47	7.03	0.049	-0.128	-0.063	-0.039	.196**	.193**			
8. AGE	27.06	6.21	-0.093	-.215***	0.02	-.238***	.139*	-0.055	.618***		
9. EDU	5.17	0.68	-0.049	-0.178**	0.037	-.145*	0.067	-.206***	.265***	.584***	
10. INCOME	24819.39	23630.79	-0.088	-.151*	-0.027	-.235***	.137*	-0.05	.226***	.522***	.391***

หมายเหตุ. HOMO = ระดับความรู้สึกรู้สึกดีถึงดูดีต่อคนเพศเดียวกัน, OUT = ระดับการเปิดเผยพฤติกรรมของตนต่อคนรอบข้าง, YEAR_OUT = จำนวนปีนับจากเปิดเผย
 เพศวิถีครั้งแรก, AGE = อายุ, EDU = ระดับการศึกษาสูงสุด/ปัจจุบัน, INCOME = รายได้, * $p < .05$ (สองทาง), ** $p < .01$ (สองทาง), *** $p < .001$ (สองทาง)

การวิเคราะห์ตัวแปรที่ศึกษาในประเด็นของความแตกต่างระหว่างเพศกำเนิด

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ประสบการณ์การถูกกีดกัน, การรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน, ความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชน และภาวะซึมเศร้าในกลุ่มเพศกำเนิดและกลุ่มเพศวิถี โดยใช้สถิติทดสอบ Independent t-test

เนื่องจากมีความแตกต่างของจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มย่อยจึงมีการทดสอบความเป็นเอกพันธ์ของแปรปรวน (homogeneity of variance) โดย Levene's Test ผลพบว่าตัวแปรที่มีความแปรปรวนไม่แตกต่างกันในแต่ละกลุ่มย่อย ได้แก่ ภาวะซึมเศร้า ($F(1,261) = .978, p = .324$) และความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชน ($F(1,261) = .236, p = .628$) ในขณะที่ประสบการณ์การถูกกีดกัน ($F(1,261) = 20.524, p < .001$) และการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน ($F(1,261) = 6.083, p < .05$) มีความแปรปรวนที่แตกต่างกันในแต่ละกลุ่มย่อย จึงใช้วิธีการวิเคราะห์ Welch's t-test ซึ่งสามารถควบคุม Type I error ในการวิเคราะห์ที่มีความแตกต่างของความแปรปรวนได้ดีกว่า (Delacre et al., 2017; Derrick et al., 2016) ในการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในสองตัวแปรดังกล่าว

ในส่วน of ประสบการณ์การถูกกีดกันและการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนนั้น พบความแตกต่างในกลุ่มตัวอย่างเพศชาย ($M_{DIS} = 1.320, SD = 1.236, n = 86$) โดยพบว่ามีประสบการณ์การถูกกีดกันสูงกว่าเพศหญิง ($M_{DIS} = 0.618, SD = 0.920, n = 177$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t(132.278) = 4.676, p < .001$) และในทำนองเดียวกัน ยังพบว่าเพศชาย ($M_{IH} = 1.765, SD = 0.731$) มีระดับการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนสูงกว่าเพศหญิง ($M_{IH} = 1.547, SD = 0.607$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t(143.605) = 2.394, p < .05$) อย่างไรก็ตาม ไม่พบความแตกต่างระหว่างเพศกำเนิดในภาวะซึมเศร้าและความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชน ดังแสดงในตารางที่ 10

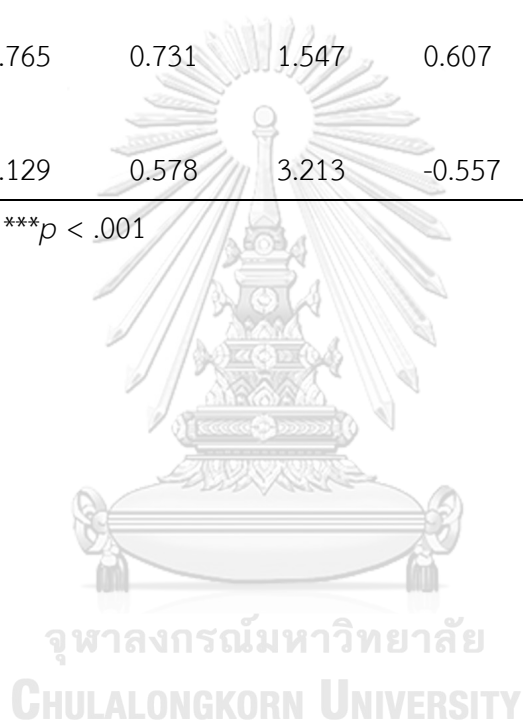

ตารางที่ 10

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างเพศกำเนิดในตัวแปรที่ศึกษา (N = 263)

ตัวแปร	ชาย (n = 86)		หญิง (n = 177)		Mean Difference	t
	M	SD	M	SD		
1. DIS	1.320	1.236	0.618	0.920	0.702	4.676***
2. DEP	1.015	0.600	1.174	-0.644	-0.159	-1.920
3. IH	1.765	0.731	1.547	0.607	0.218	2.394*
4. CC	3.129	0.578	3.213	-0.557	-0.083	-1.122

หมายเหตุ. * $p < .05$, *** $p < .001$

บทที่ 5

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลของงานวิจัย เรื่อง “อิทธิพลของประสบการณ์การถูกกีดกันต่อภาวะซึมเศร้าในคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถี โดยมีการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันเป็นตัวแปรส่งผ่าน และความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนเป็นตัวแปรกำกับ” จึงมีการอภิปรายผลตามสมมติฐานดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 ประสบการณ์การถูกกีดกันมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อระดับภาวะซึมเศร้าของคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถีโดยมีการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนเป็นตัวแปรส่งผ่าน

ผลจากการวิเคราะห์พบว่า ประสบการณ์การถูกกีดกันมีอิทธิพลทางตรงต่อระดับภาวะซึมเศร้า แต่ไม่พบอิทธิพลทางอ้อมของประสบการณ์การถูกกีดกันต่อระดับภาวะซึมเศร้าของกลุ่มตัวอย่างผ่านมุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกัน จึงสรุปว่าผลการวิเคราะห์สนับสนุนสมมติฐานที่ 1 บางส่วน

ประสบการณ์การถูกกีดกัน สะท้อนให้เห็นถึง ประสบการณ์ที่คนกลุ่มน้อยทางเพศวิถีถูกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมเนื่องด้วยอคติทางสังคม จัดเป็นปัจจัยก่อความเครียดแบบมีระยะห่างจากตัวตนตามแนวคิดแบบจำลองความเครียดของคนกลุ่มน้อย (Meyer, 2003) ซึ่งสามารถส่งผลถึงสุขภาพจิตของคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถีโดยตรง หรือผ่านกระบวนการทางจิตใจที่เฉพาะเจาะจงต่อคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถีในการก่อให้เกิดการรับเอาอคติหรือมุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันที่แฝงอยู่มาเป็นส่วนหนึ่งของตน เป็นปัจจัยก่อความเครียดที่ใกล้ชิดกับตัวตนของกลุ่มตัวอย่าง จึงสามารถเพิ่มความเสี่ยงต่อปัญหาทางสุขภาพจิต โดยผลการวิจัยครั้งนี้พบความเสี่ยงต่อภาวะซึมเศร้า ซึ่งเป็นภาวะอารมณ์ความรู้สึกที่ทำให้บุคคลมีการตอบสนองด้านความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมต่าง ๆ ทั้งการรับรู้ตนเอง สิ่งแวดล้อมและอนาคตในทางลบ (Beck, 1979) โดยประสบการณ์การถูกกีดกันอาจมีผลในการสร้างสภาพแวดล้อมที่ไม่เป็นมิตรและตึงเครียดต่อคนกลุ่มน้อย ทั้งยังสามารถกระตุ้นความคิดแง่ลบต่อตนเองและสังคม ซึ่งนำไปสู่การเกิดภาวะซึมเศร้าดังที่ระบุไว้ในข้างต้นได้ (Meyer, 2003)

ผลการวิจัยที่ได้รับในส่วนของอิทธิพลทางบวกที่ประสบการณ์การถูกกีดกันมีต่อภาวะซึมเศร้า นั้น สอดคล้องกับผลการศึกษาก่อนหน้าซึ่งพบว่าประสบการณ์การถูกกีดกันอิทธิพลทางบวกต่อภาวะซึมเศร้า รวมถึงความทุกข์ทางใจรูปแบบต่าง ๆ (Almeida et al., 2009; Herek et al., 1999)

อย่างไรก็ดี ไม่พบอิทธิพลทางอ้อมของประสบการณ์การถูกกีดกันต่อระดับภาวะซึมเศร้าโดยมี การรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนเป็นตัวแปรส่งผ่าน ซึ่งใน ส่วนของอิทธิพลทางอ้อมนี้แตกต่างจากผลจากการศึกษาของ Walch และคณะ (2016) ที่พบอิทธิพล ทางอ้อมระหว่างประสบการณ์การถูกกีดกันและปัญหาทางสุขภาพจิต อาทิ ภาวะซึมเศร้า ความวิตกกังวล ความเครียด ผ่านการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน และ แนวคิดของ Hatzenbuehler (2009) และ Meyer (2003) ที่อธิบายว่าความเครียดที่มีระยะห่างจาก ตัวตนหรือประสบการณ์อันเนื่องมาจากอคติทางสังคมสามารถส่งผลถึงสุขภาพจิตของคนกลุ่มน้อยทาง เพศวิถีผ่านกระบวนการทางจิตใจที่จำเพาะต่อคนรักเพศเดียวกัน เช่น การรับเอามุมมองทางลบต่อ การรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน และงานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (Igartua et al., 2009; Newcomb & Mustanski, 2010; Szymanski et al., 2008)

ข้อค้นพบในการศึกษาปัจจุบันยังไม่สนับสนุนบทบาทของการรับเอามุมมองทางลบต่อการรัก เพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนในฐานะตัวแปรส่งผ่านในความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การ ถูกกีดกันและภาวะซึมเศร้า ทั้งนี้ มีความเป็นไปได้ว่าอาจมีกระบวนการอื่น ๆ นอกเหนือจากการรับ เอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนที่ส่งผลกระทบต่อภาวะซึมเศร้า นอกจากนี้ มีความเป็นไปได้ว่าการเก็บข้อมูลครั้งนี้เป็นการศึกษาเบื้องต้นในสังคมไทย ซึ่งมีลักษณะ เป็นสังคมคณาธิปไตย บุคคลมีแนวโน้มที่จะให้ความสำคัญกับมุมมองความคิดของบุคคลอื่นในสังคม และมีการพึ่งพิงขอรับการสนับสนุนระหว่างกันสูง (Hofstede, 1991) การรับรู้ถึงมุมมองทางลบต่อ การรักเพศเดียวกันของผู้อื่นจึงอาจส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่าง แม้เมื่อกลุ่มตัวอย่างจะไม่ได้รับเข้ามา เป็นส่วนหนึ่งของตน อาทิ การรับรู้ที่ตนเองแตกต่างไปจากความคาดหวังของบุคคลสำคัญ และความ เสี่ยงต่อการได้รับการสนับสนุนทางสังคมลดลงเนื่องจากความแตกต่างนั้น ดังนั้น แม้ตัวกลุ่มตัวอย่าง เองจะไม่ได้รับรู้ความแตกต่างนั้นในทางลบ แต่ก็อาจได้รับผลกระทบทางลบต่อสุขภาพจิตจาก ประสบการณ์การถูกกีดกัน และก่อให้เกิดภาวะซึมเศร้าได้ อย่างไรก็ดี ควรทำการศึกษาเพิ่มเติมใน

ประเด็นเหล่านี้ต่อไป แต่จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบบทบาทของประสบการณ์การถูกกีดกันและการรับ
เอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของต่อกระทบต่อภาวะซึมเศร้าโดยตรง

สมมติฐานที่ 2 ความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนเป็นตัวแปรกำกับในความสัมพันธ์ระหว่าง

ประสบการณ์การถูกกีดกันกับภาวะซึมเศร้า ดังที่ระบุในสมมติฐานที่ 1

จากผลการวิเคราะห์ ไม่พบอิทธิพลกำกับของความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชน ในความสัมพันธ์
ระหว่างประสบการณ์การถูกกีดกันกับภาวะซึมเศร้า ซึ่งไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 2

ผลจากการศึกษาปัจจุบันไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ว่าความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนเป็นตัวแปร
กำกับระหว่างประสบการณ์การถูกกีดกันและภาวะซึมเศร้าในคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถี ทั้งนี้ ความรู้สึก
เชื่อมโยงกับชุมชน สะท้อนให้เห็นถึงการรับรู้ของบุคคลว่าเป็นส่วนหนึ่งของคนกลุ่มน้อย ซึ่งมีงานวิจัย
บางส่วนระบุว่าอาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยปกป้องผลกระทบทางลบต่อสุขภาพจิตของคนกลุ่มน้อยทาง
เพศวิถีจากปัจจัยก่อความเครียดที่จำเพาะเจาะจงต่อคนกลุ่มน้อยได้ โดยความรู้สึกเชื่อมโยงนี้จะทำ
หน้าที่เสมือนเป็นตัวเชื่อมคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถีเข้าสู่แหล่งสนับสนุนและการรับมือในระดับกลุ่มต่าง
ๆ เช่น การได้มีพื้นที่ที่ปราศจากการตีตราและอคติทางสังคม รวมถึงเป็นตัวช่วยในการรับมือกับการตี
ตราในรูปแบบต่าง ๆ

ผลการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมาพบว่าหลักฐานที่สนับสนุนอิทธิพลที่ความรู้สึกเชื่อมโยง
กับชุมชนมีต่อสุขภาพยังมีผลไม่สอดคล้องกันนัก ผลการวิจัยที่แสดงอิทธิพลของความรู้สึกเชื่อมโยง
กับชุมชนกับสุขภาพทางจิตมีอาทิ การศึกษาของ Lee และคณะ (2019) ที่พบอิทธิพลกำกับของ
ความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนในประสบการณ์การถูกกีดกันกับภาวะซึมเศร้า โดยพบอิทธิพลทางบวก
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างประสบการณ์การถูกกีดกันอันเนื่องจากเพศวิถีกับภาวะซึมเศร้าในคน
กลุ่มน้อยทางเพศวิถีที่มีความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนต่ำ แต่ไม่พบอิทธิพลดังกล่าวในกลุ่มที่มีความรู้สึก
เชื่อมโยงกับชุมชนสูง รวมถึงผลในลักษณะเดียวกันในการศึกษาของ Craney และคณะ (2018) ใน
ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การถูกกีดกันกับความทุกข์ทางจิตใจในไบเซ็กชวลเพศหญิง

อย่างไรก็ดี พบว่าผลการวิจัยบางส่วนไม่แสดงถึงอิทธิพลของความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชน
ตัวอย่างมีอาทิ ผลการวิจัยที่ได้รับในการศึกษาอิทธิพลกำกับของการรับมือระดับกลุ่ม เลสเบียนและไบ
เซ็กชวลหญิง (LBW) ในประสบการณ์การถูกกีดกันจากการรักเพศเดียวกันต่อความทุกข์ทางจิตใจ
นอกจากนั้น Szymanski และ Owens (2009) ยังศึกษาตัวแปรที่ใกล้เคียงกับความรู้สึกเชื่อมโยงกับ

ชุมชนและภาวะซึมเศร้า โดยใช้ความรู้สึกดีต่อดูต่อเพศเดียวกันเป็นเกณฑ์คัดเข้า ทำให้กลุ่มตัวอย่างมีทั้งผู้ที่นิยามตนเองเป็นเลสเบียน ไบเซ็กชวล และผู้ที่ยังไม่แน่ใจในการนิยามเช่นเดียวกับการศึกษาปัจจุบัน ผลการวิเคราะห์ไม่พบอิทธิพลกำกับของการรับมือระดับกลุ่ม LBW ในความสัมพันธ์ดังกล่าว โดยผู้วิจัยได้อภิปรายว่าการรับมือระดับกลุ่ม LBW ซึ่งคือความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน (sense of community) อาจมีอิทธิพลต่อความทุกข์ทางจิตใจน้อยกว่าการรับมือเชิงรุก เช่น การเข้าไปมีส่วนร่วมและปฏิสัมพันธ์กับชุมชนโดยตรง และความโดดเด่นของอัตลักษณ์อาจเพิ่มความทุกข์ใจจากการถูกระทบอัตลักษณ์ดังกล่าว ทำให้การรับมือระดับกลุ่มที่เชื่อมโยงกับอัตลักษณ์ต่าง ๆ มีประสิทธิผลแตกต่างกันไป (Goldberg et al., 2007 อ้างถึงใน Szymanski & Owens, 2009) นอกจากนี้ ยังมีผลจากการศึกษาของ Frost และ Meyer (2012) ซึ่งเป็นการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรวัดความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนซึ่งไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกเชื่อมโยงนี้กับภาวะซึมเศร้าในกลุ่มย่อยทางชาติพันธุ์หรือเพศใด โดยในการศึกษาดังกล่าวพบเพียงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนกับสุขภาวะทางจิตและสุขภาวะทางสังคมซึ่งเป็นตัวบ่งชี้สุขภาพจิตทางบวก ซึ่งผู้วิจัยอภิปรายว่าอาจมีความเป็นไปได้ที่ความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนไม่มีความสัมพันธ์ทางตรงกับภาวะซึมเศร้าหรืออาจเป็นผลเนื่องจากคุณสมบัติของมาตรวัด

นอกจากประเด็นในข้างต้น ผลการวิจัยที่ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานในครั้งนี้ อาจอธิบายได้ด้วยแนวคิดแบบจำลองความเครียดของคนกลุ่มน้อย (Meyer, 2003) ที่ระบุว่า ความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนนั้นจะก่อให้เกิดความโดดเด่นของอัตลักษณ์ของบุคคล และยิ่งบุคคลมีการนิยามตนเองกับอัตลักษณ์ใดมาก ก็ยิ่งมีความเสี่ยงที่จะได้รับผลกระทบจากอัตลักษณ์ได้มากขึ้น การที่บุคคลซึ่งมีความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนสูง ซึ่งต้องผ่านกระบวนการนิยามตนเองเป็นเหมือนหรือเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน LGB แม้จะสามารถขยายแหล่งสนับสนุนทางทรัพยากรทำให้พร้อมต่อการตีตราหรือประสบการณ์การถูกกีดกันจากสังคมอันช่วยส่งเสริมสุขภาวะ แต่ในทางกลับกัน ก็อาจนำไปสู่การรับรู้ความรบกวนใจจากประสบการณ์การถูกกีดกันที่มากขึ้น ซึ่งผลที่เป็นได้ทั้งสองทิศทางอาจส่งผลให้ไม่พบอิทธิพลที่ชัดเจนของความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนในการศึกษาครั้งนี้ ผนวกกับรูปแบบของการศึกษาปัจจุบันที่เป็นการศึกษาแบบภาคตัดขวาง (cross-sectional study) จึงอาจทำให้ไม่สามารถระบุถึงอิทธิพลหรือทิศทางของอิทธิพลได้

สมมติฐานที่ 3 ความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนเป็นตัวแปรกำกับในความสัมพันธ์ระหว่างการรับเอา
มุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนกับภาวะซึมเศร้า ดังที่ระบุใน

สมมติฐานที่ 1

จากผลการวิเคราะห์ ไม่พบอิทธิพลกำกับของความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชน ในความสัมพันธ์
ระหว่างประสบการณ์การถูกกีดกันกับภาวะซึมเศร้า ซึ่งไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 3

ผลการศึกษาในครั้งนี้ไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ว่าความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนเป็นปัจจัย
ปกป้องผลของการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนต่อภาวะ
ซึมเศร้าในคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถี โดยจากการทบทวนวรรณกรรมในปัจจุบัน ยังไม่พบงานวิจัยที่
ศึกษาความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนในฐานะตัวแปรกำกับในความสัมพันธ์ระหว่างการรับเอามุมมองทาง
ลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนต่อภาวะซึมเศร้า

นอกจากการอธิบายผลดังที่ปรากฏในสมมติฐานที่ 1 และ 2 แล้ว ยังสามารถอภิปรายผล
เพิ่มเติมถึงความแตกต่างของบทบาทของความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนในการวิจัยครั้งนี้กับการวิจัยที่
ผ่านมา แม้งานวิจัยที่ผ่านมายังมีจำกัด แต่พบงานวิจัยที่ศึกษาความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนในฐานะตัว
แปรส่งผ่านในตัวแปรใกล้เคียง เช่น การศึกษาของ Puckett และคณะ (2015) ที่พบว่า การรับเอา
มุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันเป็นส่วนหนึ่งของตนมีอิทธิพลทางอ้อมถึงความทุกข์ทางจิตใจ
ผ่านการลดความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชน โดยพบบทบาทของความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนในฐานะตัว
ยับยั้ง (suppressor) ผลของการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันเป็นส่วนหนึ่งของตน
กล่าวคือความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนทำหน้าที่เป็นกันชนต่อความเครียด (stress buffer) ที่ถูกกระตุ้น
ด้วยปัจจัยก่อความเครียดและมีผลช่วยยับยั้งผลกระทบจากปัจจัยเหล่านั้น อย่างไรก็ตาม พบความ
แตกต่างของการศึกษาตัวแปรนี้ในการวิจัยปัจจุบัน ที่ศึกษาความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนในฐานะตัว
แปรกำกับ ซึ่งไม่ได้ถูกกระตุ้นด้วยปัจจัยก่อความเครียดจึงมีความเป็นไปได้ว่าบทบาทที่แตกต่างกัน
ในการเป็นกันชนต่อความเครียดตามแนวคิดของ Wheaton (1985, อ้างถึงใน Meyer, 2015) จะช่วย
อธิบายผลการศึกษาที่แตกต่างไปในครั้งนี้ได้

นอกจากนี้ ในแบบจำลองในการศึกษาของ Frost และ Meyer (2009) พบว่าแม้ความรู้สึก
เชื่อมโยงกับชุมชนไม่ได้มีความสัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้าโดยตรง แต่มีความสัมพันธ์ทางลบกับการรับ
เอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนซึ่งมีอิทธิพลทางบวกกับภาวะซึมเศร้า

สอดคล้องกับผลจากการวิเคราะห์เพิ่มเติมในการศึกษาปัจจุบัน ที่พบความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนและการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน และไม่พบอิทธิพลทางตรงของความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนต่อภาวะซึมเศร้าเช่นกัน ผลการวิเคราะห์นี้อาจเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการสำรวจอิทธิพลทางอ้อมของความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนต่อภาวะซึมเศร้า ผ่านการลดการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน

การศึกษาปัจจุบันจึงนับเป็นการศึกษาแรกที่สำรวจบทบาทของความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนในฐานะตัวแปรกำกับในความสัมพันธ์ระหว่างการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนและภาวะซึมเศร้า และเป็นส่วนหนึ่งในการศึกษาทั่วโลกที่ความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนช่วยลดผลกระทบของความเครียดของคนกลุ่มน้อย แม้จะไม่พบหลักฐานสนับสนุนบทบาทของความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนในฐานะตัวแปรกำกับ แต่จากการทบทวนวรรณกรรมวิจัยพบว่าอาจมีกลไกรูปแบบอื่นที่สามารถอธิบายบทบาทของความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนได้ ไม่ว่าจะเป็นบทบาทของการเป็นตัวบ่งชี้ผลกระทบของการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนต่อสุขภาพจิตของคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถี ตัวแปรที่ช่วยลดการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนและช่วยลดผลกระทบต่อสุขภาพจิตในทางอ้อม หรือในฐานะตัวแปรกำกับเองที่ต้องการการทดสอบซ้ำในการศึกษาต่อไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติม

ในส่วนของการวิเคราะห์เพิ่มเติม พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างตัวแปรที่ศึกษาและข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในทิศทางที่สอดคล้องกับวรรณกรรมวิจัยดังต่อไปนี้

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยก่อความเครียดในคนกลุ่มน้อย ภาวะซึมเศร้า และความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชน

เริ่มจากตัวแปรหลักที่ศึกษาในการศึกษาปัจจุบัน พบความสัมพันธ์ในทิศทางที่สอดคล้องกับแนวคิดแบบจำลองความเครียดของคนกลุ่มน้อย (Meyer, 2003) โดยพบว่าประสบการณ์การถูกกีดกันซึ่งจัดเป็นปัจจัยก่อความเครียดที่มีระยะห่างมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน ซึ่งเป็นปัจจัยก่อความเครียดที่

มีความใกล้ชิดกับตัวตน เป็นกระบวนการภายในที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้อคติทางสังคม และทั้งสองตัวแปรดังกล่าวยังมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับภาวะซึมเศร้า สอดคล้องกับแนวคิดที่ว่าปัจจัยก่อความเครียดสามารถส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิตของคนกลุ่มน้อย เพิ่มเติมขึ้นจากความเครียดทั่วไป

อย่างไรก็ดี ไม่พบความสัมพันธ์ทางตรงระหว่างความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนกับภาวะซึมเศร้า แต่พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนกับปัจจัยก่อความเครียดทั้งสองตัว คือความสัมพันธ์ทางลบกับการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน สอดคล้องกับแนวคิดของกระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์ (Cass, 1979) ที่อธิบายว่าในระหว่างที่บุคคลพัฒนาการอัตลักษณ์ทางเพศ บุคคลมีแนวโน้มที่จะลดความไม่สอดคล้องระหว่างตนเอง พฤติกรรม และการรับรู้คนรอบข้างไปพร้อมกัน การรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน ซึ่งเป็นอุปสรรคในการรับรู้เพศวิถีของตนตามที่สังเกตได้ จึงแปรผกผันกับความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนที่จะเกิดขึ้นได้ เมื่อบุคคลเริ่มมีการยอมรับตนเอง การนิยามตนเองว่าเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนของผู้มีความหลากหลายทางเพศ และความสัมพันธ์ทางบวกกับประสบการณ์การถูกกีดกันนั้นอาจอธิบายได้ผ่านการนิยามตนเองหรือการรับมือของคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถี ดังที่อภิปรายในสมมติฐานที่ 2

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยก่อความเครียดในคนกลุ่มน้อย ความรู้สึกตึงตูดทางเพศต่อคนเพศเดียวกัน และการเปิดเผยเพศวิถี

ผลการวิเคราะห์พบว่าระดับความรู้สึกรักหรือตึงตูดทางเพศต่อคนเพศเดียวกัน หรือการมีความรู้สึกตึงตูดต่อคนเพศเดียวกันมากกว่าคนเพศตรงข้าม มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับประสบการณ์การถูกกีดกัน สอดคล้องกับ Balsam และคณะ (2013) ที่พบว่าเลสเบี้ยนและเกย์ซึ่งมีความรู้สึกตึงตูดต่อคนเพศเดียวกันมีความเสี่ยงต่อปัจจัยก่อความเครียดที่มีระยะห่างจากตัวตนมากกว่าไบเซ็กชวล ส่วนหนึ่งอาจอธิบายได้จากการถูกมองเห็น (visibility) ในเพศวิถีที่แตกต่างจากบรรทัดฐานทางสังคมได้ชัดเจนกว่าไบเซ็กชวลที่สามารถมีความสัมพันธ์กับคนต่างเพศได้ ดังนั้น ผู้ที่มีความรู้สึกรักหรือตึงตูดทางเพศต่อคนเพศเดียวกันจึงมีความเสี่ยงต่อความเครียดจากภายนอกเนื่องจากอคติทางสังคมมากกว่า (Friedman & Leaper, 2010, อ้างถึงใน Balsam et al., 2013) และสอดคล้องกับผลจากการศึกษาปัจจุบันที่พบว่าระดับความรู้สึกตึงตูดต่อคนเพศเดียวกันมีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับการเปิดเผยเพศวิถี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่เพิ่มการถูกมองเห็นและความ

เสี่ยงในการถูกกีดกัน และในขณะเดียวกัน ก็สะท้อนถึงพัฒนาการอัตลักษณ์ทางเพศของบุคคล ที่มักจะเริ่มเปิดเผยเพศวิถีเมื่อมีการยอมรับในตนเองมากขึ้น (Cass, 1979; Coleman, 1982) สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ที่พบความสัมพันธ์ทางลบระหว่างระดับการเปิดเผยเพศวิถีและการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน ซึ่งมักปรากฏมากในช่วงต้นของพัฒนาการพัฒนาอัตลักษณ์ทางเพศ เป็นสิ่งที่คนกลุ่มน้อยทางเพศวิถีต้องก้าวผ่านเพื่อขยับไปสู่ขั้นพัฒนาการต่อ ๆ ไป (Cass, 1979) อย่างไรก็ตาม ไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของจำนวนปีนับจากเปิดเผยเพศวิถีกับตัวแปรหลักที่ศึกษา อาจบ่งบอกว่าระยะเวลาที่เปิดเผยเพศวิถีมีอิทธิพลต่อความเครียดหรือสุขภาพจิตของคนกลุ่มน้อยน้อยกว่าระดับการเปิดเผยเพศวิถีในช่วงเวลานั้น

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะซึมเศร้า ความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชน และข้อมูลเชิงประชากรศาสตร์

พบว่าภาวะซึมเศร้าและความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนเป็นตัวแปรหลักที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับข้อมูลเชิงประชากรศาสตร์ โดยที่ตัวแปรข้อมูลเชิงประชากรศาสตร์ทั้งสามตัว ได้แก่ อายุ การศึกษา และรายได้ มีความสัมพันธ์ทางบวกซึ่งกันและกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในส่วนของภาวะซึมเศร้าที่พบความสัมพันธ์ทางลบกับอายุ ระดับการศึกษา และรายได้ สอดคล้องกับการศึกษาในสหรัฐอเมริกาที่มักพบว่าคนในวัยผู้ใหญ่มีแนวโน้มซึมเศร้ามลดลงเมื่ออายุเพิ่มมากขึ้น (NIMH, 2022) โดยภาวะซึมเศร้าและโรคซึมเศร้าถูกพบมากขึ้นในกลุ่มคนที่มีระดับเศรษฐฐานะที่ต่ำ (Adler et al., 1994; Muntaner et al., 2004) เช่นเดียวกับความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนมีความสัมพันธ์ทางลบกับอายุ ระดับการศึกษา และรายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยในส่วนนี้อาจอธิบายผ่านปัจจัยของยุคสมัย ดังที่ Frost & Meyer (2009) ได้อธิบายว่าแม้ความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนอาจสะท้อนถึงการยอมรับเพศวิถีของตนที่ต่ำ แต่ก็อาจมีสาเหตุมาจากปัจจัยภายนอก เช่น โอกาสและความเสี่ยงในการเปิดเผยและออกไปเชื่อมโยงกับคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถีคนอื่น ๆ หรือการมีอยู่ของคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถีคนอื่น ๆ ที่สามารถก่อให้เกิดความรู้สึกเชื่อมโยงได้ โดยผู้วิจัยสันนิษฐานว่าระดับการยอมรับความหลากหลายทางเพศที่ต่ำในช่วงเวลาก่อนหน้าอาจมีผลต่อการเปิดเผยเพศวิถีที่ต่ำ ทำให้คนกลุ่มน้อยทางเพศวิถีไม่สามารถรับรู้ถึงการมีอยู่และพัฒนาความรู้สึกเชื่อมโยงกับคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถีคนอื่น ๆ ได้มากเท่ากับในปัจจุบันที่มีการเปิดรับมากขึ้น รวมถึงมีช่องทางออนไลน์ที่สามารถช่วยให้เกิดความเชื่อมโยงกับคนในสังคมหรือคนที่คล้ายคลึงกันได้มากขึ้น

เพศกำเนิดและความแตกต่างในตัวแปรที่ศึกษา

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างเพศในตัวแปรหลักทั้ง 4 ตัว พบว่าผู้ที่มีเพศกำเนิดชาย มีประสบการณ์การถูกกีดกัน และการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนสูงกว่าเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับข้อค้นพบของ Herek และคณะ (1998) และได้อภิปรายว่าความแตกต่างดังกล่าว อาจมีที่มาจากทัศนคติทางลบต่อการรักเพศเดียวกันในเพศชายที่มีความรุนแรงมากกว่าเพศหญิง Herek (1994) คนกลุ่มน้อยทางเพศวิถียชายจึงอาจมีการรับเอาทัศนคติทางลบมาใช้กับตนเองมากกว่า นำไปสู่ระดับการรับเอามุมมองทางต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน รวมถึงการรับรู้และรู้สึกถูกรบกวนใจจากประสบการณ์การถูกกีดกันที่สูงกว่า

ในส่วนของการรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชน ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างเพศชายและเพศหญิง สอดคล้องกับผลจากการศึกษาเกี่ยวกับความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนในคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถีก่อนหน้าที่มักไม่พบความแตกต่างระหว่างเพศกำเนิด แต่พบความแตกต่างในเพศวิถึ โดยพบว่าไบเซ็กชวลมีแนวโน้มที่จะมีความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถิต่ำกว่า มีความรู้สึกโดดเดี่ยวมากกว่าเกย์และเลสเบียน (Balsam et al., 2013; Balsam & Mohr, 2007; Frost & Meyer, 2012)

และในส่วนของภาวะซึมเศร้า ผลจากการศึกษาปัจจุบันไม่พบความแตกต่างระหว่างทั้งสองเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแตกต่างจากผลการศึกษาภาวะซึมเศร้าและโรคซึมเศร้าในประชากรทั่วไปที่มักพบอัตราซึมเศร้าที่สูงกว่าในเพศหญิง (Altemus et al., 2014) จึงมีความเป็นไปได้ว่าความแตกต่างที่พบนี้มาจากความเครียดของคนกลุ่มน้อยที่ส่งผลกระทบต่อคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถึเพศชายได้รุนแรงกว่า ทำให้พบระดับภาวะซึมเศร้าในระดับที่ไม่แตกต่างจากเพศหญิง อย่างไรก็ตามก็ตีความการศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นดังกล่าวในรูปแบบที่เหมาะสมต่อไป

ข้อจำกัดในการวิจัย

1. ลักษณะการกระจายของข้อมูลของตัวแปรหลัก โดยพบว่าคะแนนประสบการณ์การถูกกีดกันและการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนมีลักษณะเบ้ขวา กล่าวคือคะแนนส่วนมากอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งถึงแม้จะไม่มีผลในการละเมิดข้อตกลงเบื้องต้นในวิเคราะห์ข้อมูล แต่ก็มีผลในวิเคราะห์ความสัมพันธ์กับตัวแปรอื่น ๆ ให้ไม่ปรากฏเป็นความสัมพันธ์เชิงเส้นที่

ชัดเจนและมีขนาดอิทธิพลขนาดเล็ก โดยลักษณะการกระจายดังกล่าวอาจสะท้อนถึงข้อจำกัดในการศึกษาปัจจุบัน ได้แก่

1.1 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาไม่เป็นตัวแทนของประชากรมากพอ ด้วยข้อจำกัดในการเก็บข้อมูลแบบสุ่มตามสะดวกทางออนไลน์ ทำให้มีการกระจายลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่น้อย (เช่น อายุ เพศกำเนิด ระดับการศึกษา) ซึ่งอาจทำให้มีรูปแบบความเชื่อ ประสบการณ์ หรือขั้นพัฒนาการอัตลักษณ์ทางเพศที่คล้ายคลึงกัน และนำไปสู่การกระจายของตัวแปรที่ศึกษาที่จำกัดในช่วงใดช่วงหนึ่ง (range restriction)

1.2 เครื่องมือที่ใช้ มาตรการวัดการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน โดย Herek และคณะ (1998) มีข้อวิพากษ์ว่าเป็นเครื่องมือที่ความอ่อนไหวต่ำ ตรวจสอบการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนในระดับต่ำถึงปานกลางได้จำกัด (Shidlo, 1994) อาจส่งผลถึงการกระจายตัวของคะแนนที่กระจุกในช่วงค่าต่ำในการศึกษาปัจจุบัน

1.3 ความแตกต่างในบริบทวัฒนธรรม ฐานแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้แบบจำลองความเครียดของคนกลุ่มน้อยซึ่งถูกพัฒนาในบริบทตะวันตกซึ่งอาจมีความแตกต่างจากบริบทของไทย โดยตัวแปรหนึ่งในการศึกษาที่อาจมีความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมเด่นชัด คือ การกีดกัน ดังที่ United Nations Development Programme (2014) ได้รายงานถึงสถานการณ์ของผู้มีหลากหลายทางเพศในไทยว่าการกีดกันมักไม่ได้มีลักษณะที่ชัดเจน แต่ก็ไม่ได้ยอมรับทั้งหมด จึงอาจทำให้ผลการสำรวจประสบการณ์การถูกกีดกัน (เช่น การถูกคุกคามทางวาจา การถูกจ้องมอง การถูกเลือกปฏิบัติ) ในการศึกษาปัจจุบันพบค่าเฉลี่ยค่อนข้างต่ำ และกลุ่มตัวอย่างถึง 28.52% ไม่เคยมีประสบการณ์การถูกกีดกันใดเลยในระยะเวลา 12 เดือนที่ผ่านมา

2. ความแตกต่างระหว่างกลุ่มย่อยที่อาจมีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรหลัก ด้วยวัตถุประสงค์ของการศึกษาครั้งนี้ที่ต้องการให้เป็นการศึกษานำร่องเกี่ยวกับประสบการณ์การถูกกีดกัน การรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน ความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชน และภาวะซึมเศร้าของคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถีในไทยในภาพรวม ทำให้ไม่ได้มีการจำกัดเพศกำเนิดหรือเพศวิถีของกลุ่มตัวอย่าง ใช้เพียงความรู้สึกดึงดูดต่อคนเพศเดียวกันเป็นเกณฑ์ในการคัดเข้าเพื่อเข้าถึงกลุ่มตัวอย่างที่หลากหลายและอยู่ในกระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์ทางเพศขั้นต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม จาก การทบทวนวรรณกรรมพบว่าอาจมีความแตกต่างในประสบการณ์ทางสังคม ซึ่งส่งผลถึงความแตกต่างในการรับรู้อคติทางสังคมของเพศและเพศวิถีที่แตกต่างกัน (Szymanski et al., 2008) โดยผลการ

วิเคราะห์เพิ่มเติมพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างเพศกำเนิดในตัวแปรหลักของการศึกษาบางตัวตั้งที่อธิบายในส่วนของการวิเคราะห์เพิ่มเติม ความแตกต่างนี้จึงอาจเป็นปัจจัยที่ส่งผลถึงผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ปรากฏ

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. งานวิจัยในอนาคตควรมีการศึกษาประสบการณ์การถูกกีดกัน การรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน และความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนโดยคำนึงถึงความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมจากแนวคิดทฤษฎี ควรมีการพัฒนามาตรวัดที่เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างในบริบทสังคมไทยมากยิ่งขึ้น รวมถึงปรับขอบเขตในการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างให้เหมาะสมกับตัวแปรที่ต้องการศึกษาและช่วยให้การกระจายของข้อมูลเป็นปกติยิ่งขึ้น
2. งานวิจัยในอนาคตที่ต้องการศึกษาประสบการณ์ทางจิตใจของคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถีควรมีการคำนึงความแตกต่างในประสบการณ์ระหว่างเพศและเพศวิถีต่าง ๆ รวมถึงควรมีการศึกษาเชิงลึกของประสบการณ์ที่มีความจำเพาะของแต่ละเพศ
3. การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยก่อความเครียดของคนกลุ่มน้อย ความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชน และภาวะซึมเศร้าในคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถียังต้องการการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อตอบคำถามเกี่ยวกับกระบวนการภายในที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาถึงกลไกที่ประสบการณ์การถูกกีดกันส่งผลกระทบถึงภาวะซึมเศร้า รวมถึงบทบาทของการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนในบริบทสังคมแบบคฤหาสน์ นอกจากนี้ ยังอาจพิจารณาการศึกษาระยะยาว (longitudinal study) เพื่อศึกษาทิศทางและกลไกที่ความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนสัมพันธ์กับประสบการณ์การถูกกีดกันและภาวะซึมเศร้า รวมไปถึงการศึกษากลไกที่ความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนช่วยลดผลกระทบของการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน ไม่ว่าจะอยู่ในฐานะตัวยั้ง ตัวแปรกำกับ หรือตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน

ข้อเสนอแนะในการประยุกต์ใช้

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยนำร่องที่ศึกษากลไกที่ปัจจัยก่อความเครียดของคนกลุ่มน้อย ได้แก่ ประสบการณ์การถูกกีดกัน และการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของ

ตน รวมไปถึงการรับมือระดับกลุ่มซึ่งก็คือความรู้สึกเชื่อมโยงกับคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถีคนอื่น ๆ มีอิทธิพลต่อภาวะซึมเศร้าในคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถีในสังคมไทย โดยพบอิทธิพลทางตรงของประสบการณ์การถูกกีดกันที่มีต่อภาวะซึมเศร้า แต่ไม่พบอิทธิพลของการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตนและความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนต่อภาวะซึมเศร้า ซึ่งอาจสะท้อนถึงปัจจัยก่อความเครียดของคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถีในบริบทสังคมแบบคหกรรมหมู่ที่ปัจจัยภายนอกจากรอบข้างและสังคมสามารถสร้างผลกระทบต่อบุคคลได้มากกว่า แตกต่างจากบริบทสังคมแบบปัจเจกนิยมที่แนวคิดทฤษฎีถูกพัฒนาขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็อาจสะท้อนถึงความเข้มแข็งของกลุ่มตัวอย่างที่มีการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันจากสังคมมาเป็นส่วนหนึ่งของตนต่ำ และไม่ส่งผลกระทบต่อภาวะซึมเศร้า ในส่วนของความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชนเองก็เป็นการเปิดพื้นที่ในการศึกษาโลกที่ปัจจัยปกป้องเข้ามาลดอิทธิพลของปัจจัยก่อความเครียดต่อสุขภาวะทางจิตของคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถี รวมไปถึงการศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ที่สามารถเข้ามาเป็นปัจจัยปกป้องเพิ่มเติมได้นอกจากนี้ในการวิเคราะห์เพิ่มเติมยังแสดงให้เห็นถึงตัวแปรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาวะของคนกลุ่มน้อย ไม่ว่าจะเป็น ระดับการเปิดเผยเพศวิถีที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยก่อความเครียดของคนกลุ่มน้อย หรือลักษณะทางประชากรศาสตร์ เช่น เพศกำเนิด เพศวิถีที่นิยามตนเอง อายุ ระดับการศึกษา ซึ่งมีผลให้เกิดความแตกต่างหลากหลายในประสบการณ์ของคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถีด้วยกัน

ความเข้าใจในโลกและความสัมพันธ์ที่ได้จากการศึกษานี้สามารถเป็นตัวช่วยในการทำงานในบริบทการปรึกษาทางจิตวิทยากับคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถีในบริบทสังคมไทย ไม่ว่าจะเป็นในด้านของการเยียวยาผลกระทบจากปัจจัยก่อความเครียดของคนกลุ่มน้อยหรือการป้องกันโดยการเสริมสร้างปัจจัยปกป้องที่จะช่วยในการรับมือปัจจัยก่อความเครียดต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาปัจจุบันจะพบว่าตัวแปรที่ศึกษาเป็นตัวแปรที่มีความอ่อนไหวต่อความแตกต่างทางวัฒนธรรมและประสบการณ์ที่แตกต่างกันในแต่ละเพศ การนำความรู้ไปใช้ในบริบทการปรึกษาเชิงจิตวิทยาจึงควรมีการคำนึงถึงประเด็นดังกล่าวเช่นกัน

บรรณานุกรม

- Adler, N. E., Boyce, T., Chesney, M. A., Cohen, S., Folkman, S., Kahn, R. L., & Syme, S. L. (1994). Socioeconomic status and health: the challenge of the gradient. *American psychologist*, 49(1), 15. <https://doi.org/10.1037/0003-066X.49.1.15>
- Almeida, J., Johnson, R. M., Corliss, H. L., Molnar, B. E., & Azrael, D. (2009). Emotional distress among LGBT youth: The influence of perceived discrimination based on sexual orientation. *Journal of youth and adolescence*, 38(7), 1001-1014. <https://doi.org/10.1007/s10964-009-9397-9>
- Altemus, M., Sarvaiya, N., & Epperson, C. N. (2014). Sex differences in anxiety and depression clinical perspectives. *Frontiers in neuroendocrinology*, 35(3), 320-330. <https://doi.org/10.1016/j.yfrne.2014.05.004>
- American Psychiatric Association. (2013). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders (DSM-5)*. American Psychiatric Publishing.
- American Psychological Association. (2019). *Discrimination: What it is, and how to cope*. Retrieved 4 July 2021 from <https://www.apa.org/topics/racism-bias-discrimination/types-stress>
- Anxiety and Depression Association of America. (2018). *Anxiety & Depression Association of America. LGBTQ+ Communities* Retrieved 1 July 2021 from <https://adaa.org/lgbtq-communities>.
- Balsam, K. F., Beadnell, B., & Molina, Y. (2013). The Daily Heterosexist Experiences Questionnaire: Measuring minority stress among lesbian, gay, bisexual, and transgender adults. *Measurement and Evaluation in Counseling and Development*, 46(1), 3-25. <https://doi.org/10.1177%2F0748175612449743>
- Balsam, K. F., & Mohr, J. J. (2007). Adaptation to sexual orientation stigma: a comparison of bisexual and lesbian/gay adults. *Journal of counseling psychology*, 54(3), 306. <https://doi.org/10.1037/0022-0167.54.3.306>
- Beck, A. T. (1979). *Cognitive therapy of depression*. Guilford press.
- Beck, A. T. (2005). The current state of cognitive therapy: a 40-year retrospective. *Archives of general psychiatry*, 62(9), 953-959.

<https://doi.org/10.1001/archpsyc.62.9.953>

Björgvinsson, T., Kertz, S. J., Bigda-Peyton, J. S., McCoy, K. L., & Aderka, I. M. (2013).

Psychometric properties of the CES-D-10 in a psychiatric sample. *Assessment*, 20(4), 429-436. <https://doi.org/10.1177/1073191113481998>

Boyd, J. H., & Weissman, M. M. (1981). Epidemiology of affective disorders: A

reexamination and future directions. *Archives of general psychiatry*, 38(9), 1039-1046. <https://doi.org/10.1001/archpsyc.1981.01780340091011>

Cass, V. C. (1979). Homosexual identity formation: A theoretical model. *Journal of*

homosexuality, 4(3), 219-235. https://doi.org/10.1300/J082v04n03_01

Chodzen, G., Hidalgo, M. A., Chen, D., & Garofalo, R. (2019). Minority stress factors

associated with depression and anxiety among transgender and gender-nonconforming youth. *Journal of adolescent health*, 64(4), 467-471.

<https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2018.07.006>

Coleman, E. (1982). Developmental stages of the coming out process. *Journal of*

homosexuality, 7(2-3), 31-43. https://doi.org/10.1300/J082v07n02_06

Craney, R. S., Watson, L. B., Brownfield, J., & Flores, M. J. (2018). Bisexual women's

discriminatory experiences and psychological distress: Exploring the roles of coping and LGBTQ community connectedness. *Psychology of Sexual*

Orientation and Gender Diversity, 5(3), 324. <https://doi.org/10.1037/sgd0000276>

Delacre, M., Lakens, D., & Leys, C. (2017). Why psychologists should by default use

Welch's t-test instead of Student's t-test. *International Review of Social Psychology*, 30(1). <https://doi.org/10.5334/irsp.82>

Derrick, B., Toher, D., & White, P. (2016). Why Welch's test is Type I error robust. *The*

Quantitative Methods in Psychology, 12(1).

<https://doi.org/10.20982/tqmp.12.1.p030>

Dohrenwend, B. P. (1998). *Adversity, stress, and psychopathology*. Oxford University Press.

Dürbaum, T., & Sattler, F. A. (2020). Minority stress and mental health in lesbian, gay

male, and bisexual youths: A meta-analysis. *Journal of LGBT Youth*, 17(3), 298-314. <https://doi.org/10.1080/19361653.2019.1586615>

Feinstein, B. A., Goldfried, M. R., & Davila, J. (2012). The relationship between

- experiences of discrimination and mental health among lesbians and gay men: An examination of internalized homonegativity and rejection sensitivity as potential mechanisms. *Journal of consulting and clinical psychology*, 80(5), 917. <https://doi.org/10.1037/a0029425>
- Frost, D. M., & Meyer, I. H. (2009). Internalized homophobia and relationship quality among lesbians, gay men, and bisexuals. *Journal of counseling psychology*, 56(1), 97. <https://doi.org/10.1037/a0012844>
- Frost, D. M., & Meyer, I. H. (2012). Measuring community connectedness among diverse sexual minority populations. *Journal of sex research*, 49(1), 36-49. <https://doi.org/10.1080/00224499.2011.565427>
- Ghasemi, A., & Zahediasl, S. (2012). Normality tests for statistical analysis: a guide for non-statisticians. *International journal of endocrinology and metabolism*, 10(2), 486. <https://doi.org/10.5812/ijem.3505>
- Gilbert, P. (2007). *Psychotherapy and counselling for depression*. Sage.
- Hammen, C. (2005). Stress and depression. *Annual Review of Clinical Psychology*, 1, 293-319. <https://doi.org/10.1146/annurev.clinpsy.1.102803.143938>
- Hatzenbuehler, M. L. (2009). How does sexual minority stigma “get under the skin”? A psychological mediation framework. *Psychological bulletin*, 135(5), 707. <https://doi.org/10.1037/a0016441>
- Heim, C., Newport, D. J., Mletzko, T., Miller, A. H., & Nemeroff, C. B. (2008). The link between childhood trauma and depression: insights from HPA axis studies in humans. *Psychoneuroendocrinology*, 33(6), 693-710. <https://doi.org/10.1016/j.psyneuen.2008.03.008>
- Herek, G., & Glunt, E. K. (1995). Identity and community among gay. In *AIDS, identity, and community: The HIV epidemic and lesbians and gay men* (Vol. 2, pp. 55). Sage.
- Herek, G. M. (1994). Assessing heterosexuals' attitudes toward lesbians and gay men: A review of empirical research with the ATLG scale. In B. Greene & G. M. Herek (Eds.), *Lesbian and gay psychology: Theory, research, and clinical applications*. Sage. <https://doi.org/10.4135/9781483326757.n11>
- Herek, G. M. (2004). Beyond “homophobia”: Thinking about sexual prejudice and stigma

- in the twenty-first century. *Sexuality Research & Social Policy*, 1(2), 6-24.
<https://doi.org/10.1525/srsp.2004.1.2.6>
- Herek, G. M., Cogan, J. C., Gillis, J. R., & Glunt, E. K. (1998). Correlates of internalized homophobia in a community sample of lesbians and gay men. *Journal-Gay and Lesbian Medical Association*, 2(1), 17-26.
- Herek, G. M., Gillis, J. R., & Cogan, J. C. (1999). Psychological sequelae of hate-crime victimization among lesbian, gay, and bisexual adults. *Journal of consulting and clinical psychology*, 67(6), 945. <https://doi.org/10.1037/0022-006X.67.6.945>
- Hofstede, G. (1991). Empirical models of cultural differences. In Bleichrodt & P. J. D. Drenth (Eds.), *Contemporary Issues in Cross-Cultural Psychology* (pp. 4-20). Swets & Zeitlinger Publishers.
- Hudson, W. W., & Ricketts, W. A. (1980). A strategy for the measurement of homophobia. *Journal of homosexuality*, 5(4), 357-372.
https://doi.org/10.1300/J082v05n04_02
- Igartua, K. J., Gill, K., & Montoro, R. (2009). Internalized homophobia: A factor in depression, anxiety, and suicide in the gay and lesbian population. *Canadian Journal of Community Mental Health*, 22(2), 15-30.
<https://doi.org/10.7870/cjcmh-2003-0011>
- Jones, E. E. (1984). *Social stigma: The psychology of marked relationships*. WH Freeman.
- King, M., Semlyen, J., Tai, S. S., Killaspy, H., Osborn, D., Popelyuk, D., & Nazareth, I. (2008). A systematic review of mental disorder, suicide, and deliberate self harm in lesbian, gay and bisexual people. *BMC psychiatry*, 8(1), 1-17.
<https://doi.org/10.1186/1471-244X-8-70>
- Kittiteerasack, P., Steffen, A., & Matthews, A. (2020). The influence of minority stress on level of depression among Thai LGBT Adults. *Jurnal Keperawatan Indonesia*, 23, 74-84. <https://doi.org/10.7454/jki.v23i1.1073>
- Lazarus, R. S., & Folkman, S. (1984). *Stress, appraisal, and coping*. Springer publishing company.
- Lee, H., Park, J., Choi, B., Yi, H., & Kim, S.-S. (2019). Association between discrimination and depressive symptoms among 2,162 lesbian, gay, and bisexual adults in

- South Korea: Does community connectedness modify the association? *Journal of homosexuality*. <https://doi.org/10.1080/00918369.2019.1624456>
- Martin, J., & Dean, L. (1992). Summary of measures: Mental health effects of AIDS on at-risk homosexual men Unpublished manuscript. *Columbia University*.
- Mayfield, W. (2001). The development of an internalized homonegativity inventory for gay men. *Journal of homosexuality*, 41(2), 53-76.
https://doi.org/10.1300/J082v41n02_04
- Mays, V. M., & Cochran, S. D. (2001). Mental health correlates of perceived discrimination among lesbian, gay, and bisexual adults in the United States. *American journal of public health*, 91(11), 1869-1876.
<https://doi.org/10.2105/AJPH.91.11.1869>
- Meyer, I. H. (1995). Minority stress and mental health in gay men. *Journal of health and social behavior*, 38-56. <https://doi.org/10.2307/2137286>
- Meyer, I. H. (2003). Prejudice, social stress, and mental health in lesbian, gay, and bisexual populations: conceptual issues and research evidence. *Psychological bulletin*, 129(5), 674. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.129.5.674>
- Meyer, I. H. (2015). Resilience in the study of minority stress and health of sexual and gender minorities. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*, 2(3), 209. <https://doi.org/10.1037/sgd0000132>
- Morrison, T. G., Bishop, C., Morrison, M. A., & Parker-Taneo, K. (2016). A psychometric review of measures assessing discrimination against sexual minorities. *Journal of homosexuality*, 63(8), 1086-1126.
<https://doi.org/10.1080/00918369.2015.1117903>
- Muntaner, C., Eaton, W. W., Miech, R., & O'campo, P. (2004). Socioeconomic position and major mental disorders. *Epidemiologic reviews*, 26(1), 53-62.
<https://doi.org/10.1093/epirev/mxh001>
- National Mental Health Institution. (2022). *Major Depression*.
<https://www.nimh.nih.gov/health/statistics/major-depression>.
- Newcomb, M. E., & Mustanski, B. (2010). Internalized homophobia and internalizing mental health problems: A meta-analytic review. *Clinical psychology review*, 30(8), 1019-1029. <https://doi.org/10.1016/j.cpr.2010.07.003>

- Noh, S., Beiser, M., Kaspar, V., Hou, F., & Rummens, J. (1999). Perceived racial discrimination, depression, and coping: A study of Southeast Asian refugees in Canada. *Journal of health and social behavior*, 193-207.
<https://doi.org/10.2307/2676348>
- Pascoe, E. A., & Smart Richman, L. (2009). Perceived discrimination and health: a meta-analytic review. *Psychological bulletin*, 135(4), 531.
<https://doi.org/10.1037/a0016059>
- Peterson, C., & Seligman, M. E. (1984). Causal explanations as a risk factor for depression: theory and evidence. *Psychological review*, 91(3), 347.
<https://doi.org/10.1037/0033-295X.91.3.347>
- Peterson, J. L., Folkman, S., & Bakeman, R. (1996). Stress, coping, HIV status, psychosocial resources, and depressive mood in African American gay, bisexual, and heterosexual men. *American journal of community psychology*, 24(4), 461-487. <https://doi.org/10.1007/BF02506793>
- Pettigrew, T. F. (1967). Social evaluation theory: Convergences and applications. Nebraska symposium on motivation,
- Puckett, J. A., Levitt, H. M., Horne, S. G., & Hayes-Skelton, S. A. (2015). Internalized heterosexism and psychological distress: The mediating roles of self-criticism and community connectedness. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*, 2(4), 426. <https://doi.org/10.1037/sgd0000123>
- Radloff, L. S. (1977). The CES-D scale: A self-report depression scale for research in the general population. *Applied psychological measurement*, 1(3), 385-401.
<https://doi.org/10.1177/014662167700100306>
- Rashid, T., & Haider, I. (2008). Life events and depression. *Annals of Punjab Medical College (APMC)*, 2(1), 11-16.
- Roberts, N. L., Mountjoy-Venning, W. C., Anjomshoa, M., Banoub, J. A. M., & Yasin, Y. J. (2019). GBD 2017 Disease and Injury Incidence and Prevalence Collaborators. Global, regional, and national incidence, prevalence, and years lived with disability for 354 diseases and injuries for 195 countries and territories, 1990-2017: a systematic analysis for the Global Burden of Disease Study. *Lancet*, 393(10190). [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(18\)32279-7](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(18)32279-7)

- Shidlo, A. (1994). Internalized homophobia: Conceptual and empirical issues in measurement. Some of the information in this chapter was presented at the meeting of the American Psychological Assn, New York, 1987.,
- Stall, R., Pollack, L., Mills, T. C., Martin, J. N., Osmond, D., Paul, J., Binson, D., Coates, T. J., & Catania, J. A. (2001). Use of antiretroviral therapies among HIV-infected men who have sex with men: a household-based sample of 4 major American cities. *American journal of public health, 91*(5), 767.
<https://doi.org/10.2105/ajph.91.5.767>
- Sullivan, P. F., Neale, M. C., & Kendler, K. S. (2000). Genetic epidemiology of major depression: review and meta-analysis. *American journal of psychiatry, 157*(10), 1552-1562. <https://doi.org/10.1176/appi.ajp.157.10.1552>
- Szymanski, D. M. (2005). Heterosexism and sexism as correlates of psychological distress in lesbians. *Journal of Counseling & Development, 83*(3), 355-360.
<https://doi.org/10.1002/j.1556-6678.2005.tb00355.x>
- Szymanski, D. M., & Chung, Y. B. (2003). Feminist attitudes and coping resources as correlates of lesbian internalized heterosexism. *Feminism & Psychology, 13*(3), 369-389. <https://doi.org/10.1177/0959353503013003008>
- Szymanski, D. M., Kashubeck-West, S., & Meyer, J. (2008). Internalized heterosexism: Measurement, psychosocial correlates, and research directions. *The Counseling Psychologist, 36*(4), 525-574. <https://doi.org/10.1177/0011000007309489>
- Szymanski, D. M., & Owens, G. P. (2009). Group-level coping as a moderator between heterosexism and sexism and psychological distress in sexual minority women. *Psychology of Women Quarterly, 33*(2), 197-205. <https://doi.org/10.1111/j.1471-6402.2009.01489.x>
- Thoits, P. A. (2013). Self, identity, stress, and mental health. In *Handbook of the sociology of mental health* (pp. 357-377). Springer.
- UNDP, U. (2014). Being LGBT in Asia: Thailand country report. *UNDP Asia-Pacific Regional Centre: Bangkok, Thailand.*
- Walch, S. E., Ngamake, S. T., Bovornusvakool, W., & Walker, S. V. (2016). Discrimination, internalized homophobia, and concealment in sexual minority physical and mental health. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity, 3*(1), 37.

<https://doi.org/10.1037/sgd0000146>

Wang, J., Nansel, T. R., & Iannotti, R. J. (2011). Cyber and traditional bullying: Differential association with depression. *Journal of adolescent health, 48*(4), 415-417.

<https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2010.07.012>

Weinberg, S. (1972). Gravitation and cosmology: principles and applications of the general theory of relativity.

Wheaton, B. (1985). Models for the stress-buffering functions of coping resources.

Journal of health and social behavior, 352-364. <https://doi.org/10.2307/2136658>

จตุพร ทองสัมฤทธิ์. (2554). ผลของโปรแกรมกลุ่มการสนับสนุนและให้ความรู้แบบกลุ่มต่อภาวะซึมเศร้าในสตรีวัยใกล้หมดประจำเดือน วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.]

ดวงใจ กสานติกุล. (2542). โรคซึมเศร้าและโรคอารมณ์ผิดปกติ รักษาหายได้. นำอักษรการพิมพ์.

นันทิรา หงษ์ศรีสุวรรณ. (2559). ภาวะซึมเศร้า Depression. วารสาร มจร.วิชาการ, 19(38), 105-117.

ปรีศ กิตติธีระ ศักดิ์. (2562). แบบจำลองความเครียดในคนกลุ่ม น้อย: กรอบแนวคิด ของภาวะเสี่ยงทาง สุขภาพจิต ในคน กลุ่มน้อยทางเพศและเพศภาวะ. วารสารการพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต, 33(1), 1-17.

พิชัย อัญญสกุล และ ศิริไชย หงษ์สงวนศรี. (2558). โรคซึมเศร้า. In มาโนช หล่อตระกูล และ ปราโมทย์ สุคนิษฐ์ (Ed.), จิตเวชศาสตร์ รามาธิบดี. ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล.

ภาณุ สหัสสานนท์. (2558). ผลของกลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแนวปัญญาพฤติกรรมนิยมที่มีศิลปะเป็นสื่อต่อภาวะซึมเศร้าและความร่วมมือในการรับประทานยาต้านไวรัสในชายรักชายผู้ติดเชื้อเอชไอวี วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการปรึกษา คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.].

<http://doi.org/10.14457/CU.the.2015.815>

รัตนกร รัตนสิริ. (2556). ผลของกลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยาเพื่อยืนยันความเป็นตัวตนของชายรักชายต่อความรู้สึกต่อค่าจากการรักเพศเดียวกันของชายรักชาย วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาจิตวิทยาการปรึกษา คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.]. <http://doi.org/10.14457/CU.the.2013.112>

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข HDC. ข้อมูลรายงานการเข้าถึงบริการโรคซึมเศร้า. <https://hdcservice.moph.go.th/>

อดิศร จันทร์สุข, Freeman, Ojanen, นรุตม์ ศุภวรรณกุล, รณภูมิ สามัคคีคารมย์, สกล โสภิตอาชาศักดิ์ และ สุมาลี โตกทอง. . (2564). โครงการพัฒนาข้อเสนอแนะต่อการพัฒนารูปแบบและระบบการสนับสนุนสมาชิกครอบครัว เพื่อน คู่ชีวิต และ ผู้ให้บริการสุขภาพเพื่อส่งเสริมสุขภาพของประชากรกลุ่มความหลากหลายทางเพศ. คณะวิทยาการเรียนรู้และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อธิวัฒน์ ยิ่งสูง. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างความละเอียดต่อตนเอง ความเมตตากรุณาต่อตนเอง สติ และปัญหาด้าน

จิตใจของนิสิตระดับปริญญาตรี วิทยาลัยนพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการปรึกษา คณะจิตวิทยา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย]. <http://doi.org/10.14457/CU.the.2019.29>
อรพรรณ ลือบุญรัชชัย. (2553). การให้คำปรึกษาทางสุขภาพ. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

ผลการตรวจสอบและวิเคราะห์คุณภาพของมาตรวัดที่ใช้ในงานวิจัยในชั้นพัฒนามาตรวัด

ในชั้นพัฒนามาตรวัด ผู้วิจัยได้นำมาตรวัดจำนวน 3 มาตรวัด ได้แก่ มาตรวัดประสพการณ์ การถูกกีดกัน มาตรวัดการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน และ มาตรวัดความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชน มาแปลเป็นฉบับภาษาไทยโดยตัวผู้วิจัยเอง และผ่าน กระบวนการแปลย้อนกลับ (Back translation) เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ดังตารางที่ ก11, ก12, และ ก13 รวมถึงตรวจสอบภาษาและการใช้ในบริบทข้ามวัฒนธรรม ดังตารางที่ ก14 โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญทางจิตวิทยาและภาษาอังกฤษ ได้แก่

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษยา พิสิทธิ์สังขการ ผู้แปลย้อนกลับ
2. Dr. Richard Wellauer ผู้ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา
3. อาจารย์ ดร. พูลทรัพย์ อารีกิจ ผู้ตรวจสอบภาษาและการใช้ในบริบทข้ามวัฒนธรรม

หลังจากได้ตรวจสอบความเหมาะสมทางภาษาและภาวะสันนิษฐานร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา แล้ว ผู้วิจัยได้นำมาตรวัดทั้งสามมาประกอบกับมาตรวัดภาวะซึมเศร้าและแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ไปทดลองใช้ครั้งที่ 1 กับผู้ที่มีความตั้งใจต่อเพศเดียวกันและมีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 61 คน จากนั้นนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อ (Corrected Item-Total Correlation: CITC) และ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) เพื่อตรวจสอบความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในของมาตรวัด ทั้งสอง พบผลดังตารางที่ ก15, ก16, ก17, และ ก18

ตารางที่ ก11

การเปลี่ยนแปลงกลับมาตราวัดประสบการณ์การถูกกีดกัน

ข้อ	ข้อกระหังจากมาตรวัดเดิม	ข้อกระหังที่แปลเป็นภาษาไทย	ข้อกระหังที่ผ่านการเปลี่ยนกลับ	ทิศทาง	คะแนน ความ ตรง (-1, 0, 1)
	How much has this problem distressed or bothered you during the past 12 months? using the following response categories 0 = did not happen/not applicable to me, 1 = it happened, and it bothered me NOT AT ALL, 2 = it happened, and it bothered me A LITTLE BIT, 3 = it happened, and it bothered me MODERATELY, 4 = it happened, and it bothered me QUITE A BIT, 5 = it happened, and it bothered me EXTREMELY.	โปรดพิจารณาเหตุการณ์ในแต่ละข้อ และประเมินว่าในระยะเวลา 12 เดือนที่ผ่านมา คุณรู้สึกทุกข์ใจหรือถูกรบกวนจากเหตุการณ์ดังกล่าวมากน้อยเพียงใด 0 หมายถึง ไม่เคยประสบเหตุการณ์นี้ 1 หมายถึง เคยประสบเหตุการณ์นี้แต่ไม่เต็มใจ 2 หมายถึง เคยประสบเหตุการณ์นี้และมีรบกวนใจเล็กน้อย 3 หมายถึง เคยประสบเหตุการณ์นี้และมีรบกวนใจปานกลาง 4 หมายถึง เคยประสบเหตุการณ์นี้และมีรบกวนใจค่อนข้างมาก 5 หมายถึง เคยประสบเหตุการณ์นี้และมีรบกวนใจอย่างมาก	Please consider each statement and evaluate how much distressed/or disturbed you feel from each incident during the past 12 month, with: 0: You never came across the incident; 1: You came across the incident but it did not disturb you; 2) You came across the incident and it disturbed you a bit; 3) You came across the incident and it moderately disturbed you; 4) You came across the	0	1

		5 หมายถึง เคยประสบเหตุการณ์นี้และมัน รบกวนใจอย่างมาก	incident and it quite disturbed you; 3) You came across the incident and it disturbed you a great deal.		
D1	Being called names such as "fag" or "dyke"	ถูกเรียกด้วยคำเรียกที่หยาบคายหรือไม่ให้เกียรติ เช่น ผิดเพศ สายเหลือง อีทอม	Being labeled with rude or degrading names such as queer, faggot, dyke.	+	1
D2	People staring at you when you are out in public because you are LGBT	ผู้คนจ้องมองมาที่คุณเมื่อคุณอยู่ในที่สาธารณะ เพราะคุณเป็นผู้มีความหลากหลายทางเพศ	Being stared in the public areas for being homosexual.	+	1
D3	Being verbally harassed by strangers because you are LGBT	ถูกคุกคามทางวาจาโดยคนแปลกหน้าเนื่องจาก คุณเป็นผู้มีความหลากหลายทางเพศ	Being verbally harassed for being homosexual.	+	1
D4	Being verbally harassed by people you know because you are LGBT	ถูกคุกคามทางวาจาโดยคนรู้จักเนื่องจากคุณเป็นผู้ มีความหลากหลายทางเพศ	Being verbally harassed by acquaintances for being homosexual.	+	1
D5	Being treated unfairly in stores or restaurants because you are LGBT	ถูกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมในร้านค้าหรือ ร้านอาหารเนื่องจากคุณเป็นผู้มีความหลากหลาย ทางเพศ	Being treated unfairly in a shop or a restaurant for being homosexual.	+	1
D6	People laughing at you or making jokes	ผู้คนหัวเราะเยาะหรือทำให้คุณเป็นตัวตลก	Being laughed at or made fun of	+	1

at your expense because you are LGBT	เนื่องจากคุณผู้มีความหลากหลายทางเพศ	for being homosexual.		

ตารางที่ ก12

การเปลี่ยนแปลงมาตราวัดการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน

ข้อ	ข้อกระทบจากมาตรวัดเดิม	ข้อกระทบที่แปลเป็นภาษาไทย	ข้อกระทบที่ผ่านการเปลี่ยนแปลง	ทิศทาง	คะแนน ความ ตรง (-1, 0, 1)
I1	I often feel it best to avoid personal or social involvement with other gay/lesbian/bisexual.	ฉันมักจะรู้สึกว่าเป็นเป็นการดีที่สุดที่จะหลีกเลี่ยงการเกี่ยวข้องกับคนรักเพศเดียวกัน/คนรักสองเพศคนอื่น ๆ ทั้งในชีวิตส่วนตัวและในสังคม	I feel it is best to avoid interacting/being related to homosexual/bisexual people both in personal and social lives.	+	1
I2	I have tried to stop being attracted to men/women in general.	ฉันพยายามที่จะหยุดความรู้สึกดึงดูดต่อคนเพศเดียวกัน	I try to stop feeling attracted to people of my gender.	+	1
I3	If someone offered me the chance to be completely heterosexual, I would accept the chance.	หากมีคนหยิบยื่นโอกาสที่ฉันจะได้เป็นคนรักต่างเพศอย่างสมบูรณ์ให้ ฉันจะรับโอกาสนั้น	If I am granted an opportunity to become completely heterosexual, I will take it.	+	1
I4	I wish I weren't gay/lesbian/bisexual.	ฉันหวังให้ตัวเองไม่เป็นคนรักเพศเดียวกัน	I wish I had not been	+	1

			homosexual.		
I5	I feel alienated from myself because of being gay/lesbian/bisexual.	ฉันรู้สึกแปลกแยกจากตัวเองเนื่องจากความรักเพศเดียวกัน	I feel alienated from myself due to my homosexuality.	+	1
I6	I wish that I could develop more erotic feelings about women/men.	ฉันหวังว่าฉันจะสามารถมีความรู้สึกทางเพศต่อเพศตรงข้ามได้มากกว่าที่เป็นอยู่	I wish I would feel more sexually attracted to people the opposite sex (than I do now).	+	1
I7	I feel that being gay/lesbian/bisexual is a personal shortcoming for me.	ฉันรู้สึกว่าการรักเพศเดียวกันเป็นปมด้อยในชีวิตของฉัน	I feel that my homosexuality is a limitation in my life.	+	1
I8	I would like to get professional help in order to change my sexual orientation from gay/lesbian/bisexual to straight.	ฉันต้องการที่จะได้รับความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญในการเปลี่ยนแปลงเพศวิถีของฉันจากการรักเพศเดียวกัน/รักสองเพศไปเป็นรักต่างเพศ	I want to obtain help from experts to change my sexual orientation from homosexuality/bisexuality to heterosexuality.	+	1
I9	I have tried to become more sexually attracted to women/men.	ฉันพยายามที่จะรู้สึกดึงดูดกับคนต่างเพศให้มากขึ้น	I try to feel more attracted to people of the opposite sex (than I do now).	+	1

ในมาตราวัดต้นฉบับจะมีการใช้คำที่ระบุถึงเพศอย่างจำเพาะเจาะจง (เกย์ เลสเบียน ไปเซ็กชวล ผู้ชาย ผู้หญิง) และมีการแยกแบบสอบถามสำหรับคนกลุ่มน้อยทางเพศวิถีที่เป็นเพศชาย (เกย์และไปเซ็กชวลชาย) กับเพศหญิง (เลสเบียนและไปเซ็กชวลหญิง) อย่างไรก็ตาม ข้อจำกัดในการเก็บข้อมูลผ่านช่องทาง

ออนไลน์ เพื่อความกระชับ และในการศึกษาปัจจุบันยังมีกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ที่มีความตึงเครียดต่อคนเพศเดียวกัน ซึ่งคนบางส่วนในกลุ่มนี้อาจไม่ได้นิยามว่าตนเองเป็นเกย์ เลสเบียน หรือ ไปเช็กชวล ผู้วิจัยจึงพิจารณาร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาในการใช้คำที่เป็นกลาง (เช่น คนรักเพศเดียวกัน คนต่างเพศ คนเพศตรงข้าม) มาทดแทนคำเดิม

ตารางที่ ก13

การแปลย้อนกลับมาตราวัดความรู้ลึกเชื่อมโยงกับชุมชน

ข้อ	ข้อกระทงจากมาตรวัดเดิม	ข้อกระทงที่แปลเป็นภาษาไทย	ข้อกระทงที่ผ่านการแปลย้อนกลับ	ทิศทาง	คะแนน ความ ตรง (-1, 0, 1)
	These are questions about the LGBT community of New York City. By LGBT community, I don't mean any particular neighborhood or social group, but in general, groups of gay men, bisexual men and women, lesbians, and transgender individuals. Participants were then read aloud the eight items and asked the degree to	คำถามส่วนนี้เป็นคำถามเกี่ยวกับสังคม LGBT โดยคำว่าสังคม LGBT ในที่นี่ไม่ได้หมายถึงกลุ่มสังคมหรือชุมชนใดแต่เป็นการเฉพาะเจาะจง แต่หมายถึงความถึงกลุ่มของเกย์ เลสเบียน ไปเช็กชวล และบุคคลข้ามเพศทั่วไป โปรดพิจารณาข้อความในแต่ละข้อและประเมินว่าคุณเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวมากน้อยเพียงใด โดยที่ 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย	This part of the questions is relevant to individuals with homosexuality, not specifying/without referring specifically to a certain social group or community. However, these individuals include those who are gays, lesbians, bisexuals, and transgenders in general.	0	1

which they agreed with each item on a scale ranging from 1 (disagree strongly) to 4 (agree strongly)	3 หมายถึง เห็นด้วย 4 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง	Please consider each statement and evaluate how much you agree with each statement, with 1 means strongly disagree; 2 means disagree; 3 means agree; 4 means strongly agree.		
C1 You feel you're a part of LGBT community	คุณรู้สึกว่าตัวเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม LGBT	You feel you are a part of the LGBT community.	+	1
C2 Participating in LGBT community is a positive thing for you.	การเข้าร่วมกับสังคม LGBT เป็นเรื่องทางบวกสำหรับคุณ	Participating with/grouping with those with LGBT community is a positive issue for you.	+	1
C3 You feel a bond with the LGBT community.	คุณรู้สึกถึงความเชื่อมโยงกับสังคม LGBT	You feel connected with the LGBT community.	+	1
C4 You are proud of LGBT community.	คุณรู้สึกภาคภูมิใจในสังคม LGBT	You feel proud of the LGBT community.	+	1
C5 It is important for you to be politically active in LGBT community.	การมีส่วนร่วมในการเคลื่อนไหวทางการเมืองในสังคม LGBT เป็นสิ่งสำคัญสำหรับคุณ	Participating in political movements with those with homosexuality is important for	+	1

C6	If we work together, gay, bisexual, and lesbian people can solve problems in LGBT community.	หากเกย์ ไบเซ็กชวล และเลสเบียนร่วมมือกัน จะช่วยแก้ปัญหาของสังคม LGBT ได้	you. If gays, bisexual, and lesbians collaborate, they will help resolve problems for the LGBT community.	+	1
C7	You really feel that any problems faced by LGBT community are also your own problems.	คุณรู้สึกว่ามีปัญหาใด ๆ ของสังคม LGBT เป็นปัญหาของคุณเช่นกัน	You feel that any problems for the LGBT community are also your problems.	+	1
C8	You feel a bond with other [same gender similar others]	คุณรู้สึกถึงความเชื่อมโยงกับคนรักเพศเดียวกัน/คนรักสองเพศคนอื่น ๆ	You feel connected with others who are homosexual/bisexual.	+	1

ตารางที่ ก14

ข้อกระทงที่มีการปรับปรุงด้านภาษาและการใช้ในบริบทข้ามวัฒนธรรม

ข้อ	ข้อกระทงที่แปลเป็นภาษาไทย	ข้อกระทงภาษาหลังการปรับปรุง	จุดที่ปรับปรุง
D1	ถูกเรียกด้วยคำเรียกที่หยาบคายหรือไม่ให้เกียรติ เช่น ผิดเพศ สายเหยถลิ่ง อีทอม	คุณถูกเรียกด้วยคำเรียกที่หยาบคายหรือไม่ให้เกียรติ เช่น ผิดเพศ สายเหยถลิ่ง อีทอม	เพิ่มประธานที่ต้นประโยค รวมถึงปรับภาษาเพื่อความกระชับและเข้าใจง่าย
D2	ผู้คนจ้องมองมาที่คุณเมื่อคุณอยู่ในที่สาธารณะ เพราะคุณเป็นผู้มีความหลากหลายทางเพศ	ผู้คนจ้องมองมาที่คุณเมื่อคุณอยู่ในที่สาธารณะ เพราะว่าคุณเป็น LGBT	เพิ่มประธานที่ต้นประโยค รวมถึงปรับภาษาเพื่อความกระชับและเข้าใจง่าย
D3	ถูกคุกคามทางวาจาโดยคนแปลกหน้าเนื่องจากคุณเป็นผู้มีความหลากหลายทางเพศ	คุณถูกคนแปลกหน้าคุกคามด้วยวาจา เพราะว่าคุณเป็น LGBT	เพิ่มประธานที่ต้นประโยค รวมถึงปรับภาษาเพื่อความกระชับและเข้าใจง่าย
D4	ถูกคุกคามทางวาจาโดยคนรู้จักเนื่องจากคุณเป็นผู้มีความหลากหลายทางเพศ	คุณถูกคนรู้จักคุกคามด้วยวาจา เพราะว่าคุณเป็น LGBT	เพิ่มประธานที่ต้นประโยค รวมถึงปรับภาษาเพื่อความกระชับและเข้าใจง่าย
D5	ถูกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมในร้านค้าหรือร้านอาหารเนื่องจากคุณเป็นผู้มีความหลากหลายทางเพศ	คุณถูกเลือกปฏิบัติในการให้บริการ จากร้านค้า หรือร้านอาหาร เพราะว่าคุณเป็น LGBT	เพิ่มประธานที่ต้นประโยค รวมถึงปรับภาษาเพื่อความกระชับและเข้าใจง่าย
D6	ผู้คนหัวเราะเยาะหรือทำให้คุณเป็นตัวตลก เนื่องจากคุณผู้มีความหลากหลายทางเพศ	ผู้คนหัวเราะเยาะ หรือทำให้คุณเป็นตัวตลก เพราะว่าคุณเป็น LGBT	เพิ่มประธานที่ต้นประโยค รวมถึงปรับภาษาเพื่อความกระชับและเข้าใจง่าย
I1	ฉันมักจะรู้สึกวามันเป็นการดีที่สุดที่จะหลีกเลี่ยงการเกี่ยวข้องกับคนรักเพศเดียวกัน/คนรักสอง	ฉันมักจะรู้สึกวามันเป็นการดีที่สุดที่จะหลีกเลี่ยงการข้องเกี่ยวกับคนรักเพศเดียวกันหรือคนที่รักสอง	ปรับการใช้คำเพื่อความเข้าใจของผู้อ่าน

	เพศคนอื่น ๆ ทั้งในชีวิตส่วนตัวและในสังคม	เพศคนอื่น ๆ ไม่ว่าจะในชีวิตส่วนตัวหรือในสังคม	
13	หากมีคนหยิบบีนโอกาส์ที่ฉันจะไม่ได้เป็นคนรักต่างเพศอย่างสมบูรณ์ให้ ฉันจะรับโอกาส์นั้น	หากมีโอกาส์ให้ฉันได้เป็นคนคนที่รักเพศตรงข้ามอย่างสมบูรณ์ ฉันจะรับโอกาส์นั้น	ตัดคำว่า 'ใคร' ออกเพื่อลดความสับสนและให้สนใจที่ใจความหลักที่โอกาส์ในการเป็นคนที่ยกต่างเพศ รวมถึงเปลี่ยนมาใช้คำว่า 'คนที่รักเพศตรงข้าม' แทน 'คนรักต่างเพศ' เพื่อความเข้าใจง่ายและไม่สับสน
16	ฉันหวังว่าฉันจะสามารถมีความรู้สึกทางเพศต่อเพศตรงข้ามได้มากขึ้น	ฉันหวังว่าฉันจะสามารถมีความรู้สึกทางเพศต่อเพศตรงข้ามได้มากขึ้น	เปลี่ยนมาใช้คำว่า 'คนที่รักเพศตรงข้าม' แทน 'คนรักต่างเพศ' เพื่อความเข้าใจง่ายและไม่สับสน
19	ฉันพยายามที่จะรู้สึกดีดังคู่กับคนต่างเพศให้มากขึ้น	ฉันพยายามที่จะรู้สึกดีดังคู่กับเพศตรงข้ามให้มากขึ้น	เปลี่ยนมาใช้คำว่า 'คนที่รักเพศตรงข้าม' แทน 'คนรักต่างเพศ' เพื่อความเข้าใจง่ายและไม่สับสน
C3	คุณรู้สึกถึงความเชื่อมโยงกับสังคม LGBT	คุณรู้สึกถึงความเชื่อมโยงระหว่างตัวคุณกับสังคม LGBT	เพิ่มประธานลงในประโยค เพื่อความชัดเจนยิ่งขึ้น
C5	การมีส่วนร่วมในการเคลื่อนไหวทางการเมืองสังคม LGBT เป็นสิ่งสำคัญสำหรับคุณ	การมีส่วนร่วมในการเคลื่อนไหวทางการเมืองกับสังคม LGBT (เช่น การณรงค์เพื่อรักษาสีทิวทัศน์ของ LGBT) เป็นสิ่งสำคัญสำหรับคุณ	เปลี่ยนคำบุพบทและเพิ่มตัวอย่าง เพื่อเพิ่มความเข้าใจให้ผู้อ่าน

ตารางที่ ก15

ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในของมาตรวัดประสบการณ์การถูกกีดกัน

ข้อ	ทิศทาง	ทดลองใช้ครั้งที่ 1 (N = 61)	
		CITC	ผ่านเกณฑ์
D1	+	0.693	✓
D2	+	0.437	✓
D3	+	0.731	✓
D4	+	0.788	✓
D5	+	0.477	✓
D6	+	0.683	✓
α		0.849	ดี

ตารางที่ ก16

ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในมาตรวัดการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน

ข้อ	ทิศทาง	ทดลองใช้ครั้งที่ 1 (N = 61)	
		CITC	ผ่านเกณฑ์
I1	+	0.544	✓
I2	+	0.608	✓
I3	+	0.484	✓
I4	+	0.697	✓
I5	+	0.524	✓
I6	+	0.514	✓
I7	+	0.569	✓
I8	+	0.364	✓
I9	+	0.426	✓
α		0.808	ดี

ตารางที่ ก17

ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในของมาตรวัดความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชน

ข้อ	ทิศทาง	ทดลองใช้ครั้งที่ 1 (N = 61)	
		CITC	ผ่านเกณฑ์
C1	+	0.710	✓
C2	+	0.567	✓
C3	+	0.739	✓
C4	+	0.720	✓
C5	+	0.620	✓
C6	+	0.439	✓
C7	+	0.697	✓
C8	+	0.755	✓
α		0.884	ดี

ตารางที่ ก18

ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในของมาตรวัดภาวะซึมเศร้า

ข้อ	ทิศทาง	ทดลองใช้ครั้งที่ 1 (N = 61)	
		CITC	ผ่านเกณฑ์
S1	+	0.549	✓
S2	+	0.569	✓
S3	+	0.690	✓
S4	+	0.603	✓
S5	-	0.306	✓
S6	+	0.540	✓
S7	+	0.257	✓
S8	-	0.487	✓
S9	+	0.535	✓
S10	+	0.689	✓
α		0.829	ดี

จากการทดลองใช้ พบว่าค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ของมาตรวัดประสบการณ์การถูกกีดกัน มาตรวัดการรับเอามุมมองทางลบต่อการรักเพศเดียวกันมาเป็นส่วนหนึ่งของตน มาตรวัดความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชน อยู่ในระดับดี ($\alpha = 0.849, 0.808, 0.884, \text{ และ } 0.829$ ตามลำดับ) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อ (Corrected Item-Total Correlation: CITC) ของข้อคำถามทุกข้อผ่านเกณฑ์ระดับนัยสำคัญ .05 ($r > 0.2108$) ผู้วิจัยจึงพิจารณาใช้มาตรวัด 4 มาตรวัด โดยมีข้อคำถาม 6, 9, 8, และ 10 ข้อตามลำดับ รวมทั้งหมดเป็น 33 ข้อเช่นเดิม

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เอกสารข้อมูลสำหรับผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยและหนังสือแสดงความยินยอมเข้าร่วมการวิจัย

แบบสอบถามนี้สร้างขึ้นโดยนิตินิทัศน์ของหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา
แขนงวิชาจิตวิทยาการปรึกษา คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์
ที่ศึกษาเกี่ยวกับประสบการณ์และสภาวะทางจิตใจในแง่มุมต่าง ๆ ของผู้ที่มีความรู้สึกรักหรือดึงดูด
ทางเพศต่อเพศเดียวกัน ในส่วนนี้จะป็นรายละเอียดของการวิจัยและสิทธิของผู้เข้าร่วมการวิจัย โปรด
อ่านอย่างละเอียดก่อนให้ความยินยอมเข้าร่วมการวิจัย และหากมีข้อสงสัย โปรดสอบถามเพิ่มเติม
จากผู้วิจัยได้ตลอดเวลา โดยคุณสามารถติดต่อมายังผู้วิจัยหลัก นางสาวณัชชา ศรีพิบูลพานิช
โทรศัพท์: 087-507-8351 E-mail: nutcha.spn@gmail.com

คำตอบของคุณที่รวบรวมผ่านแบบสอบถามนี้จะถูกรักษาเป็นความลับ ถูกเข้ารหัสเพื่อรักษา
ความปลอดภัยของข้อมูลและมีเพียงผู้วิจัยที่เข้าถึงได้ จะไม่มีการวิเคราะห์และนำเสนอผลของคำตอบ
ในรายบุคคล มีเพียงการนำเสนอผลในภาพรวมเท่านั้น ข้อมูลจะไม่ถูกนำไปใช้ประโยชน์อื่นใดนอกจาก
เพื่อการศึกษาวิจัย และเมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการวิจัยแล้ว ข้อมูลที่สามารถระบุตัวตนของคุณได้จะถูก
ลบทั้งหมด

หากคุณเกิดความรู้สึกไม่สะดวกใจในระหว่างตอบแบบสอบถาม คุณสามารถยุติและถอนตัว
ออกจากการเป็นผู้เข้าร่วมงานวิจัยนี้ได้ทุกเมื่อ โดยไม่ต้องแจ้งผู้วิจัยก่อนและจะไม่มีผลกระทบใดกับ
คุณทั้งสิ้น

แบบสอบถามนี้ใช้เวลาในการตอบประมาณ 10-15 นาที และแบ่งออกเป็น 5 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป จำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบวัดการเปิดรับมุมมองต่อการรักเพศเดียวกัน จำนวน 9 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบวัดประสบการณ์การถูกกีดกัน จำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 4 แบบวัดสภาวะอารมณ์ จำนวน 10 ข้อ

ส่วนที่ 5 แบบวัดความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชน จำนวน 8 ข้อ

สิ่งสำคัญที่ควรทราบก่อนเข้าร่วมการวิจัย

แบบสอบถามจะมีข้อความที่ให้คุณได้ทบทวนประสบการณ์การถูกกีดกันจากการเป็นผู้ที่มีความดีดุดต่อเพศเดียวกัน มุมมองต่อการรักเพศเดียวกัน และอารมณ์ความรู้สึกของคุณ จึงมีความเป็นไปได้ที่จะเกิดความคิดหรือความรู้สึกทางลบ (เช่น ไม่สบายใจ อึดอัด โกรธ เศร้า) ในระหว่างตอบหรือหลังตอบแบบสอบถาม ดังนั้น หากผู้เข้าร่วมการวิจัยรู้สึกไม่สะดวกใจในประเด็นดังกล่าวหรือในระหว่างการตอบแบบสอบถาม คุณมีสิทธิ์ที่จะหยุดตอบแบบสอบถามและถอนตัวออกจากการเป็นผู้เข้าร่วมงานวิจัยนี้ได้ทุกเมื่อ โดยไม่ต้องแจ้งผู้วิจัยก่อนและจะไม่มีผลกระทบใดกับคุณทั้งสิ้น

หากความคิดและอารมณ์ความรู้สึกนั้นยังติดค้างและมีผลกระทบกับคุณ โปรดติดต่อกลับมายังผู้วิจัยตามช่องทางที่ได้ระบุไว้ข้างต้น และผู้วิจัยขอแนะนำแหล่งสนับสนุนทางจิตใจเบื้องต้นที่ให้บริการปรึกษาปัญหาผ่านทางโทรศัพท์โดยไม่มีค่าใช้จ่าย เพื่อเป็นทางเลือกหากคุณต้องการการสนับสนุนเพิ่มเติมในการรับมือกับความรู้สึกทางลบจากการเข้าร่วมการวิจัยนี้

- สายด่วนสุขภาพจิต โทร 1323 โดยกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข
- สายด่วนเสมาริตันส์ โทร 02-713-6793 โดยสมาคมเสมาริตันส์แห่งประเทศไทย

คุณสมบัติของผู้เข้าร่วมการวิจัย

ผู้วิจัยได้ประชาสัมพันธ์การวิจัยนี้ผ่านช่องทางออนไลน์และสื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ เพื่อเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายของงานวิจัยจำนวน 160 คน โดยผู้ที่มีคุณสมบัติครบทั้ง 3 ข้อนี้ จึงจะสามารถเป็นผู้เข้าร่วมการวิจัยนี้ได้ ได้แก่

- (1) ผู้เข้าร่วมวิจัยมีอายุ 18 ปีขึ้นไป
- (2) ผู้เข้าร่วมวิจัยมีความรู้สึกรักหรือความดีดุดต่อเพศเดียวกัน
- (3) สนใจเข้าร่วมการวิจัยและยินดีให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

คุณสามารถให้ความยินยอมและตอบคำถามคัดกรองด้านล่าง เพื่อตรวจสอบคุณสมบัติในการเข้าร่วมการวิจัย หากคุณมีคุณสมบัติครบถ้วน ระบบจะนำคุณไปยังแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปและแบบสอบถามอื่น ๆ ตามลำดับ แต่หากคุณขาดคุณสมบัติประการใดประการหนึ่ง ระบบจะนำส่งแบบฟอร์มโดยที่คุณไม่ต้องตอบคำถามใดเพิ่มเติม

ผู้เข้าร่วมการวิจัยที่ตอบแบบสอบถามอย่างครบถ้วนสมบูรณ์มีสิทธิ์เข้าร่วมการสุ่มรางวัล บัตรของขวัญดิจิทัลแกร็บกิฟต์ (GrabGifts) สำหรับการใช้บริการสั่งอาหารบนแอปพลิเคชันแกร็บ (Grab) มูลค่า 200 บาท จำนวน 10 รางวัล (มีโอกาสดำเนินการรับท่านละ 1 รางวัล) เพื่อเป็นการแสดงความขอบคุณจากผู้วิจัยและตอบแทนที่คุณได้สละเวลาอันมีค่าของคุณเพื่อเข้าร่วมการวิจัยนี้

หลังจากได้กลุ่มเป้าหมายครบตามจำนวน การสุ่มรางวัลจะเกิดขึ้นในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2565 ผู้วิจัยจะติดต่อไปยังผู้ที่ได้รับรางวัลผ่านทางอีเมลล์ (ซึ่งจะมีให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยกรอกในตอนท้ายของแบบสอบถาม) โดยคุณสามารถเลือกที่จะกรอกอีเมลล์และเข้าร่วมการสุ่มนี้หรือไม่ก็ได้ เมื่อมีการยืนยันตัวตนผู้ที่ได้รับรางวัลแล้ว ผู้วิจัยจะจัดส่งบัตรของขวัญดิจิทัลไปตามอีเมลล์ผู้ที่ได้รับรางวัล (บัตรของขวัญมีอายุ 3 เดือนนับจากวันที่ได้รับ) อย่างไรก็ตาม หากคุณขาดคุณสมบัติและไม่ได้เข้าร่วมการวิจัยทั้งหมด คุณจะไม่ได้รับสิทธิ์ในการเข้าร่วมการสุ่มรางวัลของงานวิจัยนี้

หากต้องการทราบรายละเอียดหรือผลของการสุ่มรางวัล สามารถติดต่อมายังผู้วิจัยได้ตามช่องทางที่ระบุไว้ข้างต้น

ประโยชน์ของงานวิจัย

คุณจะไม่ได้รับประโยชน์โดยตรงจากการเข้าร่วมงานวิจัยครั้งนี้ อย่างไรก็ตาม ผลจากงานวิจัยจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการ เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างองค์ความรู้ที่ใช้ในการทำความเข้าใจถึงประสบการณ์และสภาวะทางจิตใจของผู้ที่มีความดึงดูดต่อเพศเดียวกัน รวมถึงแนวทางในการให้ความช่วยเหลือทางจิตใจแก่ผู้ที่มีความดึงดูดต่อเพศเดียวกันในอนาคต

หากได้รับการปฏิบัติไม่ตรงตามข้อมูลดังกล่าวสามารถร้องเรียนได้ที่ คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน กลุ่มสหสถาบัน ชุดที่ 1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 254 อาคารจามจุรี 1 ชั้น 2 ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทรศัพท์: 0-2218-3202, 0-2218-3049 E-mail: eccu@chula.ac.th

คำถามสำหรับคัดกรองผู้เข้าร่วมการวิจัย

1. คุณรับทราบรายละเอียดและยินยอมเข้าร่วมการวิจัยหรือไม่
 ยินยอม   ไม่ยินยอม
2. คุณมีอายุมากกว่าหรือเท่ากับ 18 ปี ใช่หรือไม่
 ใช่ มีอายุมากกว่าหรือเท่ากับ 18 ปี   ไม่ใช่
3. ตัวเลือกในข้อใดต่อไปนี้ที่สามารถบรรยายความรู้สึกหรือความดึงดูดทางเพศของคุณได้ดีที่สุด
 1 มีความรู้สึกดึงดูดต่อคนต่างเพศเท่านั้น
 2 มีความรู้สึกดึงดูดต่อคนต่างเพศมากกว่าคนเพศเดียวกัน
 3 มีความรู้สึกดึงดูดต่อคนต่างเพศและคนเพศเดียวกันเท่า ๆ กัน
 4 มีความรู้สึกดึงดูดต่อคนเพศเดียวกันมากกว่าคนต่างเพศ
 5 มีความรู้สึกดึงดูดต่อคนเพศเดียวกันเท่านั้น
 6 ไม่แน่ใจ

แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

1. อายุ _____
2. คุณกำลังอยู่ระหว่างการศึกษายู่หรือไม่   ใช่ อยู่ระหว่างการศึกษายู่   ไม่ใช่
3. ระดับการศึกษาปัจจุบัน/ระดับการศึกษาสูงสุด **มหาวิทยาลัย**
 หากกำลังศึกษายู่ให้ตอบระดับการศึกษาที่ศึกษายู่ หากไม่ ให้ตอบระดับการศึกษาสูงสุดของคุณ
 ต่ำกว่าหรือเท่ากับประถมศึกษา   มัธยมศึกษาตอนต้น
 มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.   อนุปริญญา / ปวส.
 ปริญญาตรี / เทียบเท่า   สูงกว่าปริญญาตรี
4. รายได้ ค่าประมาณ (บาท/เดือน) _____
5. เพศกำเนิด   ชาย   หญิง
6. คุณมีการนิยามเพศวิถีของตนว่าเป็น
 เพศวิถี คือ มิติของเพศที่บ่งบอกว่าบุคคลมีความรู้สึกหรือความดึงดูดทางเพศต่อเพศใด อาจเรียกอีกชื่อหนึ่ง
 ว่า รสนิยมทางเพศ

- เลสเบี้ยน / หญิงรักหญิง   เกย์ / ชายรักชาย
- ไบเซ็กชวล   อื่น ๆ _____

7. คุณมีการเปิดเผยหรือแสดงออกถึง 'ความรู้สึกดึงดูดใจต่อเพศเดียวกัน' หรือ 'ความสัมพันธ์เชิงคู่รักกับบุคคลเพศเดียวกัน' ต่อคนรอบข้างมากน้อยเพียงใด

- 1 ไม่เปิดเผยกับใครเลย ($\approx 0\%$)
- 2 เปิดเผยกับไม่ถึงครึ่งหนึ่งของคนรู้จัก ($< 50\%$)
- 3 เปิดเผยกับครึ่งหนึ่งของคนรู้จัก ($\approx 50\%$)
- 4 เปิดเผยกับคนรู้จักส่วนใหญ่ ($> 50\%$)
- 5 เปิดเผยกับเกือบทุกคน ($\approx 100\%$)

8. จำนวนปีนับจากที่คุณเปิดเผยเพศวิถีของตนครั้งแรก _____
หากไม่เคยเปิดเผยเพศวิถีมาก่อนให้ตอบ "99"

หมายเหตุ

1. ในส่วนหลังจากนี้จะเป็นแบบสอบถามความรู้สึกและประสบการณ์ของคุณ ซึ่งมีการใช้ระดับคะแนนที่แตกต่างกันในแต่ละหน้า ทางผู้วิจัยจึงขอความร่วมมือของผู้เข้าร่วมการวิจัยในการอ่านความหมายของระดับคะแนนเมื่อขึ้นหน้าใหม่ทุกครั้ง
2. หากคุณทำแบบสอบถามนี้ในโทรศัพท์มือถือหรืออุปกรณ์ที่มีหน้าจอขนาดเล็ก ผู้วิจัยขอแนะนำให้คุณเปิดหน้าจอเป็นแนวนอน เพื่อให้สะดวกในการตอบยิ่งขึ้น

แบบวัดการเปิดรับมุมมองต่อการรักเพศเดียวกัน

โปรดพิจารณาข้อความในแต่ละข้อและประเมินว่าคุณเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวมากน้อยเพียงใด

- 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย
- 3 หมายถึง เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยเท่า ๆ กัน
- 4 หมายถึง เห็นด้วย
- 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข้อ	ข้อความ	คำตอบ				
		1 ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	2 ไม่เห็น ด้วย	3 เห็นด้วย และไม่เห็น ด้วยเท่า ๆ กัน	4 เห็นด้วย	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1	ฉันมักจะรู้สึกว่ามันเป็นการดีที่สุดที่จะหลีกเลี่ยงการข้องเกี่ยวกับคนที่รักเพศเดียวกันหรือคนที่รักสองเพศคนอื่น ๆ ไม่ว่าจะในชีวิตส่วนตัวหรือในสังคม					
2	ฉันพยายามที่จะหยุดความรู้สึกดึงดูดต่อคนเพศเดียวกัน					
3	หากมีโอกาสให้ฉันได้เป็นคนรักรักเพศตรงข้ามอย่างสมบูรณ์ ฉันจะรับโอกาสนั้น					
4	ฉันหวังให้ตัวเองไม่เป็นคนรักรักเพศเดียวกัน					
5	ฉันรู้สึกแปลกแยกจากตัวเองเนื่องจากการรักรักเพศเดียวกัน					

6	ฉันหวังว่าฉันจะสามารถมีความรู้สึกทางเพศต่อเพศตรงข้ามได้มากขึ้น					
7	ฉันรู้สึกว่าการที่ฉันรักเพศเดียวกันเป็นปกติในชีวิต					
8	ฉันต้องการเข้ารับการช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อเปลี่ยนแปลงเพศวิถีของฉันจากการรักเพศเดียวกัน/รักสองเพศไปเป็นรักต่างเพศ					
9	ฉันพยายามที่จะรู้สึกดีเกี่ยวกับเพศตรงข้ามให้มากขึ้น					

แบบวัดประสบการณ์การถูกกีดกัน

โปรดพิจารณาเหตุการณ์ในแต่ละข้อ และประเมินว่าในระยะเวลา 12 เดือนที่ผ่านมา *คุณรู้สึก* ทุกข์ใจหรือถูกรบกวนจากเหตุการณ์ดังกล่าวมากน้อยเพียงใด

- 0 หมายถึง ไม่เคยประสบเหตุการณ์นี้
- 1 หมายถึง เคยประสบเหตุการณ์นี้แต่ไม่ได้รับกวนใจ
- 2 หมายถึง เคยประสบเหตุการณ์นี้และมันรบกวนใจเล็กน้อย
- 3 หมายถึง เคยประสบเหตุการณ์นี้และมันรบกวนใจปานกลาง
- 4 หมายถึง เคยประสบเหตุการณ์นี้และมันรบกวนใจค่อนข้างมาก
- 5 หมายถึง เคยประสบเหตุการณ์นี้และมันรบกวนใจอย่างมาก

ข้อ	ข้อความ	คำตอบ					
		0 ไม่เคย ประสบ เหตุการณ์ นี้	1 เคย, แต่ไม่ได้ รบกวนใจ	2 เคย, รบกวนใจ เล็กน้อย	3 เคย, รบกวนใจ ปานกลาง	4 เคย, รบกวนใจ ค่อนข้าง มาก	5 เคย, รบกวนใจ อย่างมาก
1	คุณถูกเรียกด้วยคำเรียกที่เหยียด คายหรือไม่ให้เกียรติ เช่น ผิดเพศ สายเหลือง อีทอม						
2	ผู้คนจ้องมองมาที่คุณเมื่อคุณอยู่ใน ที่สาธารณะ เพราะว่าคุณเป็น LGBT						
3	คุณถูกคนแปลกหน้าคุกคามด้วย วาจา เพราะว่าคุณเป็น LGBT						
4	คุณถูกคนรู้จักคุกคามด้วยวาจา เพราะว่าคุณเป็น LGBT						

5	คุณถูกเลือกปฏิบัติในการให้บริการ จากร้านค้า หรือร้านอาหาร เพราะว่าคุณเป็น LGBT						
6	ผู้คนหัวเราะเยาะ หรือทำให้คุณ เป็นตัวตลก เพราะว่าคุณเป็น LGBT						

แบบวัดสภาวะอารมณ์

โปรดพิจารณาอาการในแต่ละข้อและประเมินว่าในระยะเวลา 1 สัปดาห์ที่ผ่านมา คุณมีอาการดังกล่าวมากน้อยเพียงใด

- 0 หมายถึง ไม่เลยหรือน้อยกว่า 1 วัน
- 1 หมายถึง นานๆครั้ง หรือเกิดขึ้น 1-2 วัน
- 2 หมายถึง ค่อนข้างบ่อยหรือเกิดขึ้น 3-4 วัน
- 3 หมายถึง บ่อยครั้งหรือเกิดขึ้น 5-7 วัน

ข้อ	ข้อความ	คำตอบ			
		0 ไม่เลยหรือน้อยกว่า 1 วัน	1 นานๆครั้ง หรือเกิดขึ้น 1 - 2 วัน	2 ค่อนข้างบ่อยหรือเกิดขึ้น 3-4 วัน	3 บ่อยครั้งหรือเกิดขึ้น 5 - 7 วัน
1	สิ่งที่ไม่เคยรบกวนจิตใจตอนนี้ กลับมารบกวนจิตใจของฉัน				
2	ฉันรวบรวมสมาธิจดจ่ออยู่กับสิ่งที่กำลังทำได้ไม่ได้นัก				
3	ฉันรู้สึกเศร้า				
4	ฉันรู้สึกว่าตัวเองต้องใช้ความพยายามอย่างมากในการทำสิ่งต่างๆ				
5	อนาคตของฉันดูมีความหวัง				
6	ฉันรู้สึกกลัว				
7	ฉันนอนหลับๆ ตื่นๆ				

8	ฉันมีความสุข				
9	ฉันรู้สึกเหงา				
10	ฉันไม่มีเรี่ยวแรงจะทำอะไร				

แบบวัดความรู้สึกเชื่อมโยงกับชุมชน

คำถามส่วนนี้เป็นคำถามเกี่ยวกับสังคม LGBT (สังคมผู้มีความหลากหลายทางเพศ) โดยคำว่าสังคม LGBT ในที่นี้ไม่ได้หมายถึงกลุ่มสังคมหรือชุมชนใดเป็นการเฉพาะเจาะจง แต่หมายความถึงกลุ่มของผู้มีความหลากหลายทางเพศ เช่น เกย์ เลสเบียน ไบเซ็กชวล และบุคคลข้ามเพศทั่วไป

โปรดพิจารณาข้อความในแต่ละข้อและประเมินว่าคุณเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวมากน้อยเพียงใด

- 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย
- 3 หมายถึง เห็นด้วย
- 4 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข้อ	ข้อความ	คำตอบ			
		1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	2 ไม่เห็น ด้วย	3 เห็นด้วย	4 เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1	คุณรู้สึกว่าตัวเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม LGBT				
2	การเข้าร่วมกับสังคม LGBT เป็นเรื่องทางบวกสำหรับคุณ				
3	คุณรู้สึกถึงความเชื่อมโยงสัมพันธ์ระหว่างตัวคุณกับสังคม LGBT				
4	คุณรู้สึกภาคภูมิใจในสังคม LGBT				
5	การมีส่วนร่วมในการเคลื่อนไหวทางการเมืองกับสังคม LGBT (เช่น การรณรงค์เพื่อรักษาสีทึบของ LGBT) เป็นสิ่งสำคัญสำหรับคุณ				

6	หากผู้มีความหลากหลายทางเพศ เกย์ ไบเซ็กชวล และเลสเบียน ร่วมมือกัน จะช่วยแก้ปัญหาของสังคม LGBT ได้				
7	คุณรู้สึกว่ามีปัญหาใด ๆ ของสังคม LGBT เป็นปัญหาของคุณเช่นกัน				
8	คุณรู้สึกถึงความเชื่อมโยงของเกี่ยวกับคนรักเพศเดียวกัน/คนรักสองเพศคนอื่น ๆ				

การสุ่มรางวัล

คุณได้ตอบแบบสอบถามในงานวิจัยนี้อย่างครบถ้วน จึงมีสิทธิ์เข้าร่วมการสุ่มรางวัลบัตรของขวัญดิจิทัลแกร็บกิฟต์ (GrabGifts) สำหรับการใช้บริการสั่งอาหารบนแอปพลิเคชันแกร็บ (Grab) มูลค่า 200 บาท จำนวน 10 รางวัล (มีโอกาสดำเนินการรับท่านละ 1 รางวัล)

คุณต้องการเข้าร่วมการสุ่มรางวัลหรือไม่

ต้องการ

ไม่ต้องการ

หากคุณเลือก 'ต้องการ' โปรดระบุอีเมลล์ที่สะดวกในการติดต่อ _____

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่งแบบฟอร์มเรียบร้อยแล้ว

ขอขอบคุณที่ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คำตอบของคุณจะเป็นประโยชน์ในการสร้างความรู้และแนวทางในการให้ความช่วยเหลือทางจิตใจแก่ผู้ที่มีความตึงเครียดต่อเพศเดียวกันต่อไป

หากคุณมีคนที่อาจมีลักษณะดังต่อไปนี้

(1) มีอายุ 18 ปีขึ้นไป

(2) มีความรู้สึกรักหรือความตึงเครียดทางเพศต่อเพศเดียวกัน

(3) สนใจเข้าร่วมการวิจัยและยินดีให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

สามารถแชร์ลิงก์แบบสอบถามนี้เพื่อเชิญเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเพื่อสร้างความรู้และแนวทางในการให้ความช่วยเหลือทางจิตใจแก่ผู้ที่มีความตึงเครียดต่อเพศเดียวกัน

ส่งแบบฟอร์มเรียบร้อยแล้ว *สำหรับผู้ที่ไม่ผ่านเกณฑ์คัดเข้า

ขอขอบคุณสำหรับความสนใจในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ อย่างไรก็ตาม งานวิจัยต้องการผู้ที่

(1) มีอายุ 18 ปีขึ้นไป

(2) มีความรู้สึกรักหรือความดึงดูดทางเพศต่อเพศเดียวกัน

(3) สนใจเข้าร่วมการวิจัยและยินดีให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ซึ่งอาจไม่ตรงกับลักษณะของคุณประการใดประการหนึ่ง ทำให้ระบบนำส่งข้อมูลของคุณ

หากคุณมีคนที่อาจมีลักษณะดังกล่าว สามารถแชร์ลิงก์แบบสอบถามนี้เพื่อเชิญเข้าร่วม

เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเพื่อสร้างความรู้และแนวทางในการให้ความช่วยเหลือทางจิตใจแก่ผู้ที่มี

ความดึงดูดต่อเพศเดียวกัน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	ณัชชา ศรีพิบูลพานิช
วัน เดือน ปี เกิด	15 ธันวาคม 2539
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	มัธยมศึกษา โรงเรียนสตรีวิทยา ปริญญาตรี คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการปรึกษา คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย
ที่อยู่ปัจจุบัน	108 ถนนชัยพฤกษ์ แขวงตลิ่งชัน เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY